

320th Revelation Day of Khalsa

Ontario Sikhs & Gurdwara Council Celebration 320th year of Khalsa Day (1699-2019) **Better Living Centre (C.N.E. Grounds, Toronto) April 28, 2019, Sunday**

੩੨੦ਵਾਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ

ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਿੱਖ ਐਂਡ ਗਰਦਆਰਾ ਕੌਂਸਲ ੩੨੦ਵਾਂ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ(੧੬੯੯-੨੦੧੯) ਬੈਟਰ ਲਿਵਿੰਗ ਸੈਂਟਰ (ਸੀ.ਐਨ.ਈ. ਗਰਾਉਂਡ, ਟੋਰਾਂਟੋ) ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੮, ੨੦੧੯ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ

THE SIKH BELIEF

This is the MOOL MANTAR, the basic belief of the SIKHS. It begins in the beginning of HOLY GRANTH, and every SIKH is expected to recite it daily.

98 Ik-Onkaar (There is one and only ONE GOD)

ਸਤਿਨਾਮ Sat-Naam (TRUTH is HIS name)

ਕਰਤਾ ਪੂਰਖੁ Kartaa-Purakh (He is the CREATOR)

ਨਿਰਭੳ *Nirbhau (*He is without fear)

ਨਿਰਵੈਰ *Nirvair (*He is without hate)

ਅਕਾਲ ਮੁਰਤਿ Akaal -Moorat (He is IMMORTAL)

ਅਜੂਨੀ *Ajoone* (He is beyond birth and deaths)

ਸੈਭੰ Saibhang (He is self illuminated (The Enlightner))

ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ Gur-Parsaad. (He is realised by the Kindness of the TRUE Guru)

The Sikh National Anthem

ਦੇਹ ਸਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹਿ ਇਹੈ. Deh Shiva bar mohe hai, ਸੂਭ ਕਰਮਨ ਤੇ ਕਬਹੁੰ ਨਾ ਟਰੋਂ ॥ shubh karman tay kabhu na taron ਨਾ ਡਰੋਂ ਅਰਿ ਸੋ ਜਬ ਜਾਇ ਲਰੋਂ. Na daroo ar so jab jae laron ਨਿਸਚੈ ਕਰ ਆਪਨੀ ਜੀਤ ਕਰੋਂ॥ Nischai kar apni jeet karon ਅਰ ਸਿਖ ਹੋ ਆਪਨੇ ਹੀ ਮਨ ਕੌ, Ar Sikh hao apne hi mun kau ਇਹ ਲਾਲਚ ਹਉ ਗੁਨ ਤਉ ਉਚਰੋਂ॥ Eh lalach hou gun tau uchron ਜਬ ਆਵ ਕੀ ਅਉਧ ਨਿਧਾਨ ਬਨੈ, Jab aav ki aoudh nidhan banay ਅਤ ਹੀ ਰਨ ਮੈ ਤਬ ਜੁਝ ਮਰੋਂ ॥ Aut hi rann mai tab joojh maron

Grant me this boon O, God

May I never refrain from righteous acts

May I fight without fear all foes in life's battle

With determination claiming the victory!

May The glory be grained in my mind,

And my highest ambition be singing Thy praises;

When this mortal life comes to end,

May I die fighting with limitless courage.

INDEX

1.	Message	4
2.	Sikhism	5
3.	Shri Guru Nanak Dev Ji	7
4.	Shri Guru Angad Dev Ji	7
5.	Shri Guru Amar Das Ji	7
6.	Shri Guru Ram Das Ji	9
7.	Shri Guru Arjan Dev Ji	9
8.	Shri Guru Hargobind Sahib Ji	11
9.	Shri Guru Har Rai Sahib Ji	11
10.	Shri Guru Har Krishan Sahib Ji	13
11.	Shri Guru Teg Bahadur Sahib Ji	13
12.	Shri Guru Gobind Singh Ji	15
13.	Shri Guru Granth Sahib Ji	15
14.	The Five Beloved Ones (Panj Piaras)	17
15.	Great Deeds by Great Souls	19
16.	Visiting A Gurdwara Sahib	21
17.	Sikh way of Life	23
18.	The plea reached the creator and Guru Nanak appeared t (Bhai Guljar Singh)	23
19.	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ– ਬਾਣੀ ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ (ਡਾ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ)	27
20.	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ (ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਂਬੀ)	31
21.	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ–ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖ (ਡਾ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ)	41
22.	Nagar Kirtan Programme	47
23.	Bus Information	48
24.	ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ(ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਬੀ)	49
25.	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ	53
26.	Expense Report 2018	96
27.	Parliament of World Religions - Nov. 2018	97
28.	ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਠਾਇਆ।(Bhai Guljar Singh)	97
29.	OSGC Committee	99
30.	History	100
31.	Contact Information & Supporting Gurdwaras	101

ਸੰਦੇਸ

੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੇ ਮੱਹਤਬਪਰਨ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ੧੬੯੯ ਈ: ਵਿੱਚ ਦਸਵੇਂ ਗਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਖੰਡੇ-ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਸਜਾਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਵਲੱਖਣਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਵੱਖਰੇ ਚਿਨ੍ਹ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜੇ ਹੀ 'ਕ' ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। "ਕੇਸ਼" ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਣਾ,"ਕੰਘਾ" ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸਫਾਈ ਲਈ,"ਕੜਾ" ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ,"ਕਛਿਹਰਾ" ਇਕ ਚੰਗਾ ਨੈਤਿਕ (ਚਰਿਤੱਰ) ਜੀਵਨ ਜੀਣਾ ਅਤੇ "ਕਿਰਪਾਨ" ਹੌਂਸਲਾ ਤੇ ਸਵੈਨਿਰਭਰਤਾ, ਦਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਲੀਜਨ ਸਮੇਲਨ ਸਮੇਂ ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਿੱਖਸ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਮੁਹ Gobinder Singh Randhawa ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਡੈਲੀਗੇਟਜ਼ ਨੂੰ ਪੰਜੇ ਦਿਨ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਤੱਬ–ਪਰਨ ਕਾਰਜ ਨਭਾਇਆ ਹੈ। ੭੫ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ੯੦੦੦ ਤੋਂ ੳਪਰ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟਜ਼ ਨੇ^{*}ਇਸ ਸਮੇਲਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਿੱਖਸ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਕੌਂਸਲ ਵਲੋਂ ਅੱਜ ਇਸ ਸ਼ੁਭ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਓਨਟਾਰੀਓ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਹੀ ਮਾਨ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਬੁਲਿਆ ਜਾਦਾਂ ਹੈ।

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ੩੨੦ ਵੇਂ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸੰਮੂਹ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Message

April 13th is a very significant & important day not only for the Sikhs but for the whole Mankind. On this special day in 1699, the Tenth Guru, Guru Gobind Singh Ji established the order of Khalsa (The Pure) by preparing Amrit (Nectar). A baptized Sikh, called Khalsa, has a distinctive personality. The distinction is represented by five distinct symbols, popularly known as Five K's because the name of each begins with the letter 'K'. These are: Kesh - unshorn hair (symbolizing a Sikh lives with harmony with God), Kangha – a wooden comb in the hair (for cleanliness and grooming), Karrha – a steel bracelet (symbolizing self-restraint from evil deeds), Kachha – long baggy shorts (discipline and good moral character) and Kirpan – a sword (symbolizing courage and self-reliance). It is widely accepted that people who wear a uniform are better able to achieve unity of purpose and acquire a real sense of brotherhood/ sisterhood than those who have no particular standards.

Ontario Sikhs &Gurdwara Council played a prominent role with the help of the SadhSangat in the convention of Parliament of World Religions and provided Guru KaLangar for all the delegates for five days. More than 9000 delegates of all religions from 75 different countries participated in it.

On this special occasion on behalf of Ontario Sikhs &Gurdwaras Council, we convey heartiest congratulations to the people of Ontario and our great country Canada where people of all walks are accepted and respected.

Heartiest Congratulations On 320th KhalsaSajna Divas

Guru Panth Da Sewak Gobinder Singh Randhawa Chairman O.S.G.C. Canada

SIKHISM

- 1) Sikhism is a practical religion. It does not consist in a certain set of beliefs or mere words. Religion does not imply wandering to shrines and tombs, or following austerities of Yogis. Sikhism is a way of life, something to be lived according to a pattern. Its main virtue is simplicity. There is no supernaturalism or mythology on which it rests. It does not believe in devils or angels or heavenly spirits.
- 2) Sikhism is a universal religion.
- 3) Sikhism is opposed to all ritualism and formalism.
- 4) Sikhism does not enjoin blind faith. Blind obedience to an external authority is discouraged. The death of the intellect can not be a condition of the life of the spirit. Faith does not start with surmises or absurdities.
- 5) Sikhism is a faith of hope and cheer. Though it affirms Karma, it recognises the possibility of the modification of one's Karma with the grace of the Guru or God. It does not lead to despair and defeatism.
- 6) Sikhism is a democratic religion. The decisions of the Sangat are regarded as resolutions having the force of law (Gurmatta) Guru Gobind Singh Sahib vested the authority of the organisation in the Panth

.....FROM SGPC WEBSITE

Sikhism, the youngest of the world religions, is barely five hundred years old. Its founder, Guru Nanak Dev Ji, was born in 1469. Guru Nanak Dev Ji spread a simple message of "Ek OnKar" - it mean, We are all one, created by the One Creator of all Creation. His followers began to be called as Sikhs (learners). He opposed superstition, rituals, social inequality, injustice, renunciation and hypocrisy.

He infused his own consciousness into a disciple, who then became Guru, subsequently passing the light on to the next, and so on. Each one of the ten Gurus represents a divine attribute:

1.	Guru Nanak Dev Ji – Humility	6. Guru Hargobind Sahib Ji – Justice
2	Guru Angad Dev Ji – Obedience	7. Guru Har Rai Ji – Mercy
3.	Guru Amar Das Ji – Equality	8. Guru Harkrishan Sahib Ji – Purity
4.	Guru Ram Das Ji – Service	9. Guru Tegh Bahadur Ji – Tranquility
5.	Guru Arjan Dev Ji - Self-Sacrifice	10. Guru Gobind Singh Ji - Royal Courage

Guru Gobind Singh Ji, the Tenth Guru, exemplified the Sikh ideal of the Saint-Soldier. He created the Khalsa, a spiritual brotherhood and sisterhood devoted to purity of thought and action. He gave the Khalsa a distinctive external form to remind them of their commitment, and to help them maintain an elevated state of consciousness. Every Sikh baptized as Khalsa vows to wear the Five "K's" (Panj Kakaars). Guru Gobind Singh Ji was an inspired and prolific writer, courageous warrior, and a source of Divine Wisdom to his Sikhs. "When all other means have failed," he said, "only then it is righteous to take up the sword." He was the defender of the poor, and the oppressed masses of India.

Vaisakhi Day: 14 April, 1699

Vaisakhi is a very important day for Sikhs and one of the most colourful events in the Sikh calendar. It occurs during mid-April every year and traditionally concurs in Punjab with the first harvesting of the crops for the year. So, historically, it has been a very joyous occasion and a time for celebration. However, since 1699, it had marked the very significant religious event of the creation of the Khalsa. Khalsa vowed to have a daily spiritual practice of reading 5 banis (scriptures). Khalsa vowed to follow the basic tenants of Bana (uniform), Bani (scripture), Simran (meditative recitation), Seva(service). Khalsa also vows to refrain from any sexual relationships outside of marriage, and to refrain from taking meat, tobacco, alcohol, and all other intoxicants.

Then Guru Gobind Singh infused his own being into the Khalsa, declaring that the Khalsa was now the Guru in all temporal matters. For spiritual matters, the Guruship was given to the "Sri Guru Granth Sahib", a compilation of sacred writings by those who have experienced Truth. For Sikhs,

"Sri Guru Granth Sahib" is the living embodiment of the Guru, and is regarded with the utmost reverence and respect

wherever it is found. Sikhs all over the world took to the "Sri Guru Granth Sahib" as their living Guru, as the source of spiritual instruction and guidance.

Fundamental Principles of Sikhism

The Three Fundamental Principles of Sikhism were formalized by Guru Nanak Dev Ji as:

- 1. NAAM JAPNA Remembering God through meditation and reciting and chanting of God's Name -WaheGuru. The Sikh is to recite the Nitnem Banis daily in remembrance of the grace of The Almighty.
- 2. KIRAT KARNI Honestly earning by one's physical and mental effort. One is to speak the truth at all times and only fear God. Live a life of decency, high moral values and spirituality.
- 3. VAND SHAKNA Share and consume together. Selflessly serving others, sharing income and resources.

Some Notable Aspects of The Personality of The Khalsa

- Khalsa has unshakeable faith in ten Gurus (Ten spiritual masters) and in Shri Guru Granth Sahib Ji (The 1. Living Guru of the Sikhs).
- Khalsa is Amrit Dhari, keeps 5 Ks as part of the Khalsa dress code. 2.
- Khalsa is naturalistic. Khalsa feels proud to have uncut hair and regards it as a gift of nature and stamped 3. blessings of the Guru.
- Khalsa has high humanistic values. Believes in Fatherhood of God and Brotherhood of Man. 4.
- Khalsa is pure vegetarian, takes balanced diet to be healthy and strong. 5.
- Khalsa is truthful to the core of the heart. This virtue stands for transparency in life. 6.
- 7. Khalsa possesses a high moral character and it is exhibited through exemplary work and conduct.
- Khalsa is awaken and creates healthy and progressive traditions in the community. 8.
- 9. Khalsa is peace -loving and always stands against injustice.
- 10. The glittering personality of the Khalsa is recognized by the Turban. Turban is as important to the Khalsa as the crown to the King.

5 k's (Panj Kakaars)

- 1. **Kesh** uncut hair and beard, as given by God, to sustain him or her in higher consciousness; and a turban the crown of spirituality.
- **2.** *Kangha* a wooden comb to properly groom the hair as a symbol of cleanliness.
- 3. *Kachera* specially made cotton underwear as a reminder of the commitment to purity.
- 4. Karaa a steel bracelet, worn on the wrist, signifies bondage to Truth and freedom from every other entanglement.
- 5. Kirpan the sword, with which the Khalsa is committed to righteously defend the fine line of the Truth

The Five Vices

Sikhs avoid the five vices that make people self-centred and that build barriers against God in their lives.

- 1. Kaam Sexual Desire, Lust.
- 2. Krodh Anger, Rage
- 3. Lobh Covetousness and greed
- 4. Moh Emotional attachment to things of this world
- 5. Hankar Egoism

Shri Guru Nanak Dev Ji

The Founder of Sikhism

The founder of Sikhism, Shri Guru Nanak Dev Ji, was really a spiritual Master. He was an extra-ordinary boy having high I.Q since his childhood. He was a beloved son of Mehta Kalu Ji and Mata Tripta Ji. His birth date is April 14, 1469. He had an elder sister named Bibi Nanaki Ji. He was married to Bibi Sulakhni Ji. He was blessed with two sons; Baba Shri Chand Ji and Baba Lakhmi Das Ji.

Sikhism began with the preaching of Guru Nanak. He based his teaching on the personal experience. Guru

Nanak's simple monotheistic creed, supported by a set of humanitarian principles of conduct, and presented with humility and conviction, made a deep impact on the Indian population. He travelled widely in India and beyond its frontiers like Assam in the East, Sri Lanka in the South, Tibet in the North and Mecca in the West. He won a large number of adherents to his teachings irrespective of the back-ground of their fore-fathers. It was the beginning of a new religious fellowship, which, in course of time, developed into a well defined new faith. Its chief doctrines are the fatherhood of God, the brotherhood of man, rejection of bias, the futility of rituals like idol-worship. There are 974 hymns of Shri Guru Nanak Dev Ji in the holy scriptures of the Sikhs. (Shri Guru-Granth Sahib Ji)

Gurdwara Nankana Sahib (Pakistan)

The new religion founded by Guru Nanak was nurtured by nine other spiritual Masters.

Shri Guru Angad Dev Ji (Submissivness)

Bhai Lehna Ji after known as Shri Guru Angad Dev Ji was born on March 31, 1504 in Panjab. Both his father Baba Pheru Ji and mother Mata Daya Kaur Ji were very happy at his birth. He was married to Mata Khivi Ji. The couple was blessed with two sons and two daughters.

He was highly intelligent and well educated. By adopting Guru Nanak's teaching, he became a spiritual man. He had devotedly spent almost seven years in the service of Guru Nanak's mission. Guru Nanak's association completely transformed him. When the time came for Guru Nanak's departure from this mortal world; he started search for his successor. It is very difficult to find an identical viewer to replace oneself in order to continue the selfless mission as we see the divine mission of Guru Nanak. Guru Nanak could find Bhai Lehna Ji as his appropriate successor after testing him at various occasions. It was all by virtue of God's blessings and the rare quality of submissiveness of Bhai Lehna Ii.

He was installed as the second Guru on September 02, 1539 and he was given a new name Angad Dev. He carried forward the mission and thoughts of Guru Nanak both in letter and spirit. He introduced Gurmukhi Script for the benefit

of the common people. He started wrestling places for the youth to make them aware about good health and healthy living. He wrote 62 compositions which are integral part of Shri Guru Granth Sahib.

When he was opposed by Baba Shri Chand Ji (Guru Nanak's elder son) on the issue of Guruship, he silently obeyed the order of Guru Nanak and moved to his village Khadur Sahib. This is a great example of submissiveness.

Shri Guru Amar Das Ji

(A Great Reformer)

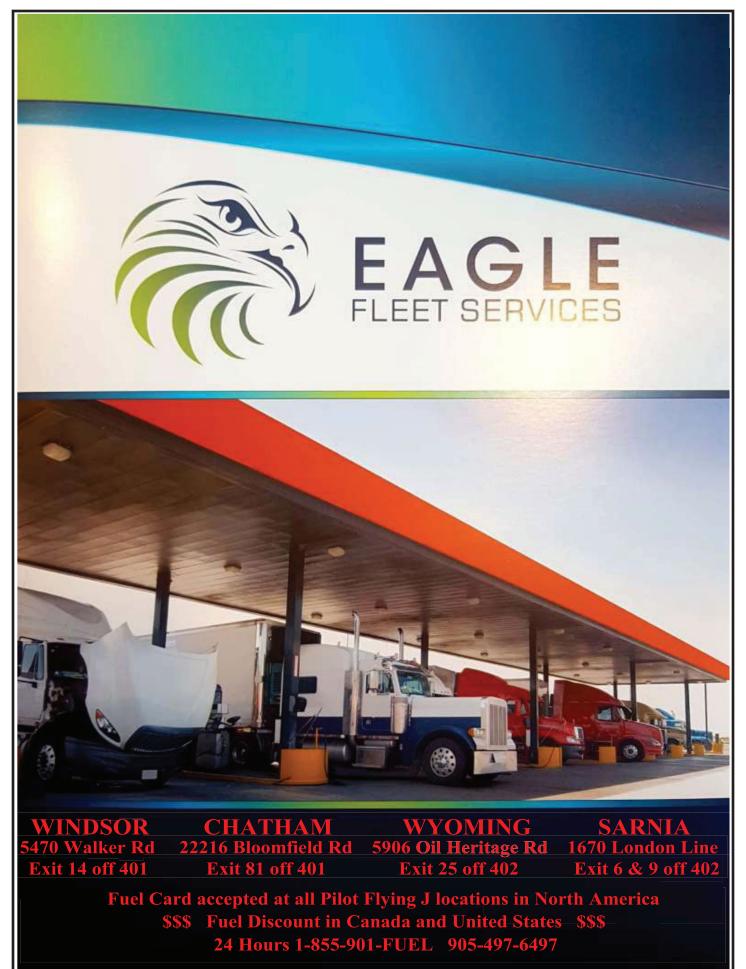
Gurdwara Khadur Sahib (Punjab, India)

Guru Amar Das Ji is the third Guru of the Sikhs. He was born on May 5th, 1479 in village Basarke, in Amritsar District. He was a humble son of Tejbhan Ji and Mata Sulakhni Ji. His marriage took place in 1503 with Mata Ram Kaur Ji. He raised two sons Baba Mohan Ji and Baba Mohri ji. His daughters are Bibi Danni Ji and Bibi Bhani Ji.

Being impressed by the sweetness and calmness of Gurbani, he was inspired to follow the path of Gursikhi. He remained in Guru Angad Dev's service for 13 years doing every humble service for the Guru and the congregation. His selfless service made him the beloved of Guru Angad Dev ji, so he was given the seat of Guruship on March 29, 1552 at the age of 72 years.

Though the sons of Guru Angad Dev Ji did not accept their father's decision.

He was basically against the unhealthy traditions prevailing in the society. Therefore, he strictly followed the principle of Sangat and Pangat, so that class-less society may flourish. He forsake the practice of veiling of women at the death of their husbands. He condemned the practice of Sati-system in which widows burn themselves alive on the funeral pyres of their dead husbands. Instead he advocated for widows to re-marry. Equality between men and women in the Sikh community owes a great deal to Guru Amar Das Ji's forsight and his divine spirit to reform the society to its creator's will.

Shri Guru Granth Sahib Ji contains 907 divine hymns of Shri Guru Amar Das Ji. One of these hymns is so important that it is recited on every occasion whether it is of joy or sorrow. It is 'Anand Sahib' a song of eternal bliss.

Shri Guru Ram Das Ji

(Selfless Service)

The couple Hari Das Ji and Mata Daya Kaur Ji resident of Chuna Mandi, Lahore were lucky to have a son like Bhai Jetha Ji. The fortunate day was September 24th, 1534. But unluckily he became orphan at the age of seven. Anyhow he managed his life through thick and thin circumstances. He was a God-fearing boy. So he went to Goindwal to see Guru Amar Das Ji. Since, he was a very humble boy, so he became very close to Guru Amar Das Ji by dint of his selfless service to the Guru and the congregation. It was Bhai Jetha's unflinching devotion and humble service that earned for him the admiration of Guru Amar Das Ji. Therefore, he was chosen

Gurdwara Baoli Sahib, Goindwal (Amritsar, Punjab, India)

as his spiritual successor and was installed as the fourth Guru in 1574 at the age of 43. He was a man of superb devotion, spiritual fervour and matchless humility. Guru Ram Das Ji did every effort to spread the message of Gurbani and the Sikh philosophy.

He was married to Guru Amar Das Ji's younger daughter Bibi Bhani Ji in the year 1553.God blessed this spiritual couple with three sons Baba Prithi Chand Ji, Baba Mahadev Ji and Arjan Dev Ji- who became the fifth Guru after his father. Guru Ram Das Ji composed 679 hymns in 30 ragas including 11 new. They are all a humble contribution as it is admitted by the Guru himself in his compostions.

ਜੋ ਹਮਰੀ ਬਿਧਿ ਹੋਤੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗਰਾ, ਸਾ ਬਿਧਿ ਤਮ ਹਰਿ ਜਾਣਹ ਆਪੇ॥ ਪੰਨਾ-167 For example:

You know yourself oh my true Guru what was my state of life!

Shri Guru Arjan Dev Ji

(Supremacy Amongst Martyrs)

Shri Guru Arjan Dev Ji was the youngest son of the pious couple-Shri Guru Ram Das Ji and Mata Bhani Ji. His birthday is April 15, 1563 and birth place is Goindwal Sahib. He was married with Mata Ganga Ji. Both of them were God-Fearing and thoroughly gentle as their parents were. They were sweet, humble and perfect blend of devotion and sacrifice. He became the fifth Guru of the Sikhs in September, 1581. His son's name is Guru Hargobind Sahib who created a new chapter in the Sikh history.

Gurdwara Sri Harmandir Sahib (Amritsar, Punjab, India)

Since his childhood, Guru Arjan Dev Ji sang the divine hymns with such a sweet and loving voice that the minds of the audience struck with the glories of God. He himself was the fountain-head of Gurbani. He contributed 2218 verses which is a bigger part of Gurbani in Shri Guru Granth Sahib. He collected all the compositions of Guru Nanak Dev Ji as well as of several saints who were having different backgrounds but believing in monotheistic creed. Then he compiled the sacred book of Holy Scriptures that was installed at Shri Harmandir Sahib in September 1604. It was the spiritual foresight for the devotees.

He most valued the personal; qualities of a man instead of his background. Therefore, he got foundation stone of Shri Harmandir Sahib laid by a Muslim Saint Hazrat Mian Mir Ji of Lahore in December 1588. It is another landmark in the Sikh history and at the same time reveals Guru Arjan Dev Ji's secular vision.

Working Together To Serve Your Transportations Needs

12151 Airport Road, Caledon ON Canada, L7C 2X3

Tel: 905-951-4500

Fax: 905-951-6474

Web: falconxpress.ca

Follow us on: (1) @ (1)

The architecture of Shri Harmandir Sahib is so designed with four doors that give practical meaning to the Sikh Philosophy i.e. the Sikh community wishes welfare of all and always do good to all. No discrimination at all. It is a distinct National Trait of the Sikhs.

Guru Ji was loved by one and all for his friendly nature and for doing work for the benefit of the human society. But the rulers of the time did not like Guru Arjan Dev Ji's popularity, so Guru Ji was tortured to death on May 30, 1606. During this whole course his alimental was unshakable faith in God and these words of Gurbani were on his lips.

ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਮੀਠਾ ਲਾਗੈ] Oh God, whatever is your Will, I welcome it

Shri Guru Hargobind Sahib Ji

(Social Justice)

He was born on June 14, 1595 at Guru Ki Wadali district Amritsar- Panjab. His parents were Shri Guru Arjan Dev Ji and Mata Ganga Ji. He was married to Bibi Nanki Ji. He had five sons and a daughter. After the martyrdom of Shri Guru Arjan Dev Ji, he succeeded his father as the 6th Guru of the Sikhs on June 15, 1606 at the age of 11 years. This was a crucial period of the Sikh history. He wore two swords one to represent spiritual power (piri) and the other, temporal powers (Miri). Now the Sikhs became the Saint soldiers.

Shri Guru Hargobind Sahib Ji accorded sanction to the use of steel in the defense of the faith one believes in and for righteousness and justice. This was the first step towards transformation of Sikhism into a forceful order rather the step towards combination of Saint and Soldier i.e Deg and Teg. Deg signifying sustenance to helpless and oppressed while teg signifying sword to smite the oppressor. Guru Ji had firm belief that freedom of faith is the birth right of all people.

In 1609 Guru Hargobind Sahib Ji built a modest structure facing Harmandar Sahib and called it 'Akal Bunga' now known as 'Akal Takhat' the justice seat of the Almighty. It is the first and the highest seat of the Sikhs authority known for its transparent working for social justice and setting the Sikh religious code of ethics. Hence this place has the honour to deliver impartial justice to the disputes since its inception.

The emperor Jahangir did not tolerate this policy of the Guru and subsequently ordered to imprison him in the Gwalior Fort. The Guru remained there for 3 years from 1609 to 1612. At last, the Guru was released with the 52 Kings and princes who were imprisoned on one pretext or the other. It was all due to the convincing result of the Guru's spiritual greatness. People enjoy this day and call him 'Bandi Chhod Guru'. He left for heavenly abode on March 19, 1644 at Kiratpur Sahib.

Shri Guru Har Rai Ji

(Compassionateness)

He was born on January 30, 1630 at Kiratpur Sahib District Ropar, Punjab. His father's name was Baba Gurdita Ji and mother's name was Mata Nihal Kaur Ji. He was married to Bibi Kishan Kaur Ji. This holy couple was blessed with two sons: Elder Baba Ram Rai Ji and the younger Baba Har Krishan Ji.

He was physically strong but was tender hearted. Guru Hargobind Ji loved him very dearly. He initiated Har Rai Ji to all instructions secular and spiritual, to prepare him for the high office of Guruship. Every morning and evening, he would listen to devotional music in the company of the

Gurdwara Dera Sahib (Lahore Pakistan)

congregation. He was nominated as the 7th Guru by Shri Guru Hargobind Ji on March 16, 1644 at the young age of 14 years.

He faced some serious hurdles because Dhir Mals and Minas always tried to preclude the advancement of the Sikhfaith. They even approached the Emperor. Aurangzeb had an eye to revenge for Guru's help to Dara Shikoh. So he summoned Guru Ji to Delhi. Guru Ji sent his elder son Ram Rai. At the court, to please the emperor, he distorted Gurbani and told him that there is 'Miti Bayiman Ki' instead of 'Miti Musalman Ki. When Guru Ji came to know his lack of faith in Gurbani, he ex-communicated Ram Rai from Sikh Panth.

Shri Guru Har Rai Ji carried the Divine-light from 1644 to 1661. Before leaving for his heavenly abode on October 6, 1661 at the age of 31 years, he declared his younger son Har Krishan Ji as the eighth Guru of the Sikhs.

*RECIEVE UP TO \$100 GIFT CARD

*CONDITIONS APPLY. SEE IN-STORE FOR MORE DETAILS.

Shri Guru Har Krishan Ji

(Purifier)

He was born on July 07, 1656 at Kiratpur Sahib in Panjab. His parents were Shri Guru Har Rai Sahib Ji and Mata Krishan Kaur Ji. Keeping in view the divine attachment and devotion for the Sikh Sangat, he was declared as the 8th Guru, on 7th October, 1661 by Shri Guru Har Rai Sahib Ji.

This decision inflamed his elder brother Ram Rai with jealousy and he complained to the emperor Aurangzeb with a request to favor him in every way possible. The emperor summoned the Guru to Delhi. Guru Ji proceeded towards Delhi with a few of his family members. Unfortunately, a severe epidemic of Cholera and small pox broke in Delhi.

Guru Ji attended the sufferes. He became popular amongst the public that they lovingly nicknamed him as 'Bala-Pritam' (Angle darling). While serving the suffering people day and night the Guru himself was seized with fever. The severe attack of small-pox confined him to bed. He took his last breath on April 16, 1664 at the age of 8 years. Recitation of 'WaheGuru' was on his lips till the end.

Gurdwara Bandi Chor Sahib (Madhya Pradesh, India)

Before leaving for heavenly abode he at his low pitch of voice said

'Baba Bakala'.These words were only meant for the future (Guru) Tegh Bahadur Ji who was residing at village Bakala near Beas River in the state of Panjab. His life span though short but gives a great message that, "If one desires spirituality, one must rise above the evil ways of society and shed all pride. To maintain the dignity of human beings everyone ought to be treated as equal."

Shri Guru Tegh Bahadur Ji

(Neither fear nor frighten)

Shri Guru Tegh Bahadur Ji was born on April 01, 1621 in a house well-known as Guru-Ka-Mahal at Amritsar. His father's name was Shri Guru Hargobind Sahib Ji and mother's name was Mata Nanaki Ji. He was married to a noble lady Bibi Gujri Ji on September 14, 1632. This entirely devoted couple to divinity was blessed with a son who gave the Sikh Nation some unique and unforgettable gifts.

In this youth, Guru Tegh Bahadur Ji, proved to be a great swordplayer or gladiator in the battle of Kartarpur. Therefore, he was given a title name of 'Tegh Bahadur.' His efforts to uplift the eminence of Sikhism to higher levels are incomparable. His divine composition are 115, each and every word of it consoles the worldly people by explaining them the reality of human life. One gets enlightened after reading, learning and implementing

Gurdwara Patal Puri Kiratpur Sahib (Distt. Ropar, Punjab)

in one's life. This sacred Gurbani is an integral part of Shri Guru Granth Sahib Ji. The fanatic ruler Aurangzeb had made up his mind to root out Hinduism from India. At this juncture, the Brahmins under the leadership of Pandit Kirpa Ram Dutt approached the Guru for protection. Guru Ji along with Bhai Dayala Ji, Bhai Mati Das Ji and Bhai Sati Das Ji proceeded to Delhi to protect the people against the forcible conversion. The emperor gave two choices to the Guru, show any miracle or accept Islam. He refused both. Therefore, he along with his fearless followers was tortured to death at Chandani Chowk, Delhi on November 11, 1675 at the age of 54 years.

A magnificent Gurdwara by the name of Shri Sis Ganj Sahib stands there in memory of Guru Ji's unique fight for the human rights. The people of India honored him by giving an epitaph 'Hind-Di-Chadar' which means a great savior of one's freedom of faith which is a fundamental right of everyone.

Guru Gobind Singh Ji

(Courageousness)

Gurdwara Bangla Sahib (Delhi, India)

Shri Guru Gobind Singh ji was born on January 05, 1666 at Patna- a city in Bihar State of India. His father's name was Shri Guru Tegh Bahadur Ji and mother was a pious lady Mata Gujri Ji. He was married to Bibi Jeeto Ji popularly known as Mata Sundari Ji. This divine couple was blessed with four dedicated, fearless and dutiful sons as it had been clear since their childhood. Baba Ajit Singh Ji; Baba Jujhar Singh Ji. Baba Zorawar Singh Ji. and Baba Fateh Singh Ji. He was nominated as the tenth spiritual master by his father on November 24, 1675 at the age of 7 years.

At this tender age an incident occurred in his life that proved a turning point. It was when a group of Kashmiri Brahmans, driven to desperation by the religious fanaticism of the Mughals came to his father for protection. After listening to the whole episode, Guru Ji suggested his father very confidently that,

"None could be worthier than that you to interfere in this inhuman fanatic policy of the emperor". This resulted to the Martydom of Shri Guru Tegh Bahadur Ji.

In order to live honorably and with full length of liberty, Guru Gobind Singh Ji created Khalsa on March 30, 1699 in the Will of God. The first five initiated by 'Kande-Di-Pahul' are known as 'Panj Piare' the five dedicated beloved ones of the Guru. All of them were surnamed 'Singh' and they were required to wear the Five K's i.e the five symbols of the Khalsa. All these symbols luckily begin with the letter 'K' 1.Kesh 2. Kanga 3. Kara 4. Kirpan 5. Kachhera. A distinguished feature of the personality of the Guru is that he himself got imitated by those five beloved ones. That is why we say prouldly -Aape-Gur-Chela i.e. Master as well as disciple.

Gurdwara Sis Ganj Sahib (Delhi, India)

Gurdwara Takhat Patna Sahib (Bihar)

A word of honour was given by the emperor that no harm will be done to you if you leave Anandpur Sahib. The spiritually enriched Guru Ji believed in the promise of Aurangzeb and left Anandpur Sahib during the night of 5 -6 December, 1705. The deceitful ruler broke his promise. Therefore, Guru Ji had to face very hard time till October, 1708.

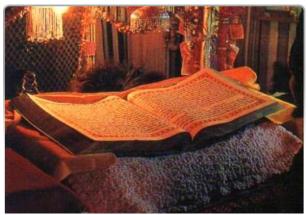
During his stay at Talwandi Sahib now called Damdama Sahib he got prepared beautiful hand written fresh copies of the Sikh Scriptures- Shri Guru Granth Sahib Ji. This humble service was done by a great scholar, Bhai Mani Singh Ji. Before his physical departure from the this

mortal world Guru Gobind Singh Ji passed on the succession to the Holy Shri Guru Granth Sahib Ji- The eternal Guru of the Sikhs on October 06, 1708. These were the few words on his lips before he breathed his last. "In the Khalsa shines the glory of the Guru."

Shri Guru Granth Sahib Ji

(Divinity Honey-Drops)

Shri Guru Arjan Dev Ji did a strenuous job of collecting religious hymns of the first four Gurus as well as some other saintly men from all available sources. The social background of such saintly men had no value in the eyes of the great spiritual master. He got the 'Adi Granth' written by Bhai Gurudas Ji inclusive of 2218 compositions of his own. After compilation of the 'Granth Sahib,' he gave it a central place of worship in Shri Harmandar Sahib in 1604. Baba Budha Ji a scholar of his time was appointed as its first Granthi Sahib- a religious minister expert in reading and interpreting the divine hymns- as well as its caretaker. Shri Guru Arjan Dev Ji strictly kept in his mind the unbiased principle for including the verses in this holy Granth. Therefore, only the compositions written in praise of God which enlightened the ignorant people were included.

(www.SikhiWayOfLife.ca)

Egilinton Carpet is one of the leading retailers of Area Rugs, Carpet, Hardwood, Laminate and Vinyl flooring. Our professional staff will help you to make the right choice of all your flooring needs at the best prices.

Eglinton Carpet is a proud Canadian company serving the GTA over 30 years. We believe in quality, reliability and prompt service. We have almost all the brands, colours, styles and fibre combinations to choose from.

EGLINTON Carpet & Flooring

Wall to Wall Carpets . Oriental Rugs Hall Runners . Children Rugs . Vinyl Floors Laminate Floors • Hardwood Floors Shop At Home Service

Toronto: (416) 783-1141 Mississauga: (905) 828-9910

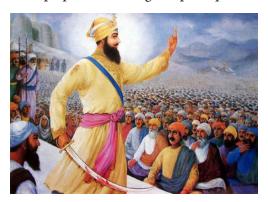
2700 Dufferin Street, Toronto, ON M6B 4J3 3375 Laird Road, Mississauga, ON L5L 5R7

Through his strong minded preaching to humanize the society, he denounced heinous caste system inequality of men and women and many other useless traditions including superstitions prevailing at that time. He lead a team of reformers from different fields who were working to create a new society and believed in the unity of God and the unity in human beings. Shri Guru Granth Sahib Ji is metaphysical and ethics, the science of reality and the art of union with reality. It gives us vision of truth and opens up new smooth broader paths for the human life. It contains universal truth and reflects the experiences rather wisdom of the spiritual Masters. It is the Guru incarnate for The Khalsa Panth. Shri Guru Granth Sahib Ji is an ultimate spiritual guide, the torch bearer on every aspect of the human life. It is a dazzling light to dispel the darkness of the ignorant human mind. The Sikh community sings its holy hymns on every occasion may it be time of pleasure or pain. It is great source of mental satisfaction to those who firmly believe in its teachings and message.

The Five Beloved Ones

Shri Guru Gobind Singh ji held a big congregation on the Baisakhi day in the year 1699 A.D at Anandpur Sahib. It was at the place where now stands a magnificent Gurdwara Sahib named Shri Keshgarh Sahib. After the morning service, the Guru stood up with a naked sword in his right hand and demanded a head of the man who is prepared to sacrifice his life to keep up the Sikh religious principles set by Shri Guru Nanak Dev ji and his predecessors.

At this call, the whole assembly was filled with terror and un-certainty. The Guru went on repeating his demand. When he forcibly called for the third time, Bhai Daya Ram got up and offered his head. The Guru took him into a tent nearby. A moment later, the Guru came out. He waved his sword dripping with blood. He called for another head. At this Bhai Dharam Das stood up and offered himself. He was also taken into the tent. In this way, three other devout Sikhs stood up, one after another who completely surrendered themselves at the mercy of the Guru. They were Bhai Mohkam Chand, Bhai Himmat Rai and Bhai Sahib Chand. After an interval, the Guru brought them before the assembly dressed in new brand beautiful clothes. He then baptized them

with the Amrit (Nector) prepared by stirring the

sweet water with double- edged sword called 'Khanda'. He embraced them with full warmth of his divine love and called them affectionately 'My Five Beloved Ones'. Their names were changed by giving surnames as 'Singh'. They were altogether changed to New and Fresh citizens of the Khalsa fraternity more commonly known as 'Panj-Piaras'. They are now: Bhai Daya Singh Ji, Bhai Dharam Singh Ji, Bhai Himmat Singh Ji, Bhai Mohkam Singh Ji, Bhai Sahib Singh Ji.

Then the Guru desired and requested them with folded hands and said, "Now, my Dear Ones baptize me as the way I have baptized you. Make me a 'Singh' as I have made you 'Singhs'. My Dear Ones "You are my Guru and I am your disciple (Chela)". They obeyed and baptized him

in a manner he had baptized them. He thanked them and said, "WOW! I am not 'Gobind Rai' but 'Gobind Singh'. What a wonderful and revolutionary incident took place that changed the course of the Sikh history. The difference between

high and low was gone. All the Singhs became brothers. The concept of the caste ego was washed away from the minds of the men and women who got themselves baptized. The Guru set a strict code of conduct for the Khalsa. All down-trodden people were ready to come in the fold of Sikhism. This mission of the Guru became as popular as the Guru himself. Names of the Panj-Piaras have become immortal. They are remembered in daily prayers, morning and evening at everyplace where a community of Sikhs lives. When Karah Parshad (sweet puddings) is distributed in the Sikh congregation, their share is first of all taken out before distribution among the Sadh- Sangat ji. This is a great mark of respect and regard for them.

Bhai Gurdas ji 2nd has spoken very highly about the Guru:

FFLEXIBLE | RELIABLE | PROACTIVE

You should let us take care of your shipping needs

Our equipment is new and well maintained, air ride equipment driven by our team of professionals and courteous drivers. It is the extra care communications with our teams through GPS technology that sets us a part from the others. We have loading process in place that ensure your freight moves damage free and in right time to your deemed destination.

- Service to & from all points in Canada and USA
- Direct Drive
- Same day Transport
- Expedited and Standard road service
- LTL, Warehousing, Dedicated services

RENEFITS

- ✓ No Size or Weight Restrictions
- Strategiticaly Located for cross docking
- Warehousing, Staging, Sorting, Pick & Pack, Container destuffing
- ✓ Weekends, After Hours Deliveries

Professional Drivers Non-Unionized and privately owned **Emphasis on Security**

Secured Warehouses Security Chain of Movement

3PL Capabilities

Complete solutions and no restrictions Short and long term storage

Quick Support

24/7 Customer Support Team Expedited, standard road service

EDI Capabilities

Customized integration Customized IT Solutions Sector Expertise

Security Focoused High Value Frieght

We offer following services keeping safety in mind

Both Expedited and Standard road service, throughout Canada/Usa Direct drive and same day deliveries Temporary and long-term warehousing Sorting of bulk freight Pick and pack Container de-stuffing

Display building and distribution Dedicated customer service and flexibility to meet your specific needs Managed returns, consolidation and distribution Expertise in critical and time sensitive shipment and appointment deliveries Construction site moves, new store opening consolidations Heated service between October 15th to April 15th Weekend, holiday and after hours service, available 24 hours, 7 days a week

2662 Drew Road, Mississauga, ON L4T 3C4

(519) 653-0404

www.gulfline.ca

1 1-888-466-9687

"WAHO WAHO GOBIND SINGH AAPE GUR CHELA" ਖ਼ਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਖ਼ਾਸ ॥ ਖ਼ਾਲਸੇ ਮਹਿ ਹੌ ਕਰੌ ਨਿਵਾਸ ॥ ਖ਼ਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਮੁਖ ਹੈ ਅੰਗਾ ॥ ਖ਼ਾਲਸੇ ਕੇ ਹੌ ਸਦ ਸਦ ਸੰਗਾ ॥ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

Great Deeds done by Great Souls

(Four Sahibzadas of Shri Guru Gobind Singh Ji)

Among the Sikhs, the word 'Baba' is applied to the one worthy of high respect and honour. It means 'Most Revered'. The sons of the Sikh Gurus were called 'Babas' from the very beginning of their lives. That is why the word 'Baba' is used with the sons of Shri Guru Gobind Singh Ji.

1. Baba Ajit Singh Ji:

He was the eldest of the four sons of Shri Guru Gobind Singh ji. He was born at Anandpur Sahib on February 11, 1687 A.D. From his early life he was given a kind of education and training that was fitted to a saint soldier. He acquired wonderful proficiency in the use of weapons of war. No danger could deter him from his path of duty. His fearlessness and bravery set a glaring example before the warriors for the freedom of faith. He got martyrdom in the thick battle of Chamkaur Sahib in 1704 A.D.

He was the second son. He was born on April 09, 1689. He had also excellent training as his elder brother got. When he saw his brother fighting fearlessly in the thick battle of Chamkaur Sahib, he at once, stood for his father's permission, to join his brother and he was readily allowed to jump into the

ONTARIO SIKHS AND GURDWARA COUNCIL THANKS THE LEGISLATIVE ASSEMBLY OF THE PROVINCE OF ONTARIO HERITAGE MONTI

INSURANCE DEPOT LTD.

Why Invest your own money When you can borrow to invest

Surinder Pal Singh B.Sc., D.M.M Member of Canadian Association of Insurance & Financial Advisors

- Investment loans at very cheap rate (i.e Prime + 0.75 (3.75%)]
- Unsecured Loan (No Assets required)
- Interest only Payments (i.e \$100,000 invest Loan, monthly payment = \$312.50)

Cell: 416-573-4798

Insurance plans that let you
Protect your family, invest your head-earned money and save tax too

Call now: 1-866-818-8076

www.insurancedepotltd.com

2682 Islington Ave. Etobicoke, ON M9V 2X5

Off: 416-745-0111

Toll Free: 1-866-818-8076

Fax: 416-573-4798

Disclaimer: 1. Leveraging is investment strategy. It's not good for every person. 2. Prime rate of interest varies and we have historical low rates 3. Investment rate of return is not guaranteed.

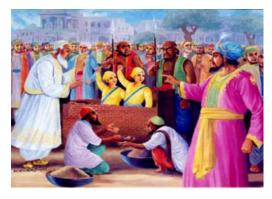

battle field. He gave a gentleman's word to his father that he would prove worthy of him and die fighting with God and Guru's name on his lips. Thus he showed exceptional courage and skills beyond everybody's expectations.

3. Baba Zorawar Singh Ji

4. Baba Fateh Singh Ji

They were the younger sons and their age was 9 years and 7 years. They were separated along with Mata Gujri ji from the rest of the family members after leaving Anandpur Sahib. While crossing river Sirsa. Gangu, the family cook took them to his village named Kheri. This deceitful Brahman handed them

over to the police. The governor of Sirhind first of all threatened them and then tempted them with many offers but both of them refused all allurements and bluntly showed remarkable courage to face any of the punishments. Therefore, they were embedded alive in a brick wall. The cremation of the two along with their grand mother Mata Gujri Ji took place where magnificent Gurdwara Joti Sarup stands about one and a half kilometers from Gurdwara Shri Fateh Garh Sahib

ਜਬੈ ਬਾਣ ਲਾਗਿਯੋ ॥ ਤਬੈ ਰੋਸ ਜਗਿਯੋ ॥ – ਸਾਹਿਬ ਸੀ੍ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ– (ਬਚਿੱਤ੍ਰ ਨਾਟਕ)

VISITING A GURDWARA SAHIB

Using the Gurdwara sahib as the center of activity, the Gurus built flourishing cities around them. The Gurdwaras have been a focal point of Sikh communities since the time of Shri Guru Nanak Dev Ji and continues to be so even today. They are found throughout the world, wherever Sikh community lives. A coloured flag with an emblem of a double-edged sword, two other swords, and a sharp iron ring, always indicates the site of a Gurdwara. Every Gurdwara provides Guru Ka Langar, a free communal meal eaten together

by everyone visiting a Gurdwara, it was started by Shri Guru Nanak Dev Ji and institutionalized by Shri Guru Amar Das Ji. Guru ka Iangar exemplifies an important Sikh teaching: All human beings are equal regardless of their socio-economic status, race or religion. It was mandatory for all to partake in langar before having an audience with the Guru, so that kings and untouchable alike would sit together and eat the same meal.

Appearance Gurdwaras range from majestic buildings to small rooms in someone's home. Any place that has Shri Guru Granth Sahib Ji and a Sadh Sangat present may be considered a Gurudwara. Gurdwaras are a very dear part of a Sikh's life because they provide Sikhs with an opportunity to sit with other Sikh followers and promote spiritual growth.

Personnel Usually, a Gurdwara has one or more caretakers who are proficient in reciting the Sikh scriptures. The caretaker is called a Granthi and is usually addressed as Bhai Sahib Ji, honourable brother.

Gurdwara Protocol

- Wear modest attire i. e. preferably a Punjabi traditional dress.
- Remove Shoes when entering the congregation hall. This is asign of respect to the Sovereignty of Shri Guru Granth Sahib Ji. All Gurdwaras have shoe racks.
- Cover Head: At all times as asign of respect to Shri Guru Granth Sahib Ji.
- Bow in front of Shri Guru Granth Sahib Ji upon joining the congregation and sit quietly and offer money and sometimes, other materialas a humble contribution towards the operation of the Gurdwara
- Sit on the floor in the congregation.
- Standup during Ardas (A humble prayer to God).
- Sit on the floor when taking Guru-ka-langar and keep head covered. You can extend helping hand in doing service.
- No alcohol, tobacco, smoking or intoxicants in the Gurdwara premises.
- The Gurdwara is the best place for Simran-Meditation. Simran is actually remembering God through repeating the holy name of Akal-Purakh Satnaam Wahe Guru, Satnaam-WaheGuru; Satnaam-Wahe Guru. This practice helps one to get closer to God and feel His presence all around. This feeling consoles One's mind and it brings peace of mind to the tension ridden people.

KINGTOWN

Big or Small We Tow All 24 hrs Local & Long Distance

SUKHA - DHESI

416-677-222

www.kingtowing.com • info@kingtowing.com

Sikh Way Of Life

- 1. To have unshakable belief in the Guru and God.
- 2. To have a concrete one's way of life according to the teachings of the Ten Gurus and Shri Guru Granth Sahib Ji.
- 3. To accept the natural will of God by not cutting the hair from any part of the body.
- 4. To earn an honest living by involving physical as well as mental exertion.
- 5. To set aside one tenth $(1/10^{th})$ of one's income for the help of the needy, poor and helpless persons for promoting Sikhism.
- 6. To recite the Gurbani from Shri Guru Granth Sahib Ji and sing hymns (Gurbani kirtan) for one tenth (21/2hrs) of one's daily life.
- To overcome lust, anger, greed, attachment and ego through meditation on God's Name as written by the Gurus and 7. Bhagats in Shri Guru Granth Sahib Ji.
- 8. To abstain from jealousy, bigamy and intoxicants of all kinds.
- 9. To seek Amrit (Baptism) from the Panj Pyare.
- 10. To always show kindness, humility, responsibility, confidence and self-respect.
- 11. To do one's best service to the community where one lives.
- 12. No doubt, the Sikhs are peace-loving people who stand firm for truth and justice. But they cannot bear injustice in any way and in any form, because it is against their very Khalsa spirit. They are saint-soldiers and they always remember what their tenth spiritual master Shri Guru Gobind Singh Ji said. It is right to useforce as a last resort when all other peaceful means fail".
- 13. Khalsa is a self disciplined person and exercises maximum control on the human instincts (passions) like: Kaam (Sexual indulgence) Karodh (Anger) Lobh(Greed) Moh(Materialistic attachment) Hankar(Ego)

The plea reached the Creator and Guru Nanak appeared to soothe the suffering and enlighten humanity.

Guru Baba Nanak appears in the human form five hundred fifty years (550 years) ago in Rai Bhoin, Talwandi. Bhai Gurda in his words sums up the birth of Guru Nanak in the following manner," The plea reached the Creator and Guru Nanak appeared to soothe the suffering and enlighten humanity." In these lines Bhai Gurdas clarifies that the appearance of Guru Nanak is owed to the prayer of the humanity for enlightenment from the age of ignorance. If we are to examine the endurance of suffering inflicted on humanity at the time we would be able to understand the aptness of Bhai Gurdas's words.

As we enquire we find that for much of humanity life was a terrible and tortuous journey for survival in the face inhumanity inflicted by those in power through sword or through the caste system. Those of lower caste suffered and were forbidden to even talk about their suffering. In the name of Karma humanity was divided into the caste system on top of which sat the Brahmin. The shadow cast by the Brahmin was akin to light while the shadow of the lower caste was infliction of darkness and disease. The lower castes had no rights and no voice. There's was a life of silence and subjugation without even the right to ask for payment for the services they were proffered. This was the state of vast swathes of humanity and it was Guru Nanak who not only raised his voice on their behalf but allowed them to recognise the humanity of selves. They had a right to call themselves human beings again.

An early example of Guru Nanak's mission comes from his adoption of Bhai Mardana as a companion. Bhai Mardana was cast out as stupid, lower caste and not a being. His value to the humanity was nothing. Guru Nanak lifted him and allowed his talent to blossom and today we remember him with the title 'Bhai'. It was visited on him by Guru Nanak and he stayed with Guru Nanak to the end. The respect with which those who were cast from society were given in Nanak's house can be measured by the fact that Bhai Mardana's verses are included in the Guru Granth Sahib. Bhai Gurdas describes the relationship of Guru Nanak and Bhai Mardana in the following words," one Baba the complete Guru and the other his companion minstrel".

India over the centuries had endured invaders accessing the plains of Punjab and enslaving its people. Often

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਲਿਬਰਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ

ਵਿਸਾਖੀ ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

From Prime Minister Justin Trudeau & Liberal Members of Parliament

Happy Vaisakhi

Rt. Hon. Justin Trudeau **Papineau**

Omar Alghabra Mississauga Centre

Gary Anandasangaree Scarborough-Rouge Park Mississauga-Malton

Hon. Navdeep Bains

Hon. Bardish Chagger Waterloo

Shaun Chen Scarborough North

Hon. Kirsty Duncan **Etobicoke North**

Iqra Khalid Mississauga-Erin Mills

Kamal Khera **Brampton West**

Hon. John McKay Scarborough - Guildwood Markham-Thornhill

Hon. Mary Ng

Yasmin Ratansi Don Valley East

Ruby Sahota Brampton North

Ramesh Sangha Brampton Centre

Hon. Judy A. Sgro Humber River-Black Creek

Sonia Sidhu **Brampton South**

Gagan Sikand Mississauga-Streetsville Mississauga-Lakeshore Kitchener South-Hespeler

Sven Spengemann

Marwan Tabbara

Geng Tan Don Valley North

Jean Yip Scarborough-Agincourt

the invaders would take in their spoils of war men, women, and children as objects to be traded as slaves in the markets of Persia and Arabia. Women were especially valued for their beauty and body. The women of India had already been sentenced to nothing by the traditions and religious fervour of the Brahmin. They were not considered worthy of humanity or being seen as having agency or voice. Along with the lower castes women were consigned to category of not human and worthy of the attention or consideration as human. The woman was relegated to the slipper for the man to wear in the caste system. She was to be denied the basic right to exist. The role assigned to her was that of a witch, who draws men away from their noble acts and sends to the fires of hell through her bewitching. The only consolation for her was to become a wife and through that have a master. The master would be her saviour from tortures of being a siren. On the death of the husband the women were to jump into the pyre of fire to her death. Life without the husband was of no consequence and society in the throes of Brahmanical teachings saw this as just reward for a faithful wife.

In this state of non-existance where the woman was an object to be traded and kept her being taken prisoner and sold was of little consequence. Thus it was that she became an object to be sold in the markets of Persia, Kabul, Mongol, and Arabia. Guru Nanak was a witness to this abuse and one of his first acts was to raise awareness and voice the strong support for women by reciting in his verses the following," How can one call the one who gives birth to kings and heroes any less than the kings and heroes she has birthed?" His own relationship with his elder sister whom he saw both as a mentor and a wise person was very close. He respected her and she in return reciprocated by her wisdom and maturity. Perhaps it was the state of half of humanity that in particular Guru Nanak came to raise from the throes of despair. Sikhs in particular were reminded again and again that keeping silent was acquiescing in the acts of disfranchisement of humanity and denying the right to life.

In Guru Nanak's life we see him undertake four particular journeys that were full of eventful episodes during which he meets those who had become religious or community leaders. There were those tortured souls who themselves witnessed the daily atrocities but felt powerless to do anything. In Guru Nanak they found their meditations and prayers answered as Guru Nanak gave voice to the silent suffering of humanity. We see this act in his journey to the town of Ahmedabad where he speaks the truth to the invading emperor and asks a simple question. "Do you not hear the suffering that you have inflicted? What have they done to deserve such destruction and inhumanity? These acts do not belong to man of Truth but to a tyrant." with these words Guru Nanak speaks of the Truth that had been denied a voice for so long.

Guru Nanak finds the sparkle of humanity in the lives and words of those who sought the Truth such as Bhai Lehna Ji, Raja Shivnab, and Baba Bhuda Ji. Perhaps it was their meditations and prayers that he had come to address. Guru Nanak set himself the task of challenging all those institutions and traditions that denied the people their humanity and value as living beings. He asked the Sikhs to challenge that which ties them to falsehoods such as devaluing large part of humanity. He insisted that life should be lived with principles. He defined these principles by three concepts,

Meditations on Truth,

- Integrity in your actions, and
- A communal spirit.

Sikhs should always bear these in mind. Our actions should always be reflective of the intentions of these principles. In being governed by these we become liberated and free. Guru Nanak showed that a life lived in the community and with a family is a life that is truly lived in the presence of Waheguru.

I offer the above words in the hope that one day we may recognise the potential of Guru Nanak's words and share them with humanity to lighten the burden of our fellow beings.

With servitude to Guru Sahib Guljar Singh

HAPPY BAISAKHI

We provide our clients with strategic and timely legal advice regarding:

- Business Structures
- Buying & Selling a Business
- Asset & Share Purchase
- Shareholder & Partnership
- Agreements

- Buying, Selling & Leasing **Commercial Space**
- Motor Vehicle Accident Cases
- Commercial Litigation
- Family Law Matters
- Business Immigration

Merwars Professional Corp.

932 The East Mall Suite 200 Toronto, ON M9B 6J9 t. 416 695 4900 f. 416 695 4995 www.merwars.com

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ- ਥਾਣੀ ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਮਗਰੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਰੂਪ ਤਿਆਰ ਕਰਵਾਇਆ।ਛੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਂਚ ਦੀ ਦੀਖਿਆ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਰਵੋਤਮ ਰਚਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਗਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਧੂਰਾ ਪ੍ਰਭੂ, ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਸਮਾਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਮ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜ, ਧਰਮ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਦਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਰਬਾਣੀ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਕਾਲੀ ਸੋਮੇ ਤੋਂ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਗਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ੳਹਨਾਂ ਦੇ ਸਪੱਤਰ ਗਰ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਚਪਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਨੇਕ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮਸ਼ਕਿਲਾਂ ਤੇ ਹਕਮਤ ਦੇ ਜਬਰ ਬਾਰੈ ਹਵਾਲੇ ਹਨ। ਪੰਤ, ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਦੀ ਡੂੰਗੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਰਾਜਸੀ ਪਬੰਧ, ਹਮਲਿਆਂ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਢਾਏ ਗਏ, ਕਹਿਰਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚਰਚੇ ਹਨ ਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਥਮ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਵੀ ਹੈ।ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਿਰ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਆਤਮਕ ਹਸਤੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪਰਮ ਚੇਤੰਨਤਾ ਨੂੰ ਬਾਬਰ ਦਾ ਹਮਲਾ ਕਦਰਤੀ ਕੌਤਕ ਪਤੀਤ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿ ਦਿਸਦੇ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੀ ਥਾਹ ਪਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ ਜੋ ਭਵਿੱਖ–ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਸੀ ਵੇਰਵੇ 'ਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੇ ਲੋਧੀ–ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਤੁਰਕ ਸੁਲਤਾਨਾਂ ਦੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧੋਗਤੀ ਦਾ ਜੋ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਸਮਾਜ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਬਰ ਦੇ ਜਬਰ ਦਾ ਖੁਦ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ, ਭਾਵੇਂ ਬਾਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ਤਜਕਿ ਬਾਬਰੀ' (ਬਾਬਰ ਦੀ ਆਤਮ ਕਥਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਉੱਕਾ ਹੀ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। 'ਬਾਬਰਬਾਣੀ' ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਾਬਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗਲ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ ।ਬਾਬਰ ਦਾ ਤੀਸਰਾ ਹਮਲਾ ਜੋ 1520-21 **ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨਾਲ** ਐਮਨਾਬਾਦ 'ਚ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਉੱਥੇ ਆਮ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ, ਸੰਭਵ ਹੈ, ਐਮਨਾਬਾਦ ਦਾ ਹਮਲਾ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੜਾਈ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।ਬਾਬਰ ਦੇ ਜ਼ਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਗਰੂ ਜੀ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਤੇ ਡਟਵਾਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ :

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਵੇ ਲਾਲੋ।ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਸਰਮ ਧਰਮ ਦਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੁੜ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ। ਕਾਜੀਆ ਬਾਮਣਾ ਕੀ ਗਲ ਥਕੀ ਅਗਦ ਪੜੈ ਸੈਤਾਨ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਮਸਲਮਾਨੀਆ ਪੜਿਹ ਕਤੇਬਾ ਕਸਟ ਮਹਿ ਕਰਹਿ ਖਦਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ। ਜਾਤਿ ਸਨਾਤੀ ਹੋਰਿ ਹਿਦਵਾਣੀਆ ਏਹਿ ਭੀ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਰਤੂ ਕਾ ਕੂੰਗੂ ਪਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ। (ਤਿਕੰਗ ਮਹਲਾ 1, ਪੰੰਨਾ: 722) ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਗਰ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹਮਲੇ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪਾਇਆ ਹੈ : ਖਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੂ ਡਰਾਇਆ । ਆਪੈ ਦੋਸੂ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ ਜਮੂ ਕਰਿ ਮੂਗਲੂ ਚੜਾਇਆ ॥ ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੇ ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੂ ਨ ਆਇਆ । ਕਰਤਾ ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ ॥ ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕੳ ਮਾਰੇ ਤਾ ਮਨਿ ਰੋਸ ਨ ਹੋਈ ॥ਰਹਾੳ॥ ਸਕੲਾ ਸੀਹ ਮਾਰੇ ਪੈ ਵਗੈ ਖਸਮੈ ਸਾ ਪਰਸਾਈ ।ਰਤਨ ਵਿਗਾੜਿ ਵਿਗੋਏ ਕਂਤੀ ਮਇਆ ਸਾਰ ਨ ਕਾਈ॥ ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ ਵੇਖੂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ॥ (ਆਸਾ ਮਹਲਾ 1, ਪਨਾਂ: 360)

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਵੇਲੇ ਉਸੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੀ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਕਮਣਕਾਰੀ ਬਾਬਰ ਦੇ ਵਿਰੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ 'ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਝ' ਆਖਿਆ ਹੈ। ਰੋਸ ਇਤਨਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲਪਰਖ 'ਤੇ ਵੀ ਗਿਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਯੋਗ ਲੋਧੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਮੁੱਠੀ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੌਤਖੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੇਵਾ ਖਰਾ ਸੱਚ ਸਣਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚ, ਜੋ ਪੱਖ-ਪਾਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ।ਰਾਗ ਆਸਾ 'ਚ ਗਰੂ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :

੧. ਜਿਨ ਸਿਰਿ ਸੋਹਨਿ ਪਟੀਆ ਮਾਂਗੀ ਪਾਇ ਸੰਧੁਰੁ । ਸੇ ਸਿਰ ਕਾਤੀ ਮੁੰਨੀਅਨਿ ਗਲ ਵਿਚਿ ਆਵੈ ਧੁੜਿ॥

ਮਹਲਾ ਅੰਦਰਿ ਹੋਦੀਆ ਹੁਣਿ ਬਹਿਣ ਨ ਮਿਲਨਿ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥

੨.ਜਦਹ ਸੀਆ ਵੀਆਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸਿ। ਹੀਡੋਲੀ ਚੜਿ ਆਈਆ ਦੰਦ ਖੰਡ ਕੀਤੇ ਰਾਸਿ॥ ੳਪਰਹ ਪਾਣੀ ਵਾਰੀਐ ਝਲੇ ਝਿਮਕਨਿ ਪਾਸਿ ॥੨॥ ਇਕੂ ਲਖੂ ਲਹਨਿ ਬਹਿਠੀਆ ਲਖੂ ਲਹਨਿ ਖੜੀਆ॥ ਗਰੀ ਛੂਹਾਰੇ ਖਾਂਦੀਆ ਮਾਣਨਿ ਸੇਜੜੀਆ॥ ਤਿਨ ਗਲਿ ਸਿਲਕਾ ਪਾਈਆ ਤੁਟਨਿ ਮੋਤਸਰੀਆ ॥੩॥ ੩.ਧਨੂ ਜੋਬਨੂ ਦੂਇ ਵੈਰੀ ਹੁਇ ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੂ ਲਾਇ ।ਦੂਤਾ ਨੋ ਫਰਮਾਇਆ ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ॥

ਜੇ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਜੇ ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੪॥

ਅਗੋਂ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ ਤਾ ਕਾਇਤੂ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ । ਸਾਹਾਂ ਸੂਰਤਿ ਗਵਾਅੀਆ ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ ॥

ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ ਕੁਇਰੂ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ ॥੫॥ ਪੰਨਾ; 417

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਨੂੰ 'ਹੁਕਮੀ ਕੌਤਕ' ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਂਤੜਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੇ ਤੇ ਪਰਜਾ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਅਧੋਗਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਲੋਕ ਧੰਨ ਦੌਲਤ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਜੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਐਸ਼-ਆਰਾਮ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿੱਚ ਖੁਭ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹੱਕ-ਨਿਹੱਕ, ਸੱਚ-ਝੂਠ,ਹਲਾਲ-ਹਰਾਮ ਦਾ ਅਤੰਰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,ਆਖਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਤਾਂ ਭੋਗਣਗੇ ਹੀ। ਲੋਧੀਆਂ ਦੀ ਅੱਯਾਸ਼ੀ ਤੇ ਕੁਸ਼ਾਸ਼ਨਕਾਰਨ ਹੀ ਬਾਬਰ ਹਮਲਾਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਇਆ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਅਕਾਲ-ਪੂਰਖ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਵੀ ਇਹੋ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਕ ਤੱਥ ਨਾਲ ਮੇਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸੱਚ ਵਧੇਰੇ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧੁੰਦਲਾ ਨਹੀਂ । ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ 'ਚ ਸਾਰੇ ਟੂਣੇ-ਟਾਮਣ, ਜੰਤਰ-ਤੰਤਰ ਅਸਫਲ ਹੋਏ। ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਹਥਿਆਰ ਹੀ ਜਿੱਤ ਦਾ ਦਰ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਕੋਟੀ ਹੁ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ਜਾ ਮੀਰੂ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ॥ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ॥ ਕੋਈ ਮੁਗਲੂ ਨ ਹੋਆ ਅਧਾੰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ॥੪॥ਮੁਗਲ ਪਠਾਣਾ ਭਈ ਲੜਾਈ ਰਣ ਮਹਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ॥

ôntinental

3FGoodrich

www.newmilleniumtire.com

Head Office

25 Clark Blvd (Hwy 410/ Clark Blvd)

Brampton,

ON L6W 1X4

(905) 452-0111

RE-THREADING

Hamilton

50 Covington St Hamilton, **ON L8E 2Y5**

(905) 661-0111

☼ National Account Sales & Service ☼ Truck Alignment ☼ Air Conditioning Service ♥ Tire Balancing ♥ Recaping of Tire ♥ Tire Repair 24 hour Roadside Service(GTA)

10 LOCATIONS TO SERVE YOU

Surrey 9718 188 ST

Surrey, **BC V4N 3M2** (604) 371-4555

Calgary

925-26 Street NE Calgary, **AB T2A 6K8** (403) 235-3411

Surrey

12085-103A Av. Surrey, **BC V3V 3G7** (604) 588-6110

Windsor

11475 Country Rd. 42 Tecumseh. **ON N8N 2M1** (519) 735-0006

Edmonton

7320 18th St.NW Edmonton. **AB T6P 1N8** (780) 485-0026

7921 Rue Elmslie LaSalle. **QC H8N 2W6** (438) 938-7886

Quebec

Regina

1009 Wellings Rd. Regina, **SK S4N 2C6** (306) 216-0610

Saskatoon

133 Wakooma ST Saskatoon. **SK S7R 1A7** (306) 717-2443

ਓਨੀ ਤਪਕ ਤਾਣਿ ਚਲਾਈ ਓਨੀ ਹਸਤਿ ਚੜਾਈ ॥ ਜਿਨ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ ਤਿਨਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ॥੫॥ਪੰ:417-18

ਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ 1524 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬਾਬਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚਢਾਏਗਏ ਕਹਿਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਗਾਗਰ ਵਿੱਚ ਸਾਗਰ ਵੱਤ ਕਰਦੇ ਹਨ:- ''ਲਾਹੌਰ ਸਹੁਰ ਜਹਰ ਕਹਰ ਸਵਾ ਪਹਰ"॥ਪੰਨਾ 1412

ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਰ ਦੇ 1520-21, 1524 ਤੇ 1525-26 ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸੂਤ੍ਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਾਬਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ, ਲੋਧੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ, ਲੜਾਈ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਤੇ ਟੁਣਿਆਂ-ਤਵੀਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਭਰਪੁਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੱਧ-ਯੁੱਗ ਦੀ ਅਨੈਤਿਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ, ਸਦਾਚਾਰਕ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਤਨ ਦੀ ਮੂੰਹ ਬੋਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬਾਣੀ ਚੌਂ ਉਜਾਗਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਤਰੀਆਂ ਉਪੱਰ ਜਬਰ,ਭਵਨਾਂ ਦੀ ਸਾੜ-ਫੂਕ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਵੇਚ-ਵੱਟ, ਸਭ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਕਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੱਚ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਦੇ ਹਨ ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਮਕਾਲੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੱਚ ਹਨ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇੱਕ ਖੋਜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । " ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ" ਤੈਸਾ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਪੁਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ :1) ਵਿਗਿਆਨ ਆਧਾਰ, 2) ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ, 3) ਤਾਰਕਿਕਤਾ, 4) ਸਵੈ-ਪੁਗਟਾਊ।(Callingwood R,G. The Idea of History,)

ਬਾਬਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖਨਹੀਂਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਾਕਮਾਂ ਤੇ ਪਰਜਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।ਜੋ ਤਾਰਕਿਕ ਹੈ।ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵੀ ਪਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਗਈ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਅਨੰਤ-ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਭਾਂਤਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ। ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਲੋਕ-ਸ਼ਾਸਤਰਵਾਦੀ (Eschatologist) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਤਾਂ ਬੀਤੇ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ।ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੀ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਚ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਹੈ।

ਪਰ ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤਾਂ ਬੀਤੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੇਵਲ ਸੰਕੇਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਖਲ੍ਹਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਸਚ ਤਪਾਵਸ ਸਚੜਾ ਨਿਆੳ ਕਰੇਗ ਮਸੋਲਾ॥ਕਾਇਆ ਕਪੜ ਟਕ ਟਕ ਹੋਸੀ ਹਿਦਸਤਾਨ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ॥

ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ ਹੋਰ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ॥ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨੂਕ ਆਖੈ ਸਚੂ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ॥ਪੰਨਾ;722

ਜੇ ਕਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅਠਤਰੈ (ਪੰਦਰਾ ਸੌ ਅਠੱਤਰ ਬਿਕਰਮੀ) 1520 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਬਾਬਰ ਦੇ ਐਮਨਾਬਾਦ ਉਪੱਰ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ ਤੇ ਸਤਾਨਵੇਂ (ਪੰਦਰਾਂ ਸੌ ਸਤਾਨਵੇਂ ਬਿਕਰਮੀ) 1539-40 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਚੋਂ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਸੂਰੀ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹਾਰ ਖਾ ਕੇਨੱਠ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਦੋਂ ਕਹੇ ?(1520-21 or 1339-40)

ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਵਧੇਰੇ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 1520-21 'ਚ ਹੀਕਹੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸਤਰਾਂ ਹਮਾਯੂੰ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਘਟਣਾ ਭਵਿੱਖ–ਬਾਣੀ ਹੈ। ਹਮਾਯੂੰ 17 ਮਈ 1540 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਕਨੌਜ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਖਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਸਤੰਬਰ 1539 ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੁਹਰ-ਛਾਪ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹ ਸੋਚ ਲੈਣਾ ਉੱਚਿਤ ਨਹੀਂ।ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਰਾਮਾਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਕਰਾਮਾਤ ਨੂੰ ਕਹਿਰ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਆਪ ਅਜਿਹਾ ਚਮਤਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਗਏ ? ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਚ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ।(ਇਹ ਕਰਾਮਾਤ ਨਹੀਂ ਇਹ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਹੈ) Latif, S.M. History of Punjab, pg.247

ਇਹ ਬੜਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ੳਤੱਰ ਦੀ ਅੱਜ ਦੇ ਮਨੱਖ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਭਵਿੱਖ-ਬਾਣੀ ਕਿਧਰੇ ਹੋਰ ਮਿਲਣੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਕਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਨੋਖੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਨੁਖੱਤਾ ਦੀ ਸਦਾਚਾਰਕ ਉਸਾਰੀ ਸੀ ਤੇ ਧੂਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਤੇ ਦਿਸਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਾਲੌਕਿਕ ਤੇ ਅਣਦਿਸਦੇ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਜਾਂ ਚਮਤਕਾਰ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਿਪਟ ਤਰਕ ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਆੱਖ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਸਾਫ ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਭਵਿੱਖ-ਬਾਣੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਜੋ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁ-ਸੰਪਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਜੋ ਭਵਿੱਖ-ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਬਾਬਰ, ਹਮਾਯੂੰ ਤੇ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹੀ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਕੁਸ਼ਾਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ,"ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਅਦਲੀ" ਤੇ "ਤਖਤਿ ਬਹੈ ਤਖਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ" (ਪੰ;464) ਸੋ ਜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਰਣ ਵਿੱਚ "ਹੋਰ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦਾ ਕਾ ਚੇਲਾ" ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਮੁੱਖੀ ਬੋਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਾਮਾਤ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਵਧੇਰੇ ਠੀਕ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਵੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ-ਨਾਇਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ ਹਵਿਹਿ ਪਰਵਾਣੂ ॥ ਮਲੇਛ ਧਾਨ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਪੁਰਾਣੂ ॥ਪੰ: 472 ਜਾਂ -- ਨੀਲ ਬਸਤੂ ਲੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਤੁਰਕ ਪਠਾਣੀ ਅਮਲੂ ਕੀਆ ॥ ਪੰ: 470

ਜਾਂ – ਖਤੀਆ ਤ ਧਰਮ ਛੋਡਿਆ ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ ॥ਸਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ ॥ਪੰ;663

ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਤੇ ਹਾਕਮ ਜੰਡਲੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਦਿਸ਼ ਸੈਂਕੜੇ ਪੰਨੇ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ।

ਕਿਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਿਰ ਉਡਰਿਆ। ਕੁੜੁ ਅਮਾਵਸ ਸਚੂ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ॥ ਪੰ: 145

ਜਾਂ – ਰਾਜੇ ਸੀਹ ਮਕਦਮ ਕਤੇ । ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੱਤੇ ॥ ਪੰ: 1288

ਲਬੂ ਪਾਪੂ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ ਕੁੜੂ ਹੋਆ ਸਿਕਦਾਰੁ ।ਕਾਮੂ ਨੇਬੂ ਸਦਿ ਪੁਛੀਐ ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰ ॥

ਅੰਧੀ ਰਯਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੁਣੀ ਭਾਹਿ ਭਰੇ ਮੁਰਦਾਰੂ ॥ ਪੰ: 468

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਜਿਹੀ ਅਧਿਆਤਮੁਕ ਹਸਤੀ ਸਨ ਜੋ ਸਮਕਾਲੀ ਸੁਮਾਜ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਦਿੱਸਦੀ ਅੱਖ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ , ਅਗਮ ਨਿਗੰ ਦੀ ਸੋਝੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਕਾਲ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਚੱਕਰ ਵਿਅਰਥ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਅਨੰਤ-ਕਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਗਿਆਤਾ ਸਨ।ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੌਤਕੀ ਸੋਝੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸੇਂਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੋੰਲਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ; ਪਰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਵੀ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖੋਂ ਕਿ "ਲਖ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਅਕਾਸ਼" ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦੇ ਕਲਾਵੇ 'ਚ ਕਿਵੇਂ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਧਿਆਤਮਕ, ਸਦਾਚਾਰ, ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪ ਇਕ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਜਾਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਵੀ ਸਨ। ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਹੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤਕਾਰ ''ਆਸਕਰ ਵਾਈਲਡ'' ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ, 'ਸਾਹਿਤ ਸਦਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਪਜ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੀ ਨੱਕਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਦਾ ਹੈ'॥ ਡਾ: ਗਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਵੇਰਵਾ ਗਰਮਤਿ ਪਕਾਸ਼)

Toll Free: 1-833-201-FUND (3863)

TO BORROW

- Alternative lending all across Ontario
- Rural properties & Agricultural land included
- Quick closing dates
- Up to 85% loan to value
- Interest only payments

If you **NEED** money If you **HAVE** money TO INVEST

- Supreme infrastructure in place for protection
- Full disclosure on all properties
- 1 year terms
- Up to 15% yields on your investment

50 Richmond St E, Unit #108, Oshawa, Ontario L1G 7C7 Toll Free: 1-833-201-FUND (3863)

> Fax #: 647-435-6302 Email: office@1onefund.ca Web: www.1onefund.ca

ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ

'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ ਨਾ 'ਵੈਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਹੈ, 'ਵਿਤਕਰੇ' ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਵਿਰੋਧ' ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚਸਾਰੇ 'ਧਰਮ' ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ 'ਕੌਮਾਂ' ਇਕ–ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਸਭ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਛੋਟਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਗਰੀਬ ਨਹੀਂ, ਇਨਸਾਨੀ ਰੂਪ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ, ਮਾਣ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਵਿਰੋਧ' ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਸਲ, ਰੰਗ ਜਾਂ ਰੂਪ ਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਭਿੱਜੀ 'ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ' ਜਿਥੇ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਦੇਮਾਣ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਵੈਰ, ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦੀਆਂ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ 'ਮਨੁੱਖ' ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਕਰਵਾ ਕੇ, ਇਕ ਆਦਰਸ਼ਕ, ਸਮਦ੍ਸ਼ਿਟੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ 'ਜੀਵਨ' ਜੀਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ 'ਸ਼ਖਸੀਅਤ' ਸੱਚਮੱਚ ਹੀ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਪ੍ਤੀਨਿਧ ਤੇ ਪੰਜ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ 'ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨਭਵ' ਸ਼ੱਧ ਤੇ ਮਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹਵਿਚਰੇ, ਉਹ 'ਧਰਮ' ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਚਰੇ। 'ਧਰਮ-ਭਾਵਨਾ' ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਬਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਮਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ, 'ਧਰਮ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ' ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਜਕ-ਅਧੋਗਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੁਧਾਰ ਤੇ ਕੁਝ ਕਰਾਂਤੀ ਦੀ ਉਤੇਜਨਾ ਜਗਾ ਕੇ, ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ 'ਸਮਾਜ' ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ। 'ਧਰਮ' ਦੇ ਸ਼ੁਧ 'ਅਨੁਭਵ' ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੂਰਨ ਤੇ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਬਣੇ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੂਕੀ ਦਵੈਤ, ਪਾਪ ਤੇ ਪਾਖੰਡ-ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਨਿਨਾਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਾਰੀ ਹੀਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ 'ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ' ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੀ। ਕੁਝ 'ਨਿਨਾਰਥਿਕਤਾ' ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚ ਸੀ, ਕੁਝ ਰਸਮਾਂ ਤੇ ਰੀਤਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਕੁਝ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਸੋਚਣ-ਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਦਿੜ੍ਹ ਨਿਸਚਾ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ 'ਨਿਨਾਰਥਿਕਤਾ' ਦੇ ਸਰਬ ਪਾਸੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੀ 'ਧਰਮ' ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ੳਡ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸੱਚ ਤੇ ਧਰਮ ਛਪ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਪੇਮ' ਗਵਾਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਣਖ ਮਕ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖੂਸ ਗਈ ਹੈ। ਨੌ-ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਘੁੰਮਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ 'ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ' ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਧਾਰਮਿਕ-ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਸਖਣਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ 'ਨਿਨਾਰਥਿਕਤਾ' ਦੇ ਪਛਾਵੇਂ ਥੱਲੇ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਸਿਸਕਦਾ ਤੇ ਨਿਮਾਣਾ ਜਿਹਾ ਰੂਪ ਹੀ ਪਗਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾ ਕੋਈ ਐਸੀ 'ਸ਼ਖਸੀਅਤ' ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ 'ਮਰਦਾਨਗੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਨਾ ਕੋਈ ਰਸਮ ਤੇ ਰੀਤ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਸਿਰਜਨਾਤਮਿਕ-ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਉਪਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਗਿਲਾਨੀ ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ 'ਧਰਮੀ' ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਰਖਣ ਵਾਲੀ 'ਸ਼ਖਸੀਅਤ' ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ–ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ 'ਧਰਮੀ' ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਤੇ ਪੂੰਜ ਸਨ। 'ਧਰਮ' ਵਿਚ ਕੇਵਲ '1' ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੀ ਖੰਡ, ਮੰਡਲ ਤੇ ਬੁਹਮੰਡ ਵਿਚ ਰਮਿਆ ਹੋਇਆ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ '੧' ਪੁਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹੀ ਹਰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਵਾਸ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੁਮਾਤਮਾ '1' ਹੈ, ਸਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਇਕ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅੰਤਰ-ਆਤਮੇ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪੂਜਾ-ਆਦਰਸ਼ ਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰ 'ਦਵੈਤ',ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਨਾ-ਇਨਸਾਫਕਿਥੇ ਹੈ ? 'ਧਰਮ' ਵਿਚ ਦਵੈਤ, ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਨਾ ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ। ਜੇ 'ਧਰਮ' ਜਾਂ 'ਧਾਰਮਿਕ-ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ' ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਾਸਤੇ 'ਦਵੈਤ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਪਜਾ ਦੇਣ, ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਪਚੰਡ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾ-ਇਨਸਾਫ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਬਲੰਦ ਕਰ ਦੇਣ, ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਧਰਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਿਖਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਸਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਦਰਵੀਂ ਸਦੀ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜੇ ਦਵੈਤ, ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ, ਨਾ- ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹੀ ਹੈ, ਕਿ 'ਧਰਮ' ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ੳਡ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ 'ਧਾਰਮਿਕ-ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ' ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਲਕ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਪਰਬਤਾਂ ੳਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਜਾਂ ਵੇਲੇ ਦੀ ਹਕਮਤ ਦਾ ਹੱਥ-ਠੋਕਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਜੋ ਕੜ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਪਾਧੀਨਤਾ ਆਈ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਜਝਣ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ 'ਆਪੇ' ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਰਬ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 'ਮੈਂ-ਮੇਰੀ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਗ ਪਵੇ, ਤਾਂ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਕਾਲ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਵਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਰਮੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ 'ਆਪੇ' ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ 'ਧਰਮੀ' ਵੀ ਸਨ, ਕੁੜ, ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਾਧੀਨਤਾ ਵਿਰੂਧ ਆਪਣਾ'ਆਪਾ' ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਕੇ, 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਉਪਜਾਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹਾਮੀ ਵੀ ਸਨ।'ਮਨੁੱਖੀ-ਆਪੇ' ਦੇ ਪੰਜ ਅੰਗ ਗੁਰੂ-ਜੋਤਿ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। 'ਕਾਮ', 'ਕਰੋਧ', 'ਲੋਭ', 'ਮੋਹ' ਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਹੈ– 'ਹੰਕਾਰ', ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਣੀਕਾਰਾਂ ਨੇ 'ਹਉਮੈਂ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜ ਅੰਗ 'ਮਨੁੱਖੀ–ਆਪੇ' ਨੂੰ 'ਮਾਣ' ਵਾਲਾ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ 'ਅਪਮਾਣ' ਵਾਲਾ ਵੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਂ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸਾਰੂ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ 'ਮਾਰੂ' ਹੈ। 'ਕਾਮ' ਗੁਹਿਸਤੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਹਿਜ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ, ਜੇ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਨਿਰੋਲ 'ਕਾਮੀ' ਹੀ ਬਣ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਸਦਾਚਾਰਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਇਕਮਾਰੂ ਤੱਤ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਕਰੋਧ' ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਪੱਖ ਉਸਾਰੂ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਪੱਖ ਮਾਰੂ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਕੋਈ ਦੁਰਾਚਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਵਾਪਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਵਿਰੁਧ ਕਰੋਧ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਬਿਰਤੀ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਜੇ 'ਕਰੋਧ' ਦਾ ਭਾਵ ਸਾੜਾ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਦਾ ਕਰੋਧ ਖਾਈ ਜਾਣਾ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਾਰੂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। 'ਲੋਭ' ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਪੱਖ ਹੈ–ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਉਦਮ ਕਰਨਾ। ਗੁਹਿਸਤੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਵਾਸਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤੇ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਸਭ ਕੁਝ ਛੱਡ-ਛਡਾ ਕੇ, ਲੋਭੀ ਬਿਰਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਸੱਤ ਤੇ ਕੁਧਰਮ ਵੀ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ 'ਲੋਭ' ਨੂੰ ਉਸਾਰੂ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 'ਮੋਹ' ਦਾ ਵੀ ਇਕ ਪੱਖ ਉਸਾਰੂ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਮਾਰੂ ਹੈ। ਮੋਹ ਦਾ ਅਰਥ ਜੇ ਮਾਨਵ-ਪਿਆਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ , ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਾਰੂ ਹੈ, ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਅਣ-ਉਸਾਰੂ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਕੀਤੀ 'ਕਮਾਈ' ਉਤੇ, ਨਿਮ੍ਤਾਸਹਿਤ, ਮਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਾਰੂ ਹੈ, ਤੇ ਜੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ ਐਵੇਂ ਡੀਂਗਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਣ, ਮੈਂ ੳਹ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਮੈਂ ੳਹ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ 'ਹੰਕਾਰ' ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਾਸਤੇ ਮਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ 'ਮਨੁੱਖੀ-ਆਪੇ' ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਉਲੀਕੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਮਾਰੂ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ 'ਦੂਤ', 'ਮਹਾਂਬਲੀ', 'ਚੋਰ' ਤੇ 'ਵਿਕਾਰ' ਦੀ ਉਪਮਾ ਦੇ ਕੇ, 'ਧਰਮ' ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਠਹਿਰਾ ਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਉਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਤੇਜਨਾ ਵੀ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦੂਤ, ਮਹਾਂਬਲੀ, ਚੋਰ ਤੇ ਵਿਕਾਰ ਹਨ, ਉਥੇ 'ਧਰਮ' ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਜਿਥੇ 'ਧਰਮ' ਬਲਵਾਣ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਹ ਦੂਤ ਤੇ ਚੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ-ਆਪੇ ਦੇ ਮੂਲ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦਿੱਬ-ਤ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ) ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਮਾਨਵ-ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਮਾਨਵ-ਆਤਮਾ'ਨੂੰ ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਪੰਜ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਦਬਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਨਾ ਉਸ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ-ਜਾਗਿਤਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਨਾ ਸਮਾਜਕ ਸਾਂਝ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਰਜਨਾਤਨਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਨੁੱਖੀ-ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਾਗ੍ਰਿਤਾ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕਰਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਅਉਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚੁੰਕਿ 'ਧਰਮ

Solera prides itself on the design and manufacturing of innovative custom lighting solutions. Our responsive customer service and our ability to manufacture in-house from start to finish cutting, spinning, forming, etc.

We offer customization at its best for those in the know. If you can dream it, we can light it up.

905-457-4777

SOLERA CORP, LIGHTING MANUFACTURER 1610 Sismet Rd, Mississauga, ON L4W 1R4

ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਰਨਾ ਨੂੰ ਲਭ ਲਿਆ ਸੀ, ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਾਖੰਡ ਤੇ ਪਾਪ ਨਾਲ ਲੱਦੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ. ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂਰਸਮਾਂ ਤੇ ਰੀਤਾਂ ਦਾ ਨਿਖੇਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ-ਆਪੇ ਦੇ ਮਾਰੂ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਪੂਰੇ ਸਾਹਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਨਿਸਚਾ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ ਨਿਰਾਰਥਿਕ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਮਾਰੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰ ਕੇ ਹੀ 'ਧਰਕ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੇ 'ਦੈਵੀ-ਅਨੁੱਭਵ' ਨੂੰ ਜਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।'ਧਰਕ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਵਿਚ ਜੀਉਣਾ ਸੱਚਮੱਚ ਹੀ ਦੈਵੀ ਅਨਭਵ ਦੇ ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਜੀਉਣਾ ਹੈ। ਗਰ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਅੰਗ-ਅੰਗ ਦੈਵੀ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਰੰਗ-ਰਸ ਵਿਚ ਭਿੱਜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ 'ਸ਼ਖਸੀਅਤ' ਦੈਵੀ ਅਨੁਭਵ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦੀ ਹੈ , ਉਹ ਰਿਨਵੈਰ ਤੋਂ ਨਿਰਭਉ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਜਾਂ ਸ਼ੋਭਾ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਵਿਤਕਰੇ ਜਾਂ ਡਰਾਵੇ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਜਾਂ ਡਰਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬੇ-ਪਰਵਾਹ ਹੋ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ ਜਾਂ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਵਾਸਤੇ ਜੁਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਵੀ 'ਮਲਕ ਭਾਗੋ' ਵਰਗੇ ਮਾਇਆਂ ਧਾਰੀ ਬੋਲਿਆਂ ਤੇ ਸਿੱਧ-ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਮੋਹ-ਮਾਇਆਂ ਦੀ ਚਮਕ ਨਾਲ ਭੂਚਲਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਾਬਰ, ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ਼ ਤੋਂ ਸੱਜਨ ਠੱਗ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਜਾਬਰਾਂ ਨੇ ਡਰਾਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਆਤਮਕ-ਆਭਾ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਘੁਣਸ ਖਾਧੀ ਸੀ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਚੁੰਕਿ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੂਰਖ ਦੇ ਸੱਚੇ ਪੂਜਾਰੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਰਵੈਰ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਦਾ ਆਚਰਣ ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਡਰਾਵੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਬੱਲ ਨਾਲ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਦੇਝਗੜੇ, ਇਹ ਸੰਪਰਦਾਈ ਵਿਰੋਧ, ਇਹ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਦਵੈਤ, ਇਹ ਪੂਜਾ-ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵੱਖਰਤਾ ਤੇ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਤੇ ਸੂਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਣ ਦੀ ਆਧਾਰ-ਭਮਿਕਾ ਬਣੀਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵੈਰ, ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਵਿਰੋਧਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ 'ਮਨੁੱਖ' ਤੇ 'ਮਨੁੱਖਤਾ' ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ 'ਗੁਣ-ਨਿਧੀ' ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਦੀਦਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਿਆਂ 'ਮਨੁੱਖ' ਦੀ ਅੰਤਰ-ਆਤਮਾ ਵਿਚੋਂ 'ਸਭੈ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਨ, ਕੋਇ ਨ ਦਿਸੇ ਬਾਹਰਾ ਜੀਉ' ਦੀ ਸੂਰ ਵੀ ਉਭਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਦਰਸ਼ਕ, ਸਮਦਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲਾ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵੀ ਜੀਉ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਧਰਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਸਿਖਿਆ-ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ 'ਰੂਪ' ਦੀ ਥਾਂ ਆਤਮਾ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਉਤੇ ਪਹਿਰਾਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਭਾਰਤੀ ਤੀਰਥਾਂ, ਇਸਲਾਮੀ ਧਰਮ-ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸਿਧ-ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਮੱਠਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਅਭਾਰਤੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ 'ਆਚਰਣ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਰੂਪ' ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਸੁਰਖਿਆ ਉਤੇ ਵਧੇਰੇ ਬੱਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਰੂਪ–ਵਖੇਂਵੇ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਨਾ ਸ਼ੂਧ ਤੇ ਸਹੀ 'ਧਰਮ' ਦਾ ਸਰੂਪ ਉਜਾਗਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਸੂਰ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ-ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ 'ਜੰਞੂ' ਅਤੇ 'ਆਰਤੀ' ਦੇ ਧਰਮ ਰੂਪ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਧਰਮ-ਬਿਰਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆ ਗਈ। 'ਜੰਞੂ' ਜਿਹੜਾ 'ਕਪਾਹ' ਨੂੰ ਸੂਤ ਕੇ, ਗੰਢਾਂ ਮਾਰ ਕੇ, ਤੇ ਵੱਟ ਚਾੜ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਇਹ 'ਜੰਞੂ' ਹੀ ਧਰਮ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਜੰਞੂ ਦੇ 'ਰੂਪ-ਧਰਮ' ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ 'ਧ੍ਰਮ-ਆਚਰਣ' ਉਸ ਰੂਪ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ 'ਧਰਮ' ਸੀ ੌ 'ਗੁਣ-ਆਚਰਣ', ਜਿਵੇਂ 'ਗੁਣ ਤੈ ਆਚਰਣ' ਕਦੀ ਮੈਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਦੀ ਢਿੱਲੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ, ਕਿਸੇ ਅੱਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੜਦੇ, ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ 'ਧਰਮ' ਸਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਨਰੋਇਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ 'ਜੰਞੂ' ਦਾ ਰੂਪ ਤਾਂ ਮੈਲਾ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੜ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਟੁੱਟ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ 'ਧਰਮ-ਆਚਰਣ' ਤੇ ਜੰਞੂ ਦੇ ਰੂਪ-ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਤਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਞੂ ਦੇ ਰੂਪ-ਧਰਮ ਦੀ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਦਿਸ ਪਈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਸਲ ਮੰਤਵ ਜੰਞੂ ਦਾ ਨਿਖੇਧ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦਰਸ਼ ਸੀ। ਮੰਤਵਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਇਹੀ ਸੀ, ਕਿ 'ਧਰਮ' ਉਤੇ ਪਈ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਝਾੜ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੰਵੂ-ਧਰਮ ਦੇ 'ਆਚਰਣ' ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੇ ਦੀਦਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਜੰਵੂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੰਵੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਖਿਆ ਹੈ :-'ਦਇਆ ਕਪਾਹ, ਸੰਤੋਖੂ ਸੂਤੂ, ਜਤੂ ਗੰਢੀ, ਸਤ ਵਟ । ਏਹ ਜਨੇਉ ਜੀਅ ਕਾ, ਹਈ ਤ ਪਾਡੇ ਘਤ'॥ (ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਮ: ੧)

ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਗਰ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬਾਹਮਣ-ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ 'ਆਰਤੀ' ਦੇ ਰਪ ਵਿਚ ਪਭ-ਪਜਾ ਹੰਦੀ ਵੇਖੀ, ਤਾਂ ਵੀ ੳਹ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ। ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕ 'ਥਾਲ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ 'ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ ਰਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਉਸ ਥਾਲ ਨੂੰ ਮੁਰਤੀ ਅੱਗੇ ਘੁਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ਬੋਆਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਆਰਤੀ ਦੀਆਂ ਰੂਪ–ਰਸਮਾਂ ਸਭ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਹਨ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ 'ਆਰਤੀ' ਦਾ ਹੀ ਪੁਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇ 'ਆਰਤੀ' ਪ੍ਰਭੂ-ਪੁਜਾ ਦੀ ਇਕ ਧਰਮ-ਵਿਧੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ 'ਆਤਮਾ' ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਚੀ ਪ੍ਰਭੂ ਪੂਜਾ ਤਾਂ ਸਦਾ 'ਆਤਮਾ' ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਪੂਜਾ ਤਾਂ ਪਾਖੰਡ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਾਮਣ-ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਰਹੀ 'ਆਰਤੀ' ਦਾ ਜੋ ਪਾਖੰਡ-ਰੂਪਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ, ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਆਰਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ 'ਆਤਮਕ-ਰੂਪ ਸਮਝਾ-ਬੂਝਾ ਦਿੱਤਾ :-ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੂ ਰਵਿ ਚੰਦੂ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ। ਧੂਪ ਮਲ ਆਨਲੋਂ ਪਵਣੂ ਚਵਰੋਂ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੁਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ।ਧ:ਮ:1ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ-ਘਰਾਂ ਨੂੰ 'ਧਰਮ' ਦਾ ਆਕਰਣ-ਰੂਪ ਸਮਝਾਇਆ, ਉਸੇ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਜੋਗੀਆਂ' ਤੇ 'ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਵੀ ਇਕ ਧਰਮੀ ਜੋਗੀ ਤੇ ਧਰਮੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤੈਜਿਤ ਕੀਤਾ। 'ਜੋਗੀ' ਨੇ ਮੁੰਦਰਾਂ, ਝੋਲੀ, ਬਿਭੁਤਿ, ਖਿੰਥਾ ਤੇ ਡੰਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ 'ਧਰਮ-ਆਚਰਣ' ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ, ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਰੂਪ-ਚਿੰਨ੍ਹ 'ਆਤਮਾ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਅਸਮੱਰਥ ਹਨ। ਜੇ 'ਜੋਗ' ਦਾ ਆਦਰਸ਼ 'ਮਨ' ਨੂੰ ਜਿਤਨਾ ਹੀ ਹੈ, ਤੇ ਅਰਥ 'ਸਾਂਈ' ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰਾ 'ਰੂਪ-ਵਿਖਾਵਾਂ' ਮਨ ਨੂੰ ਜਿੱਤਨ ਤੇ 'ਸਾਂਈ' ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰਾ 'ਰੂਪ-ਵਿਖਾਵਾ' ਮਨ ਨੂੰ ਜਿੱਤਨ ਤੇ ਸਾਂਈ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਅਸਮੱਰਥ ਹੈ। ਹਾਲਾਂ 'ਜੋਗ' ਮਤਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ੳਹਨਾਂ ਨੇ 'ਜੋਗ' ਦੇ ਆਚਰਣ-ਰਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਇਹ ਦਿੜ੍ਹ ਨਿਰਣਾ ਪਗਟਾਇਆ, ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ 'ਮਨ' ਜਿਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਸਾਂਈ' ਨਾਲ ਜੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

ਮੰਦਾ ਸੰਤੋਖ ਸਰਮ, ਪਤ ਝੋਲੀ, ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੁਤਿ । ਖਿੰਥਾ ਕਾਲ, ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ, ਜਗਿਤ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤ॥ ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੂ ਜੀਤ ॥ (ਜਪੂਜੀ ਸਾਹਿਬ) ਇਕ 'ਮੂਸਲਮਾਣ' ਆਪਣੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜ ਵੇਲੇ ਨਿਵਾਜ਼ ਪੜ੍ਹਨੀ ਹੀ ਆਪਣਾ 'ਧਰਮ' ਮੰਨ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਵਾਸਤੇ 'ਮੰਦਰ ਤੇ ਮਸੀਤ, ਆਰਤੀ ਤੇ ਨਿਵਾਜ਼, ਵੇਦ ਤੇ ਕਤੇਵ' ਲੱਗਪੱਗ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਜੋਗੀ-ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਖੇਦ ਕੇ, ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਜੋਗੀ-ਧਰਮ ਦੇ ਸ਼ੂਧ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਮੁਸਲਮਾਣਾਂ' ਦੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਤੇ ਅੰਨਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੇ, ਮੁਸਲਮਾਨੀ ਧਰਮ ਦਾ ਸ਼ੂਧ ਸਰੂਪ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ। 'ਮੱਕਾ' ਧਰਮ-ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ,ਕਿ 'ਅੱਲਾਹ' ਕੇਵਲ ਇਥੇ ਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੱਕੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮਸਲਮਾਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਤੇ ਅਨਭਵ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ 'ਅੱਲਾਹ' ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਤੇ ਸਰਬ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਵਕਤ ਦੀ ਨਿਵਾਜ ਵਿਚ ਜੋ ਜਿਉਂਦਾ ਜਾਗਦਾ ਧਰਮ-ਆਚਰਣ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਣ ਭੂਲ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਵੀ ਨਿਮਾਜ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨ ਲਗ ਪਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ 'ਨਿਵਾਜ਼' ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਆਤਮਕ–ਸਰੂਪ ਦਾ ਦਿੱਬ–ਦੀਦਾਰ ਕਰਵਾਇਆ। ਆਪਣੀ ਆਤਮਕ–ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਅਮਲੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਕਰੋ ਤੇ ਇਸ ਨਿਵਾਜ਼ ਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ 'ਅੱਲਾਹ' ਦੇ ਘਰ ਪਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ :-

ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ, ਸਿਦਕ ਮਸਲਾ, ਹਕ ਹਲਾਲ ਕਰਾਣ । ਸਰਮ ਸੰਨਤਿ, ਸੀਲ ਰੋਜਾ, ਹੋਹ ਮਸਲਮਾਣ॥

ACTIVE SECU

We Provide SECURITY SOLUTIONS

Our Services:

•	Concierge	•	Retail Security
•	Stationary Security	•	Residential Security
•	Mobile Foot Patrols	•	Events Security
•	Mobile Vehicle Patrols	•	Installation of Security Equipment
•	Parking Control	•	Alarm Systems

Ravipal Mann 905-782-4700

Contact Us: 7900 Hurontario Street, Suite #303 Brampton ON L6Y 0P6

HARVINDER BASSI

Chairman

27 Automatic Rd.

Brampton, ON Canada L6S 5N8

Off: 416-741-5454 Fax: 416-741-0155

Email: bassih@autobahnfreight.com

www.autobahnfreight.com

1750 Southfield Rd., Suite 220 Lincoln Park, MI 48146 (USA)

Off: 734-671-3701 Toll Free: 800-756-5605

SUKHWINDER BASSI

President

27 Automatic Road Brampton, ON Canada

L6S 5N8

Office: 416-243-3010 Fax: 416-243-3018

Toll Free: 877-294-2111

E-mail: bassis@aslgloballogistics.com

www.aslgloballogistics.com

HAZMAT, HACCAP. C-TPAT, **CSA CERTIFIED,** PIP, **FAST APPROVED,**

CANADA AND US BONDED

ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ, ਸਚ ਪੀਰ ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ । ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸ ਭਾਵਸੀ, ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ ॥ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦ, ਜੋਗੀਆਂ ਤੇ ਮਸਲਮਾਣਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ 'ਧਰਮ-ਆਚਰਣ' ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਸਿਖਿਆ-ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਕੇ , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਕ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਤਮ-ਬੋਧ ਨੂੰ ਜਗਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੂਸਰਾ 'ਸਾਂਝੀਚਾਲਤਾ' ਦੀ ਸੂਰ ਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ।

'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਦੂਜਾ ਸਿਖ਼ਿਯਾ-ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ 'ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤੌ, ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਨਮ, ਅਮੀਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ, ਰੂਪ ਤੋਂ ਰੰਗ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ, ਭਰਮ ਜਾਂ ਉਚੇ ਨੀਵੇਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਅਧੋਗਤੀ ਉਪਜੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਖ ਆਧਾਰ ਤਾਂ ਇਹੀ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਭਰਮ ਹੀ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹਨਾ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੇ ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਬੜੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸੁਹਜਾਤਮਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੰਗਾਰਿਆ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਮਾਜਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵੰਗਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੀ।

(1).ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤ :

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ 'ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤ' ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਕ 'ਬ੍ਰਾਹਮਣ' ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੀ ਹੈ– ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਗਿਆਨ ਤੇ ਕਰਤੱਵ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਕ' ਖੱਤਰੀ' ਦਾ ਪੁੱਤਰੀ ਹੀ ਹੈ-ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਰੱਤਾ ਅੰਸ਼ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਕ 'ਸ਼ੂਦਰ' ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਦਾ ਸੂਦਰ ਹੀ ਰਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੱਡਾ ਵੱਡਾ ਗਿਆਨੀ, ਸੂਰਮਾ ਤੇ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ 'ਵਰਨ' ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਸੀ, ਉਹ 'ਕਲ' ਉਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ।, ਤੇ ਕਲ ਦੀ ਵੰਡ ਕਾਰਨ ਹੀ 'ਕਿਰਤ' ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਕ ਸ਼ੁਦਰ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਕ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੱਤਰੀ ਤੇ ਵੈਸ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤ' ਵਿਚਲੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਭਰਮ ਨੂੰ ਮਿਟਾਣ ਵਾਸਤੇ, ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਰਮ' ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ 'ਕੁਲ' ਉੱਚੀ ਹੈ ਤੇ ਚੰਗੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ 'ਕਿਰਤ' ਉਚੀ ਹੈ। ਉਚੀ ਕੁਲ ਤੇ ਉਚੀ ਕਿਰਤ ਦਾ ਹਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਰਪ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ੇਣੀ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ੳਤੇ ਸਦੀਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ।

(ੳ) ਜਾਤਿ ਬਰਨ ਕੁਲ ਸਹਸਾ ਚੁਕਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰਿ। (ਅ) ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਅੰਮਿਤ ਫੁਲ ਲਾਗਾ ਹਰਿ ਨਾਮ ਰਤਨੂ ਮੰਨ ਪਾਇਆਂ ॥ (ਮਾਰੂ ਮ: 1) (2) ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਨਮ :

ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਚਿੰਤਨ ਦੀ ਹੀ ਉਪਜ ਇਹ ਜਾਤਿ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਚਿੰਤਨ 'ਜਾਤਿ' ਦਾ ਸਬੰਧ 'ਜਨਮ' ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। 'ਖੱਤਰੀ' ਦੇ ਘਰ ਜੰਮਿਆ ਬੱਚਾ ਖੱਤਰੀ ਹੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ 'ਸ਼ੁਦਰ' ਦੇ ਘਰ ਜੰਮਿਆ ਬੱਚਾ ਸ਼ੁਦਰ ਹੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਚਿੰਤਨ ਨੇ 'ਸ਼ੁਦਰ' ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਕਿ ਉਹ ਖੱਤਰੀ ਜਾਤਿ ਦਾ ਬਣ ਸਕੇ, ਤੇ 'ਖੱਤਰੀ' ਸ਼ੁਦਰ ਜਾਤਿ ਦਾ ਅਖਵਾ ਸਕੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਭਰਮ ਦਾ ਵੀ ਬੜਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ, 'ਜਾਤਿ' ਦਾ ਸਬੰਧ 'ਜਨਮ' ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ 'ਸ਼ਖਸੀਅਤ' ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੀਤੇ 'ਕਰਤੱਵਾਂ' ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਹਿਣ ਕੀਤੇ 'ਗੁਣਾਂ' ਤੇਕੀਤੇ ਉਪਕਾਰੀ 'ਕਰਤੱਵਾਂ' ਉਤੇ ਤਾਂ ਕੋਈਮਾਣ ਤੇ ਗੌਰਵ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੰਗਾ ਤੇ ਸਿਆਣਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਣ-ਹੀਣ ਤੇ ਉਪਕਾਰ-ਹੀਣ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆਂ ਵੀ, ਐਵੇਂ ਜਾਤਿ ਕਰਕੇ ਹੀ ਗੌਰਬ ਕਰੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਵੱਡਾ ਮੁਰਖ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਆਖਿਆ, ਕਿ ਸੱਚ, ਧਰਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ 'ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਨਮ' ਦਾ ਨਾ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਬਾਣੀ-ਹੁਕਮ,ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਗਟਾ ਰਹੇ ਹਨ :-

- (ੳ) ਜਾਤਿ ਜਨਮ ਨਹ ਪੁਛੀਐ ਸਚ ਘਰੁ ਲੇਹੁ ਬਤਾਇ । ਸਾ ਜਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ ਜਿਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ॥ (ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮ: ੧)
- (ਅ) ਜਾਤਿ ਕਾ ਗਰਬ ਨੂੰ ਕਰਿ ਮਰਖ ਗਵਾਰਾ । ਇਸ ਗਰਬ ਤੇ ਚਲਹਿ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਰਾ ॥(ਭੈਰੳ ਮ:3 ਪ:1127-28)
- (3) ਅਮੀਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ:

ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਖ ਸਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਹੈ। ਅਧਿਆਤਮਿਕ ੳਚਗਤੀ ਨੂੰ ਪਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾ ਆਰਥਿਕ ਅਮੀਰੀ ਕੁਝ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਗਰੀਬੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 'ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ' ਦਾ ਸਬੰਧ 'ਮਾਇਆ' ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਤਾਂ ਨਿੰਮਤਾ ਨਾਲ ਹੈ। ਮਾਇਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਹੈ ਤੇ 'ਮਾਇਆ' ਨਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਹੈ। 'ਮਾਇਆ' ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਅਮੀਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਦਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਆਖਿਆਂ, ਕਿ ਜਿਹੜੀ 'ਮਾਇਆ'ਕੇਵਲ ਛਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮਨੱਖ ਨੂੰ ਅੰਨਾਂ, ਬੋਲਾ ਤੇ ਹੰਕਾਰੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਮਾਇਆ' ਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ 'ਮਾਇਆ' ਦੀ ਸਾਂਝ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਨਾਮ' ਤੇ 'ਗਰੀਬੀ' ਦੀਆਂ ਨਉ-ਨਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬ ਉਤਮ ਮਿਥਿਆ ਹੈ। ਇਹ 'ਨਉ-ਨਿਧਾਂ' ਹਰ ਕੁਲ, ਕਿਰਤ, ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਨਮ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਖੁਲ੍ਹ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ

- (ੳ) ਮਾਇਆ ਧਾਰੀਅਤਿ ਅੰਨਾ ਬੋਲਾ । ਸਬਦੂ ਨ ਸੁਣਈ ਬਹੁ ਕੋਲ ਘਚੋਲਾ ॥ (ਮ:੩) ਪ: 313(ਅ) ਜਾਤਿ ਵਰਨ ਤੇ ਭਏ ਅਤੀਤਾ ਮਮਤਾ ਲੋਭ ਚੁਕਾਇਆ । ਐਸੇ ਜਨ ਵਿਰਲੇ ਜਗ ਅੰਦਰਿਪਰਖਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਆ ॥ (ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮ: 1) ਪ: 1345
- (ੲ) ਨੳ ਨਿਧਿ ੳਪਜੈ ਨਾਮ ਏਕ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣ ॥ (ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮ: 1,ਪ: 19)
- (4) ਰਪ ਤੇ ਰੰਗ :

'ਰੂਪ' ਤੇ 'ਰੰਗ' ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਨੁਖ ਦੇ ਬਾਹਰਮੁਖੀ 'ਭੇਖ' ਤੇ 'ਫਲਸਫੇ' ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ। ਨਾ ਭੇਖ ਦਾ ਸਬੰਧ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਫਲਸਫਾ' ਆਤਮ-ਮਾਰਗ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਭੇਖ ਤੇ ਫਲਸਫਾ' ਵੀ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪਚੱਲਤ 'ਭੇਖਾਂ' ਤੇ ਛੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ 'ਫਲਸਫਿਆਂ' ਨੇ ਧੂਮ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਣ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਣ ਵਿਚਜੋ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ ਖੰਡਨਯੋਗ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਕਿ 'ਭੇਖ' ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਉਸ ਵਿਚਲੇ 'ਤਿਆਗ' ਕਰ ਕੇ ਹੈ। ਜੇ ਰੂਪ ਜਾਂ ਭੇਖ ਨੇ ਪਾਖੰਡ ਤੇ ਪਾਪ ਹੀ ਉਪਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਲਾਹਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ 'ਤਿਆਗ'ਤੋਂ ਸਖਣੇ ਭੇਖਾਂ ਵਿਰਧ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ :-

ਭੇਖੀ ਹਾਥ ਨ ਲਭਈ ਤੀਰਥਿ ਨਹੀਂ ਦਾਨੇ । ਪੁਛਉ ਬੇਦ ਪੜੰਤਿਆਂ ਮੂਠੀ ਵਿਣੂ ਮਾਨੇ ॥ (ਮਾਰੂ ਮ: 1) 'ਫਲਸਫੇ' ਦੀ ਥਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 'ਰਸ' ਤੇ 'ਖੇੜੇ' ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਤੱਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 'ਰਸ ਤੇ 'ਖੇੜੇ' ਆਤਮਕ ਉਚਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਤੇ ਨਿਰੋਲ 'ਫਲਸਫਾ ਮੁਰਖਤਾ, ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਝਗੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਕੁਲ ਤੇ ਕਿਰਤ, ਜਾਤਿ ਤੇ ਜਨਮ, ਅਮੀਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ, ਰੂਪ ਤੇ ਰੰਗ ਦੀ ਨਿਰਾਰਥਿਕਤਾ ਰੱਦ ਕੇ, ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੇਸਮਾਜ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਮੁੱਚ ਹੀ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 'ਪ੍ਰਗਟਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਤ, ਭਗਤ ਤੇ ਭੱਟ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਸੁਰ ਔਲਾਪ ਵੀ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਮਨੋ-ਵਿਗਿਆਨਕ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਘ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ, ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, ਕਿ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ੀ, ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਬਚਾ ਹੈ ਤੇ 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡਾ ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਣ ਤੇ ਗੌਰਵ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ' ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਜਗਾ ਕੇ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਮਾਣ ਤੇ ਗੌਰਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਧਾਰਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਵੀ ਹੈ, ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਵ ਵੀ ਹੈ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਬੀ (ਵੇਰਵਾ ਗਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

Enjoy the great taste of home-style food with our finest selection of vegetarian dishes and sweets

2969 Boyaird Drive East #1 Brampton Ontario L6S 0C6

Brar's -Trinity Common 140 Great Lakes Drive #126 Brampton ON L6R 2K7

Brampton: 199 Advance Blvd. Brampton, ON. L6T 4N2 Tel: 905-799-1625

www.brars.ca

ALBION ISLINGTON SQUARE BIA

HAIR SALONS RESTAURANTS

MEHNDI BRIDAL MAKEUP DOLLAR STORE **BICYCLE** CONVENIENCE STORES

DRY CLEANERS BARBERS HOMEOPATHY FINANCIAL

EDUCATIONAL INSTITUTIONS

FUNERAL HOME

FITNESS

ANIMAL HOSPITAL LAWYERS **MONEY EXCHANGE STAFFING AGENCIES**

WALK IN CLINIC PUJA STUFF **PHONE ACCESSORIES**

TRAVEL AGENCIES PHARM

IMMIGRATION GOVERNMENT

MEDICAL

July 7, 2019 12:00PM-9:30PM

13th Annual Albion Islington Fusion of Taste!

Intersection of Albion Rd & Islington Ave

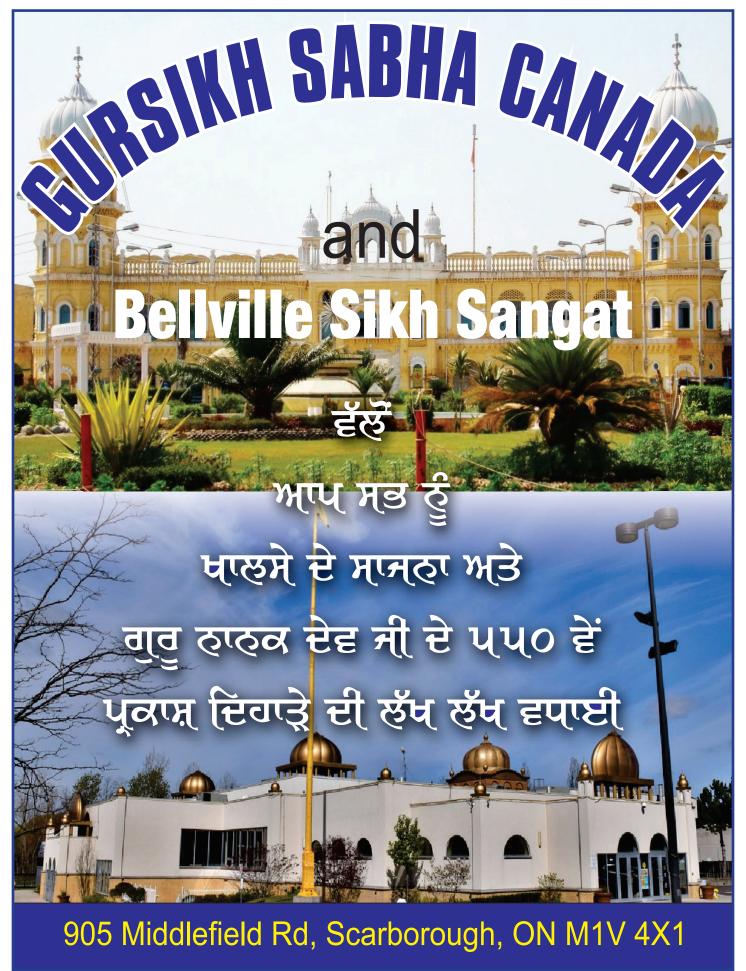
On behalf of Albion Islington Square BIA, Chairman Shamsher Singh is wishing the Heartiest Congratulations on the Celebrations of Khalsa Day

FUSIONOFTASTE.COM ALBIONISLINGTON

ALBIONISLINGTONBIA

AKAL OPTICAL

SERVING 20 LOCATIONS ACROSS GTA

WWW.AKALOPTICAL.COM

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ੋਦਾ ਸਿੱਖ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਹਰ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਰੋਲ ਮਾਡਲ ਹਨ। ਸੰਸਾਰਕ, ਅਧਿਆਤਮਿਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਮਨੱਖੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦਾ ਬਿੰਬ ਜੋ ਰੌਸ਼ਨ ਚਿਰਾਗ ਬਣ ਕੇ ਹਰ ਵਕਤ ਦੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਸ਼ਨਾ ਰਹੀ ਏ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਹਾਮੀ ਭਰਦੇ ਮਨੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦੀ ਏ। ਧਾਰਮਿਕ ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਦੇ ਮੋਢੀ, ਪੂਤੀਬੱਧ ਪਤੀ, ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਮਵੇਤਾ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲ ਕਿਰਸਾਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਹਿਤਲਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੰਤਰ-ਮਗਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਭਲਾ ਲਿਆ ਏ। ਅਸੀਂ ਕੜ-ਕਸੱਤ ਦੇ ਵਿਉਪਾਰੀ ਬਣਕੇ, ਹਾੳਮੈਂ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਚਿੱਕੜ ਵਿਚ ਖੱਭ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਅਰਥੀ ਢੋਣ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਗਏ ਜਦ ਕਿ ਦਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ੳਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਅਤੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਹਾਣੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪੈਗੰਬਰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਸਦਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸਾਏ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪਾਂਧੀਂ ਬਣਨ ਦੀ ਚੇਸ਼ਟਾ ਮਨ ਵਿਚ ਪਾਲ ਰਹੇ ਨੇ।

ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ, ਮਾਨਵੀ ਸੋਚ ਦੇ ਸਿਰਜਕ, ਸਿੱਖ ਫਿਲਾਸਫ਼ੀ ਦੀ ਰਹਿਤਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਲਈ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਭਰਮਣ ਕੀਤਾ। ਅੰਦਾਜ਼ਨ 25 ਹਜਾਰ ਮੀਲ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਸਮਾਜ-ਸਧਾਰਕ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਦੇ ਪੈਗੰਬਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਪੰਨ ਤੇ ਸਾਜਗਾਰ ਸਿੱਧ ਹੋਏ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਕ-ਦਰਪਣ ਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ, ਸੁਣ ਅੰਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਢਾਲ ਕੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲੀਆਂ ਅਤੇ ਉਚਤਮ ਤਰਜ਼ੀਹਾਂ ਵੰਨੀਂ ਸੇਧਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਉਂਦੀ, ਹਰ ਪਾਠਕ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਜਾਂ ਸੇਵਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਬਿੰਬ ਉਸਾਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੰਬ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਨਿਹਾਰ, ਖੁਦ ਵਿਚੋਂ ਖੁਦ ਦੀ ਜਾਮਾ-ਤਲਾਸ਼ੀ ਕਰਦੇ, ਆਪੇ ਨੂੰ ਪਰਖ ਅਤੇ ਪੜਚੋਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖੀ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਵੇਂ ਆਪੇ ਨੂੰ ਢਾਲਿਆ ਏ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ-ਸੋਚ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਸੇਧ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਨਿੱਤਾਪ੍ਰਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨਣ ਤੀਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ? ਅਸਾਡੇ ਕਰਮ ਤੇ ਧਰਮ ਵਿਚ ਕਿੱਡਾਕ ਪਾੜਾ ਏ? ਕੀ ਇਸਦੀ ਪਰਨਤਾ ਵੱਲ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ੳਠਾਇਆ ਏ ਜਾਂ ਕਦੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੋਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਏ? ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਨੇ ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਸਨਮੱਖ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਗਰ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰਕ ਪੱਧਰ'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਉਦਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ ਤੇ ਮਹੱਤਵਪਰਨ ਹੈ। ਕੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਗਵਾਚ ਗਈ ਹੈ? ਕੀ ਧਾਰਮਿਕ ਪਾਖੰਡਵਾਦ ਅਤੇ ਨਿੱਜ-ਪਸਤੀ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਈ ਏ ਜਿਸਦਾ ਗਰ ਜੀ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾਸੀ? ਕੀ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏ? ਕੀ ਅਜੋਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਹਿਨਮਾ ਪਲੀਤ ਹੋਏ ਬਿੰਬ ਨੰ ਪਾਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਨੇ? ਬਹਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੇਤਨ ਮਨ ਵਿਚ ੳਠਦੇ ਨੇ ਅਤੇ ੳਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਏ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਕ ਸੱਰਖ-ਸੋਚ, ਕਿਰਤੀ-ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ , ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦਾ ੳਭਾਰ ਹੈ। ਕਦਰਤ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਨ ਦਾ ਸੂਚਾਰੂ ਉਦਮ ਏ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਖੁਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਵੇਸਲੇ ਹੋ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਹੁਮੁੱਖੀ ਪਾਸਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੇ ਬਜਾਏ ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਸੇਧਤ ਕਰ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਗੋੜਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁੱਰ ਪਏ ਹਾਂ ਜਦ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦ-ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਤੇ ਮੌਜਦਾ ਪ੍ਰਸਥਿੱਤੀਆਂ ਵਿਚ ਗਵਾਚ ਰਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਅਤਿ ਜਰਰੀ ਏ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨਾ ਏ ਜਿਸਨੇ ਕਰਾਹੇ ਪਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇ ਕੇ ਸਚਾਰ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਵੰਨੀਂ ਤੋਰਨਾ ਏ।

ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੱਚੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕ-ਬੀਨੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਇਕ ਉਤਮ ਪੂਰਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੀ। ਬਾਪ ਵਲੋਂ ਵਪਾਰ ਲਈ ਮਿਲੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਭੱਖੇ ਸਾਧੂਆਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਛਕਾ ਕੇ ਲੰਗਰ-ਪੂਥਾ ਦਾ ਮੱਢ ਬੰਨਣ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲ ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਗੰਧਲਾ ਕਰ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਲੰਗਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਦਰਗਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਲੰਗਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪਰੋਸੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰੱਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਜਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਥਾਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਾਂ ਲਾ ਕੇ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਪਲੇਟਾਂ, ਕੱਪਾਂ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੀਕ ਸੜਿਹਾਂਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ, ਅਜੇਹਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੀਕ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪਲੀਤ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਰਹਿਣ ਦਿਤਾ ਏ? ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਲਵਾੜ ਕਰਦੇ ਲੰਗਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰੋਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਖਾਣੇ, ਕੀ ਨਾਨਕ-ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਨੇ? ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ? ਲੰਗਰ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਕਿਉਂ ਪਏ ਹਾਂ? ਭੋਜਨ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗ ਕਿਉਂ ਅਵੇਸਲੇ ਨੇ? ਥਾਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਲੰਗਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖੀ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਦਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਭੱਖੇ ਅਤੇ ਲੋੜਵੰਦ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਦੇ ਬੇਲੋੜਾ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਏ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਰਾਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਤੁੱਰਦੇ? 'ਖਾਲਸਾ ਏਡ' ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਸੂਚਾਰੂ ਕੰਮ ਕੌਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਇਕ ਹੋਟਲ-ਨੂਮਾ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਉਥੈ ਪੰਜ-ਸਿਤਾਰਾ ਖਾਣਾ ਖਾਣ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਲੰਗਰ ਵਿਚੋਂ ਚੁੱਕਵੀਂ ਰੋਟੀ ਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਵੀ ਆਮ ਹੈ। ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਹੋਮਲੈਂਸ ਲੋਕਾਂ ਤੀਕ ਜਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ-ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਏ ਜੋ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਨੰਪ੍ਰਣਾਏ ਕਹਾਉਂਦੇ ਨੇ? ਲੰਗਰ, ਲੰਗਰ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨੱਖੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਵੀ ਸੱਚਮ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਲੰਗਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਸਖਮ ਸੰਦੇਸ਼ ਏ। ਲੰਗਰ ਰਾਹੀਂ ਤਾਜਾ ਅਤੇ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖਾਣਾ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸਤੋਂ ਹੀ ਮੁਨਕਰ ਹੋਈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਵਾਸਤਾ ਈ! ਲੰਗਰ ਨੂੰ ਉਹੀ ਲੰਗਰ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਜੋ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬੁਖਸ਼ਿਸ਼ ਏ।

ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰੰਗ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ਰਆਤ ਕੀਤੀ। ਪਰਾਇਆ ਧਨ ਅਤੇ ਪਰਾਈ ਇਸਤਰੀ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਲੰਘ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਿਰਕਰਦਾ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰਸੇ, ਸਿੱਖੀ-ਲਿਬਾਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਕਿਰਤ ਰਾਹੀਂ ਸਲਤਾਨਪਰ ਲੌਂਧੀ ਵਿਚ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਦੀ

Features:

Solar Powered Motion sensor Wireless Tiny GPS Tracker Easy installation **Cost effective** Geofencing Real Time Alert 5-10 year Battery life

SOLAR TRAILER TRACKING

CALL SALES NOW

1905-451-6588 sales@ariontech.ca

BAJWA TAXI INC.

41 Eddystone Ave. Toronto, ON M3H 1H5 Joginder S. Bajwa

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Tel: 416-741-6904

cell: 416-836-3536

Fax: 416-745-5200

bajwataxi@rogers.com

ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਰ ਜੀ ਦੇ ਅਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸੇਵਕ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੇਈਮਾਨੀ 'ਤੇ ਫਖ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੇਰਾਫੇਰੀ, ਰਿਸ਼ਵਤ ਅਤੇ ਕਮੀਨਗੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਾਂ ਵਿਚ ਰੱਚ ਗਈ ਏ। ਇਹ ਪਾਪ ਦੀ ਕਮਾਈ ਘਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਮੱਢ ਬੰਨਦੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ, ਬਲਾਤਕਾਰਾਂ, ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆ ਬਾਹਰੋ ਸਬੰਧਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤੇਜਿੱਤ ਕਰਦੀ ਏ। ਕਲ੍ੰਕਤ ਅਲਾਮਤਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝ ਕੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਾਰਬਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚਮਤਾ ਨੂੰ ਗਵਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਾਹਲੇ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਿਆ ਏ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਚਿਆਰਾਪਣ ਸਿਰਜਣ ਵਾਲੇ ਗਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿਚ ਪਾਕ ਹਾਂ? ਕਿਉਂਅਸੀਂ ਪਾਪ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ 'ਕੁੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਹਾਂ? ਖਦ ਦੀ ਆਤਮਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾਉਣ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਰੂਚਿੱਤ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਲੇਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਹਾਂ। ਅਜੇਹਾ ਕਿਉਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਮਖੌਟਾਧਾਰੀ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਬਣਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹਾਂ? ਕੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਚਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਦੇ ਵੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਨੱਤਮਸਤਕ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸਾਡੀ ਆਸਥਾ ਰਹਿ ਗਈ ਏ? ਜਪੂਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਰਾਹੀ ਸਿੱਖ-ਜੋਤ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ,ਘਰ ਘਰ ਡੇਰੇ ਬਣਾ ਕੇ ਖੂਦ ਹੀ ਗੁਰੂ-ਡੰਮ ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੇ ਨੇ। ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਮਲ ਮੰਤਰ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਇਆ ਏ? ਖਦ ਨੂੰ ਗਰ ਆਖ ਕੇ ਖਦ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗਫ਼ਾਂਵਾਂ ਤੇ ਭੋਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਕਰਮ ਬੀਜਣ ਅਤੇ ਬੱਤ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੋਕਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਇਹ ਰੱਬ ਬਣੇ ਲੋਕ ਕਿਧਰੇ ਸਿੱਖੀ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਦਸ਼ਮਣ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਅਜੇਹੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ-ਸਿਧਾਤਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖੀ-ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਦੋਖੀ ਤਾਕਤ ਵਲੋਂ ਘੁਸਪੈਠ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ? ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧੂ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰਬਉਚਮ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੋਹਰੀ ਕਿਧਰੇ ਕੁਝੀ ਚਾਲ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ? ਕੀ ਸਿੱਖ ਫਿਲਾਸਫੀ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ? ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਬਾਬੇਰਾਜਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕਾਰਨ ਖੁਦ ਦੀ ਸਲਤਨਤ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਮੋਹਰੀ ਨੇ?ਅਸੀਂ ਮਕ ਦਰਸ਼ਕ ਕਿਉਂ ਬਣੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹਾਂ? ਦੋਗਲੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੇ ਸਾਡੇ ਖੋਖਲੇਪਣ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਏ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਦ ਉਦਾਸੀ ਨੂੰ ਤੁੱਰਦੇ ਨੇ ਤਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ-ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਬਚਪਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਅਚੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ। ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਕੇ ਨੀਵੀਂ ਜਾਤ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਰੁੱਤਬਾ ਦੇ ਕੇ, ਉਦਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਸਾਥੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪਲੇਠਾ ਉਦਮ ਸੀ। ਅਜੋਕੇ ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਨੇ। ਜੱਟਾਂ, ਲਬਾਣਿਆਂ, ਰਾਮਦਾਸੀਆਂ, ਰਾਮਗੜੀਆਂ ਆਦਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣਾ ਕੇ,ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਲੀ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਮਾਣਕਿਤਾ ਅਤੇ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਏ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿਚਲੀ ਕਰਲਾਹਟ ਅਤੇ ਗਰਬਾਣੀ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਕਿੰਝ ਕਿਆਸੋਗੇ ਅਤੇ ਕਿੰਝ ਨਾਨਕ-ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਬ ਹੋਵੋਗੇ? ਗਰਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਸਭ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਸੇਵਕ ਹੋ ਕੇ ਖਾਸ ਜਾਤ/ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੱਰ ਪਏ ਹਾਂ। ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਖੀ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਿੱਖੀ-ਜੋਤ ਦੀ ਕੋਈ ਕਿਰਨ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਬਿਖੇਰਦੀ ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਏ?

ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਚਾਰ ਦਿਸਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਖਦ ਨੂੰ ਰੰਗ ਕੇ ਸਿੱਖ-ਸੋਚ ਅਤੇ ਫਿਲਾਸਫ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਚਾਰਿਆ। ਇਕ ਤਰਕ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਕ ਪਖਤਾ ਦੁਲੀਲ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਰ ਬੋਲ ਵਿਚ। ਉਹ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਚ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹਿੱਚਕਚਾਂਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬਾਦਸਾਹ ਬਾਬਰ ਹੋਵੇ, ਮਲਕ ਭਾਗੋ ਹੋਵੇ, ਸਿੱਧ ਯੋਗੀ ਹੋਣ, ਮੌਲਵੀ ਜਾਂ ਪੰਡਤ ਹੋਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੁਚਲਤ ਵਹਿਮਾਂ/ਭਰਮਾਂ ਅਤੇ ਥੋਥੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਣ ਨਾਲ ਖੰਢੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨ ਦੀ ਹਨੇਰ-ਜੂਹ ਵਿਚ ਅਜੇਹੀ ਚਾਨਣ ਕਾਤਰ ਧਰੀ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂਰੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾ–ਕਮਾਲ, ਬਾ–ਦਲੀਲ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕਰਾਮਾਤੀ ਰੰਗਣ ਵਿਚ ਅਜੇਹਾ ਰੰਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧੰਧਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਸਾਖੀਆਂ ਜਾਂ ਕੱਚਘੜ ਲੇਖਕ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੀ ਨੇ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਤੱਥ ਭਰਪਰ ਦਲੀਲ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੇਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਣ ਗਈ ਏ ਕਿ ਉਹ ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਤਰਕ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਨੇ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਦਸਰੀ ਧਿਰ ਨੰ ਡਰਾਉਣ, ਧਮਕਾਉਣ ਜਾਂ ਹਸਤੀ ਮਿਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮਾਰਗ ਹੀ ਇਕ ਬਦਲ ਰਹਿ ਗਿਆ ਏ। ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਿੱਖ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾ, ਹਰ ਮਸਲੇ ਅਤੇ ਮੱਤਭੇਦ ਨੂੰ ਦਲੀਲ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਤੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜਬੂਤ ਕਰਨ ਵੱਲ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਦੇ? ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਘਟਾਅਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਜ਼ਤ ਵੱਧਦੀ ਏ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਰਪੂਰਬ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ,ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹੀ ਮਾਖੌਲ ਦੀ ਪਾਤਰ ਬਣ ਗਈ ਏ। ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਹਰ ਦੂਸਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚੋਂ ਰੱਬ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਦੋਖੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਘਰ ਕਰੀ ਬੈਠੀ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਏ ਜਿਹੜੀ ਮਨੱਖ ਨੂੰ ਕੰਮਜੋਰ ਕਰ, ਖਦ ਨੂੰ ਖਦ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਦੀ ਏ। ਕੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੜਾਈ/ਝਗੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅੰਤ ਅਤੇ ਸੋਚ ਦਾ ਕੇਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਨਿਰਲੇਪ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਪ੍ਰਵਾਣਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ, ਆਪਣੀ ਬੱਕਲ ਵਿਚ ਲੈ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹਰ ਮਸਤਕ ਵਿਚ ਧਰਦੇ, ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਸਰਬ-ਸੱਖਨਤਾ ਦਾ ਪੈਗਾਮ ਫਿਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਤਾਂ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮੋਹ ਦਾ ਅਜੇਹਾ ਮਜੱਸਮਾ ਸਨ ਜਿਸਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਕਿਣਕਾ ਮਾਤਰ ਅਪਨਾਉਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪਹਿਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੜਦੇ, ਖਦ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਬਦ-ਸੋਚ ਨੂੰ ਮਨਫ਼ੀ ਕਰ, ਲਾਸ਼ ਬਣ ਕੇ ਜਿਉਣ ਦਾ ਢੱਕਵੰਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਦਿੱਬ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਚਾਨਣ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਆਭਾ ਵਿਚ ਮਨੱਖੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਚੰਗੇਰੇ ਮਾਰਗ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਕੇ ਮਦੀਨੇ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਹੋਵੇ, ਹਰਦੁਆਰ ਵਿਚ ਗੰਗੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ ਨਾਲ ਝੂਠਲਾਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਯੋਗੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਧਾਂ ਸੰਗ ਕੀਤੀ ਗੋਸ਼ਟ ਨਾਲ ਦੁਨਿਆਵੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਿਕਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੋਵੇ। ਦਨਿਆਵੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ, ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਦੇ ਮਾਰਗੀ ਬਣਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਫਰਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਤਾਹੀ ਤੋਂ ਸੂਚੇਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਨੂੰ ਸੰਤੁਲਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੰਗ ਮੰਨ ਕੇ, ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਆਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਪਰਮ-ਪੂਰਖ ਦਾ ਅਜੇਹਾ ਉਚਤਮ ਰੂਪ ਏ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨਜਰੀਂ ਪੈਂਦਾ ਏ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂਸਿਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜਿਆ ਏ? ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਰਮਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਏ? ਕੀ ''ਘਾਲਿ ਖਾਇ ਕਿਛ ਹਥਹ ਦੇਇ;'' ਵਰਗੀ

B&BAUTO REPAI All Makes & Models

Complete Mechanical Service & Tires Tune-Ups, Breaks, Oil Changes, Etc. WE ALWAYS STOCK ENGINES, TRANSMISSIONS & REAR AXLES

LUCKY KULDIP

OPEN 7 DAYS A WEEK (9am to 2am)

46 Racine Road, Etobicoke, ON M9W 2Z3 Tel: 416-745-7745 • 416-745-4000

CARPET & FLOORING

CARPET-LAMINATE-HARDWOOD-AREA RUGS

Call Today for a free Estimate

1332 Khalsa Dr., Unit 21, Mississauga, ON L5S 0A2

Tel: 905-696-7877 416-937-2856 best bargain@hotmail.com

ਚੇਤਨਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਦੀ ਏ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਲੋੜਮੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਏ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸੀਮਤ ਸੁੱਖ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਕੀਤੀ ਏ? ਕੀ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਚਾਹਨਾ ਗਰ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ?

ਅਜੋਕੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਕੇਹੀ ਤਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬੇਗੈਰਤ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬੇਗੈਰਤ ਹੋਣਾ, ਉਸਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਮੌਤ ਏ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਦੀਲੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਹੁੰਦੀ ਏ। ਧੁੱਖ ਧੁੱਖ ਕੇ ਮਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ 'ਤੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਤ੍ਰਿਣਾ, ਅੱਜ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਵਾਕ ਤਾਂ ਕਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ "ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਥੀ ਜਾਇ। ਸਭੁ ਹਰਾਮ ਜੇਤਾ ਕਿਛ ਖਾਇ।" ਅਣਖ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਵਰਕਾ ਬਣਦੀਆਂ ਨੇ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਬੌਣੇ, ਹੀਣੇ ਅਤੇ ਮੰਗਤੇ ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਏ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਾਚਾਰਗੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਲੋਚਾ ਪਾਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਅਭਿਮਾਨ, ਨਿਸ਼ਕਾਮਤਾ ਅਤੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹੰਕਾਰੀ, ਲਾਲਚੀ, ਕਪਟੀ ਅਤੇ ਸੁਆਰਥੀ ਬਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਗਵਾਇਆ ਏ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਿੱਜਤਾ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਜਿਊਣਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੋਚ ਦੀ ਅਸੀਮਤਾ ਏ। ਇਸ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਵਿਚਲੀ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ, ਪਰਉਪਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲ-ਕਦਮੀ ਦਾ ਰਾਹ ਪਕੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਰਤ-ਕਮਾਈ ਦੀ ਸੁੱਚਤਾ ਅਤੇ ਉਚਮਤਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਉਂ ਅਤੇ ਕਿਸਨੇ ਗਾਇਬ ਕੀਤੀ ਏ, ਸੋਚਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਏ।

ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਲੋੜਾਂ ਤੇ ਥੋੜਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ-ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ, ਆਪਣੀ ਅਵਾਜ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ ਦੇ ਉਸ ਉਲਾਹਮੇ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਲ ਗਏ ਜਿਸਨੇ ਬਾਬਰ ਵਲੋਂ ਢਾਏ ਜਾਰਹੇ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਨਤਾਣਿਆਂ ਤੇ ਨਮਾਣਿਆਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਤਸ਼ਦੱਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, " ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੈ ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ" ਜਾਂ " ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕੋ ਮਾਰੇ ਤਾ ਮਨਿ ਰੋਸ ਨ ਹੋਈ। ਰਹਾਉ।ਸਕਤਾ ਸੀਹੁ ਮਾਰੇ ਪੈ ਵਗੇ ਖਸਮੈ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ।" ਅਸੀਂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਉਸ ਅਵਾਜ ਦੀ ਬੁਲੰਦਗੀ ਅਤੇ ਬੇਖੌਫ਼ਤਾ ਤੋਂ ਕਾਇਰ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ? ਆਪਣੇ ਰਹਿਬਰ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ–ਕਸ਼ੀ, ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਦਾ ਦਫ਼ਨ ਹੋਣਾ ਏ ਅਤੇ ਸੋਚ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖ ਇਕ ਤਾਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਏ ਜੋ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿੱਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਨਾ–ਸ਼ੂਕਰੀ ਦਾ ਸਿੱਖਰ ਹੀ ਸਿਰਜ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨਾ–ਸ਼ੂਕਰੀ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੱਲੇ 'ਚ ਜੀਵਨ–ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੀੜਾਂ ਭਰੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਹੀ ਦਿਤਾ ਏ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੋਚ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਮ ਦਿਸਹੱਦਿਆਂ ਦੀ ਹਾਥ ਲੈਣ ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਚੁੱਕਾ ਮਨੁੱਖ ਖੁਦ ਵਿਚ ਹੀ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ ਅਜੇਹੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਰਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਹਿਮਾਂ 'ਚ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਸੰਘੀ ਨੱਪ ਰਿਹਾ ਏ ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ-ਸੋਚ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਪੈਗੰਬਰੀ ਅਵਤਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਪ੍ਰਚੰਡ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਅੰਬਰ ਦੀ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਕੁਝ ਸ਼ਿਸ਼ ਅੱਜ ਕਲ ਥਾਲ ਵਿਚ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰਦੇ, ਆਪਣੀ ਬੌਣੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆਂ ਠਿੱਠ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਜੇਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਲਈ ਆਪੂ ਬਣੇ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹਰੀ ਹੋਣਾ,ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਲਈ ਨਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਧਰਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਡੰਬਰੀ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। ਇਸ ਅਡੰਬਰ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਖਾਹਸ਼ਾਂ, ਤੰਗ–ਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸੌੜੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਸਿੱਖ–ਸੋਚ ਵਿਚਲੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨੂੰ ਨਿੱਕੇ ਜਹੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ, ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਤੀਕ ਹੀ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੁਰ–ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਲੀ ਅਸੀਮਤਾ, ਉਚਮਤਾ, ਪਾਕੀਜ਼ਗੀਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਉਡਾਣ ਦੇ ਹਾਣੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੀਏ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਾਧਨਾ, ਸਮਰਪਿੱਤਾ, ਸਪੱਸਟਤਾ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਅਰਪਿੱਤ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਪਿੱਤਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਚਤਮ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਸਵਾਸ ਤੱਕ ਜੀਵਿਆ। 'ਤਖਤ ਬਹੈ ਤਖਤੇ ਕੇ ਲਾਇਕ'' ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਗੱਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ-ਮੋਹ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ। ਸਿੱਖੀ-ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ, ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਬਲ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦੇ ਕੇ ਗੁਰ-ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਬਣਾਇਆ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜੇਹਾ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਸਾਡੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਇਸ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿਤਾ ਏ? ਕੀ ਆਪਣੇ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਚੌਧਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ/ਸਿਆਸੀ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਗਲਬਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰ ਲੀਡਰ ਹਰ ਹਰਬਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ? ਕੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਲਈ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਗਰੰਥਾਂ ਤੀਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਭੇਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹਾਂ? ਸਿੱਖ ਸੋਚ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਨਤਾ ਵੱਲ ਧਕੇਲਨਲਈ ਕੌਣ ਕਸੂਰਵਾਰ ਏ? ਅਜੇਹੇ 'ਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਕਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਭ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਅਜੇਹਾ ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਚਿੱਤਵੇ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਹੀਣਾ ਅਤੇ ਨਿਗੂਣਾ ਏ, ਜਿਸਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਫੋਕੀਆਂ ਸੂਹਰਤਾਂ, ਸਿਫ਼ਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਕੀਰਨਤਾ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਛਲਨੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਏ। ਉਹ ਪੂਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਖੋਟਾ ਪਾ ਕੇ ਪੂਰਨਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਏ। ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ! ਸਿੱਖ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚ ਵਸਾ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਲੋਂ ਕਿਆਸੇ ਮਨੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀ ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁੱਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਾਰਗ ਬਿਖੜਾ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਨੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਮਦਈ ਬਣਾ ਕੇ, ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ੳਪਨਾਮ ਦੇਣਾ ਏ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਨੇ ਬੋਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਿਰਦਾਰ ਬਾਰੇ ਕੇਡੇ ਵੱਡੇ ਸੱਚ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ। ਮਨਹੁ ਕੁਸਧਾ ਕਾਲੀਆ ਬਾਹਰਿ ਚਿਟਵੀਆਹ।" ਇਹ ਸੱਚ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਬੇ ਨੇ 550 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੋਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਕਸਾਰ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਮਖੌਟੇ ਬਦਲਣ ਦੇ ਮਾਹਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮਖੌਟੇ ਦਾ ਰੰਗ ਅਤੇ ਰੂਪ ਬਦਲ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਫ਼ਾਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ? ਜਦ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਿਕਾਊ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਦਰਾਂ–ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਕੌਣ ਸ਼ਾਹਦੀ ਭਰੇਗਾ? ਕੌਣ ਸਮਾਜਿਕ ਤੰਦਾਂ ਵਿਚਲੇ ਮੋਹ ਅਤੇ ਪਕਿਆਈ ਦਾ ਰਾਗ ਗਾਵੇਗਾ? ਕੌਣ ਸੁੱਚੀਆਂ ਸੱਧਰਾਂ, ਸੁਗੰਧਤ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮੋਹਵੰਤੀ ਤਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀਆਂ ਰਮਜਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਗੁਣਗੁਣਾਵੇਗਾ? ਪਰਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਬਹੁ–ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲਦੀ ਗੁਰ–ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹਿਮਾ, ਸੱਚੀ–ਸੁੱਚੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਅਪਨਾਉਣ ਤੋਂ ਆਕੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬਹੁ–ਰੰਗਤਾ ਤੋਂ ਕੋਰੇ ਹਾਂ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸਦੀਆਂ ਬਹੁਮੁਲੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨੀ ਪਰਤ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ, ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰੀਏ। ਇਸਦੀ ਉਚਮਤਾ ਵਿਚੋਂ ਕਰਮ–ਧਰਮ ਵਿਚਲੀ ਪਾਕੀਜ਼ਗੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਹ ਨਾਲ ਸਿਮਰੀਏ। ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰ–ਮਾਰਗ ਦੇ ਮਾਰਗੀ ਬਣਕੇ ਉਤਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਰਮ ਪਦਵੀ ਪਾਈਏ।

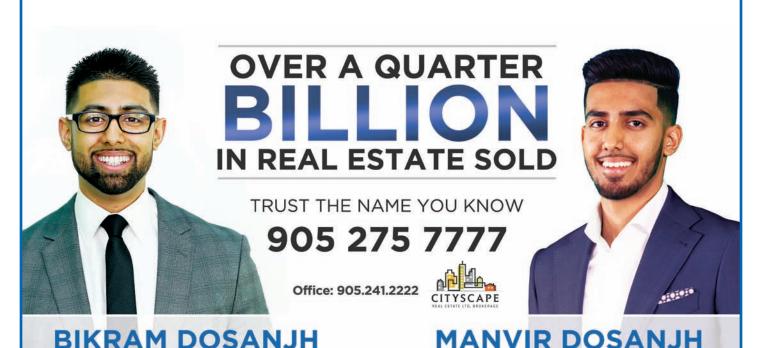
ਅਜੇਹਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਸੋਚ ਦੀ ਕਿਰਨ ਸਾਡੇ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਚਾਨਣ ਚੋਂਦੀ, ਮਸਤਕ ਧਰਾਤਲ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸੁਪਨਿਆਂ, ਸਮਰਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਜਰੂਰ ਕਰੇਗੀ।

PROGRAMME

ਪੋਗਰਾਮ

9:00 a.m. to 12:30p.m.

ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਆਰੰਭ ਦਨੀਆਂ ਭਰ ਤੋਂ ਆਏ ਰਾਗੀ . ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਥਾ ਵਾਚਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਤਾ ਜਾਏਗਾ

Start of kirtan by ragis, dhadi jathas from around the world

at Better Living Centre, CNE grounds

12.00 noon - 12.30 pm

Anand Sahib . ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ

Ardas . ਅਰਦਾਸ

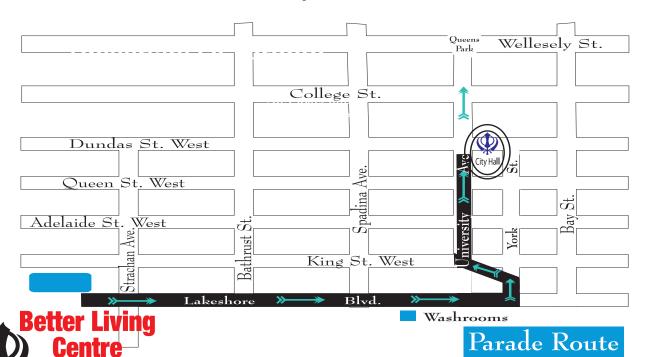
1.00 pm

Start of Nagar Kirtan . ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਅਰੰਭ

3:00 PM - 5:00 PM

Speakers at City Hall. ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਦੇਸ਼ੇ

Closing . ਸਮਾਪਤੀ

Parade Route

From Better Living Centre to Lakeshore Blvd. to York St. then go north on University Ave. to City Hall

T.T.C. Info: (416) 393-4636

1) T.T.C route No 29 South from Wilson subway goes via Duerin subway to CNE South to CNE Grounds 2) From Dufferin subway take route No 29 South to CNE grounds (transfer will be required). 1) ਟੀ ਟੀ ਸੀ ਰੂਟ ਨੂੰ 29 ਸਾਊਥ (ਵਿਲਸਨ ਸਬਵੇ ਅਤੇ ਡਫਰਿਨ ਸਬਵੇ ਤੋਂ ਸੀ ਐਨ ਈ ਗਰਾਊਂਡ)

Parking:

We recommend you drop your family at Enercare and then the driver goes to City Hall to park and take the shuttle from 9:30am to 11:00am

1) Exhibition grounds: Enercare Centre's parking

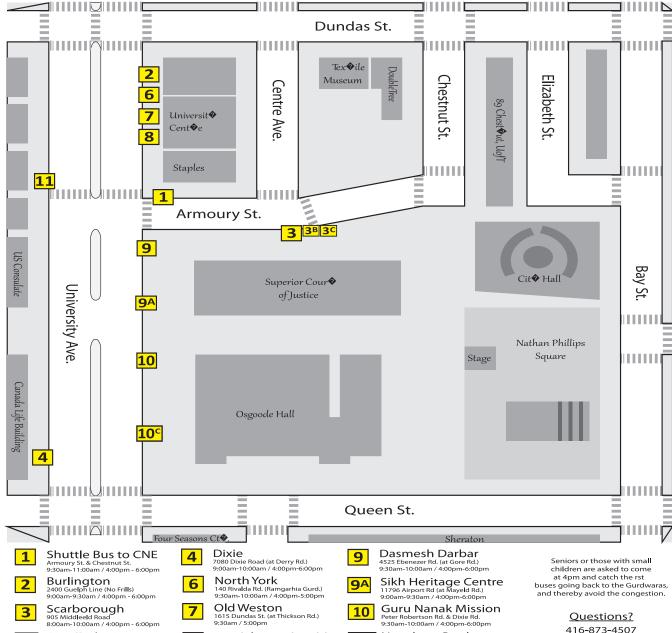
2) City Hall underground parking

Toronto Nagar Kirtan Bus Information Sunday, April 28, 2019

- Ajax/Pickering
- Durham Region 1410 Stevenson Rd. N, Oshawa 9:30am / 5:00pm **3**c
- Rexdale Singh Sabha 8 47 Baywood Dr. 9:30am-10:00am / 4:00pm-6:00pm
- Sikh Spiritual Centre 8c
- Nanaksar Gurdwara McLaughlin Rd. & Ray Lawson Blvd. 9:15am-10:00am / 4:00pm-5:00pm
- Out of Town Buses Barrie, Guelph, Hamilton Kitchener, and other cities

416-873-4507 mail@ggscf.com

Please ask for assistance from volunteers of the Guru Gobind Singh Children's Foundation

Bus information- CHANGES FROM LAST YEAR ਬਸਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ – ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਬਦੀਲੀ

ROUTE	Service Changes	
9 Gurdwara Dashmesh Darbar ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ	There are no service changes to this location	
9 ^A Sikh Heritage Centre ਸਿਖ ਹੈਰਿਟੇਜ ਸੈਂਟਰ	In Morning Sangat from these locations will take a shuttle bus to Gurdwara Dashmesh Darbar, where they will then board Route 9 busses taking them to the CNE, In evening, they will take Route 9 Buses back to Gurdwara Dashmesh Darbar, followed by a shuttle to Sikh Heritage Centre	
For more info: 416-873-4507	ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸ਼ਟਲ ਬੱਸਾਂ ਇਸ ਜਗਹ ਤੋਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉੱਥੋਂ ਹੋਰ ਬਸਾਂ ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਵਾਪਸ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਆਕੇ ਸ਼ਟਲ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿਖ ਹੈਰਿਟੇਜ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਹੈ।	

ਮਿਰਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਦਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਤਕ ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਲੋਕ ਇੰਜ ਹੈ :

ਸਿੰਮਲ ਰੂਖੂ ਸਰਾਇਰਾ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਅਤਿ ਮੂਚੂ । ਓਇ ਜਿ ਆਵਹਿ ਆਸ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਨਿਰਾਸੇ ਕਿਤੂ॥ ਫਲ ਫਿਕੇ ਫਲ ਬਕਬਕੇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਪਤ । ਮਿਠਤ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤ ॥ ਸਭ ਕੋ ਨਿਵੈ ਆਪ ਕੳ ਪਰ ਕੳ ਨਿਵੈ ਨ ਕੋਇ । ਧਰਿ ਤਾਰਾਜ ਤੋਲੀਐ ਨਿਵੈ ਸ ਗੳਰਾ ਹੋਇ ॥ ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ । ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਈਐ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾ ਰਿਧੈ ਕੁਸੂਧੇ ਜਾਹਿ ॥ ਪੰਨਾ: 470

ਇਸ ਸਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸਿੰਮਲਦਾ ਰੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਕਿਡਾਂ ਲੰਬਾ, ਸਿੱਧਾ ਤੇਮਜ਼ਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਸੰਤਲਨਤਾ ਤਾਂ ਹੈ) ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਪੰਛੀ ਫਲ ਖਾਣ ਦੀ ਆਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਫਲ ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੇਸ਼ੁਆਦੇ ਅਤੇ ਫਿੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਛ ਦੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕੰਮਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੀਵੇਂ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਿਠਾਸ ਹੈ।ਮਿੱਠਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਹੀ ਸਾਰੇ ਗਣਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਦੁਸਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਹਰ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਨਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਨਹੀਂ ਨਿਉਂਦਾ। ਜੇ ਤੱਕੜੀ ਭਰ ਕੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤੋਲ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਨੀਵਾਂ ਪੱਲੜਾ ਹੀ ਭਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਛਾਬੇ ਦਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਿ ਜੋ ਨਿਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਵੱਡਾ ਗਿਣੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਉਣ ਦਾ ਭਾਵ ਨਿਰਾ ਸਰੀਰ ਨਿਵਾਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਿਵਾਉਣ ਨੂੰ ਹੀ ਗੁਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਜੋ ਮਿਰਗ ਮਾਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਦੂਹਰਾ ਹੋ ਕੇ ਨਿਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਿਉਣਾ ਜੀਵ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗੁਣ ਨਹੀਂ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਨਿਰਾ ਸਿਰ ਹੀ ਨਿਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਿਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਆਤਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਅੰਦਰਨੀ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਤ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪੱਖ ਨੂੰਜਾਣੇ ਬਗੈਰ ਅਸੀਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਪਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਿੱਠਤ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ : "ਵਿਣੂ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ" ਪੰਨਾ;੪ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਵਆਤਮਾ ਪ੍ਰਭ ਕੋਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਗਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ: ਮਿਠਾ ਬੋਲਹਿ ਨਿਵਿ ਚਲਹਿ ਸੇਜੈ ਰਵੈ ਭਤਾਰ । (ਪੰਨਾ: 31)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਠੇ ਬਚਨ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ :"ਮਿਸਟ ਬਚਨ ਬੇਨਤੀ ਕਰਊ ਦੀਨ ਕੀ ਨਿਆਈ। ਤਜਿ ਅਭਿਮਾਨੂ ਸਰਣੀ ਪਰਊ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਿਧਿ ਪਾਈ" ॥ (ਪੰਨਾ: 745) ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਯਤਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਦਾਚਾਰਕ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿੱਠਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਗੁਣ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਂਤਿ ਸੰਪੰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ: "ਮੀਠਾ ਬੋਲੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਅਨਦਿਨੂ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ" ॥ ਪੰਨਾ ੮੫੩

ਜਿਹੜਾ ਗੁਣ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਆਦਰਸ਼ਕ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਗਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਥਾਂ-ਥਾਂ 'ਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿੱਕਾ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਹਨ:

ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ ਤਨ ਮਨ ਫਿਕਾ ਹੋਇ । ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ, ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ॥ ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸਟੀਐ , ਮਹਿ ਥਕਾ ਫਿਕੇ ਪਾਇ । ਫਿਕਾ ਮਰਖ ਆਖੀਐ , ਪਾਣਾ ਲਹੈ ਸਜਾਇ ॥ ਪੰਨਾ 473 ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਨੇ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ।

ਇਕ ਫਿਕਾ ਨ ਗਾਲਾਇ ਸਭਨਾ ਮੈ ਸਚਤ ਧਣੀ। ਹਿਆੳ ਨ ਕੈਹੀ ਠਾਹਿ, ਮਾਣਕ ਸਭ ਅਮਲਵੈ॥ ਪੰਨਾ:੧੫ ਫ਼ਰੀਦ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਸਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਫਿੱਕਾ ਬੋਲਣਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ। ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਫੁਰਮਾਂਦੇ ਹਨ :

ਜਿਤੂ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੂ। ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੂਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ॥ ਪੰਨਾ: 15

ਗੁਰਮਤਿ ਮਾਨਵ ਮਾਤਰ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ਕ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਧੂਨੀ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੱਤ ਅਤੇ ਸਾਰ ਮਿਠਤੂ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਖਿਆ ਭਾਣੇ ਅਤੇ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਿੱਠਾ ਮਨੰਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਸੂਲਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜੀਵਨ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ: ਉਲਾਹਨੋ ਮੈ ਕਾਹੂ ਨ ਦੀਓ।ਮਨ ਮੀਠ ਤੁਹਾਰੋਕੀਓ॥ ਪਨਾ: 978ਮਿੱਠਤ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਠੌਰਤਾ,ਮੰਦ ਭਾਵਨਾ, ਕੋਧ, ਰੋਸ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਨਦੀ ਪੂਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਸਾਹਿਬ ਦਾ ਹਕਮ ਹੈ ਕਿ ਲੌਕਿਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਹਲੀਮੀ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਹੳਮੈਂ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮਮੰਜ਼ਿਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਲਈ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਸਮਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪਰਮਿੱਠਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 'ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਪਸਾਰਾ ਕਈ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੰਕਾਰ, ਝਠਾ-ਮਾਣ, ਹੈਂਕੜ ਆਦਿ। ਹੰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਮਨੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਦਾਂ 'ਤੇ ਭੈੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ

ਸਾਰੀ ਰਸਮ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਫਿਉਨਰਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ 27 ਹਜ਼ਾਰ ਸਕਏਅਰ ਫੱਟ

Inderjit S. Bal 416-666-7655

ਵੈਬਕੈਮ ਸਵਿਧਾਵਾਂ

905-458-2222

BRAMPTON CASH & CARRY

905-230-4800

110 Kennedy Road S., **Brampton, ON L6W 3E7**

"Authentic fine Indian Cuising Since 1999

- Dine Take Out Catering
- Lunch Buffet Dinner Buffet

RESTAURANT & SWEETS www.villageofindia.ca

 Sweets & Snacks OPEN 7 DAYS

Road, South, 114 Kennedy 3E7

ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਘੇਰਿਆਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤਨਾਅ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਵੱਡੇ ਝਗੜੇ, ਫਸਾਦ ਤੇ ਲੜਾਈਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਭਾਗ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਤੋਂ ਅਸਲੋਂ ਵਿਹਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਦ੍ਸ਼ਿਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕੱਖੋਂ ਹੌਲਾਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਆਪਣੇ ਔਗਣਾਂ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੈਰ, ਵਿਰੋਧ, ਕਲੇਸ਼, ਦੁੱਖ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਉਮੈਜਦੋਂ ਵੱਧ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲਬੰਦੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਭਿਮਾਨਅਤੇ ਅੰਹਕਾਰਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੈਣੀ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕੌਮੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਹਕੁਮਤਾਂ ਦੇ ਝੱਗੜੇ ਆਦਿ ਸ਼ੁੱਣੀ ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਹੀ ਪੁਗਟਾਵੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗੁਲਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਵੀ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਮਿੱਠਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਸੁਮੇਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਪਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਉੱਥਕ-ਪੁੱਥਲ ਮੱਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹਵਾਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਮਿੱਠਤ ਨਾਲ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਮਰਤਾ ਤੇ ਮਿਠਾਸ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਪੱਖ ਵੀ ਬੜਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।ਗਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੱਖ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਸਮੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਨਿਮਰਤਾ, ਮਿੱਠਤ ਅਤੇ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਗਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਆਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿੱਠਤ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤਰਆਤਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ੳਹ ਵਾਹਿਗਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੳੜੀ ਸਖਮਨੀ ਵਿਚ ਗਰ ਅਰਜਨਦੇਵ ਜੀ ਫਰਮਾੳਂਦੇ ਹਨ :

ਆਪਸ ਕਉ ਜੋ ਜਾਣੈ ਨੀਚਾ ।ਸੋਉ ਗਨੀਐ ਸਭ ਤੇ ਉਚਾ।

ਜਾ ਕਾ ਮਨ ਹੋਇ ਸਗਲ ਕੀ ਰੀਨਾ। ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮ ਤਿਨਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਚੀਨਾ॥ਪੰ:266

ਜੇ ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ ਤਾਂ ਮਿੱਠਤ ਦੀ ਲੋੜ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਿੱਠਤ ਦਾ ਬੜਾ ਲਾਭ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ ਨਿਰੋਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਮਿੱਠਤ ਨੂੰ ਗੂਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਰੋਧ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਗੁਆਂਦਾ। ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਮਨੱਖ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸੰਪਤੀ ਹਨ। ਮਿੱਠਤ ਵਾਲਾ ਮਨੱਖ ਕਦੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸਫਲਤਾਪਰਵਕ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਸਭ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਤੱਤ ਦੱਸਿਆਂ ਹੈ। ਮਿੱਠਤ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਵਡਿਆਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ੪੪ਵੀਂ ਪੳੜੀ ਦਾ ਜੋ ਟੀਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ੳਸ ਵਿੱਚ ਗਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੇਖ ਬਹਮ(ਸ਼ੇਖ ਇਬਰਾਹੀਮ- ਫਰੀਦ ਸਾਨੀ) ਨੂੰ ੳਪਦੇਸ਼ ਹੈ:

''ਫਵਾਰੇ ਦਾ ਜਲ ਜਿਤਨਾ ਨੀਵਾਂ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਹੀ ਉੱਚਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ, ਤੈਸੇ ਜੋ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਚੀ ਪਦਵੀ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ"।

ਮਿੱਠਤ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸੂਝ ਤੇ ਸਹੀ ਸੋਚ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਦਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੇ ਰੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਆਰਥੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ੳਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਸਾ ਮੋੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀਸੋਚਣੀ ਵਿੱਚ ਤਨਾਅ, ਈਰਖਾ, ਨਫ਼ਰਤ ਤੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥ ਦਾ ਜਲਿਟ ਜਾਲਾ ਉਸਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁਖੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਸੁਆਰਥਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਮਿੱਠਤ ਦਾ ਗੁਣ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਘਰੇਲੂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਗੁਣ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ-ਮੂਹਬੱਤ, ਲਾਜ-ਸ਼ਰਮ, ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ੳਹ ਦੁਜਿਆਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਗੁਣ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਸੂਚਾਰੂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਤੇਸੰਵੇਦਨਾ ਦੋਸ਼ਹੀਣ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜੀਵਨ ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਨਿਆਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਭੌਤਿਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਦਾ ਤੋਂ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਪੱਕਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਅਤੇ ਸੋਝੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ। ਗਰਮਤਿ ਸਕਿਨਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ। ਜਿਸ ਅਨਸਾਰ ਸਾਡਾ ਸਾਰਾ ਨੈਤਿਕ ਜੀਵਨ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਸਿਰਜੀ ਗਈ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਿਊਤਬੰਦੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਮਿੱਠਤੂ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਬਣਨ ਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਹੳਮੈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਮਿੱਠਤ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਸੰਤਲਨ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ।

ਅੱਜ ਦੇ ਯੱਗ ਵਿੱਚ ਗਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਿਰਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿੱਠਤ ਦੇ ਗਣ ਦੀ ਬੜੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਿੱਠਤ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਡਾ ਮਾਨਸਿਕ ਸਤਹ ਉੱਚਾ ਉਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉੱਚੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਸਚਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਫੇਰ ਕੋਈ ਝਗੜੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ। ਮਿੱਠਤੂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਹਿਹੋਂਦ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਚੈਨ ਦੀ ਆਸ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਮਿੱਠਤੂ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੂ' ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਖਰਵੀਂ ਨੂਹਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਬੀ (ਵੇਰਵਾ; ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਦਾ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਤੇ ਅੰਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁਖ ਆਧਾਰ 'ਰਾਗ' ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਉਪਰ ਰਾਗ ਸਿਰਲੇਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਹਨ। ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਇਹ ਅੰਕਣ ਕੀਰਤਨਕਾਰ ਲਈ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਸ਼ਬਦ ਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਇਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਰੰਪਰਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

'ਰਾਗ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 'ਜਨ–ਚਿਤ–ਰੰਜਕ–ਧੂਨੀ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਗ ਸ਼ਬਦ 'ਰਜੂ' ਧਾਤੂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਗ ਨੂੰ 'ਜਨ-ਚਿਤ-ਰੰਜਨ' ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਾਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ 'ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਣਾ' ਰਾਗ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਕ੍ਰਮ ਅੱਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੂਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸਰੂਪ ਰਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ-ਖ਼ਾਸ ਸੂਰਾਂ ਉਤੇ ਠਹਿਰਾਵ ਹੋਵੇ। ਰਾਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੁਮਵਾਰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 'ਬੜ੍ਹਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬੜ੍ਹਤ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਦੀ ਹੈ। ੧

ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਕਾਵਿ 'ਚ' 'ਰਾਗ' ਦੇ ਅਰਥ ਭਿੰਨ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੁੰਥਾਂ ਵਿਚ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਦਰਭਾਂ ਅਧੀਨ 'ਰਾਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਲੇਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕਾਵਿ ਵਿਚ 'ਰਾਗ' ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਅਨਰਾਗ ਦੇ ਅਰਥ ਦਿੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ 'ਰਾਗ-ਵਿਰਾਗ' ਜਾਂ 'ਰਾਗ-ਦਵੇਸ਼' ਦਾ ਦਵੰਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਚ ਕਲੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕਸ਼ਟ, ਕਲੇਸ਼, ਈਰਖਾ, ਦਵੇਸ਼ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ੨ ਸੋ ਅਧਿਆਤਮ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 'ਰਾਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਯੋਗ ਸਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰ ਅਨਸਾਰ ਨਿੱਜੀ ਮਹੱਤਵ ਰਖਦਾ ਹੈ। 'ਨਾਟਯ ਸ਼ਾਸਤਰ' ਵਿਚ ਇਹ ਸਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਜਾਂ ਕਾਵਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ੩

(੧. ਅਚਾਰੀਆ ਬੂਹਸਪਤੀ, ਸੰਗੀਤ ਚਿੰਤਾਮਣੀ, ਪੰਨਾ ੮੦, . ਬੂਹਤ ਹਿੰਦੀ ਕੋਸ਼, (ਸੰਪਾ: ਕਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ), ਪੰਨਾ ੯੫੧ , ੩. ਨਾਟਯ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭਰਤਮੂਨੀ, ਅਧਿਆਇ ੨੮, ਸ਼ਲੋਕ ੪੧-੬੪)

ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਬੋਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਸਾਮ ਗਾਨ ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਗਾਇਨ ਵਰਗੀਆਂ ਗਾਇਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਸਨ। ਲੱਗਭੱਗ ਤੀਜੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਤਕ ਜਾਤੀ ਗਾਇਨ ਦਾ ਭਰਪਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਿਹਾ।

ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਪੁਤਿਅੰਗਾਂ ਤੋਂ ਸੱਤਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ ਰਾਗ ਗਾਇਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਰਾਗ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹੋਈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਧੁਨਾਤਮਕ ਆਦਿ ਸਰੂਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗਾਇਨ ਵਿਧਾਵਾਂ 'ਚੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਮਦੇਵ ਦੀਆਂ ਰਿਚਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਅਲਾਪ ਯੂਕਤ ਗਾਇਨ ਦੀਆਂ ਧੂਨਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ੪

ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ 'ਰਾਗ' ਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੁਸਪਸ਼ਟ ਉਲੇਖ ਮਤੰਗ ਮੂਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁੰਥ 'ਬੂਹਦਦੇਸ਼ੀ' ਵਿਚ ਕੀਤਾ। ਪ ਗੁੰਥਕਾਰ ਪੰਡਤ ਸ਼ਾਰੰਗ ਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੂੰਥ 'ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ' ਵਿਚ ਰਾਗ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, *ਜੋ ਸਵੰਤਰ-ਵਰਣ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਧੂਨੀ ਜਨ-ਚਿਤ ਨੂੰ ਰੰਜਕਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਰਾਗ ਆਖਦੇ ਹਨ। ੬

ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਰਾਗ ਤੇ ਰਾਗਣੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ, ਬਸੰਤ, ਭੈਰਵ, ਪੰਚਮ, ਮੇਘ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਸ਼ਿਵਜੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਦੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਨਟਨਾਰਾਇਣ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੭ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਪੁਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰ ਉਪੱਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ੮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਕਸਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਿਠ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਰਾਗ ਲੱਛਣ, ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਮੇਲ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਰਾਗ ਰਾਗਾਂਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪੱਧਤੀ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ। ਰਾਗ ਅਤੇ ਰਸ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਭਰਪਰ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਰੂਪਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ

ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਪੁਰਾਤਨ ਹੈ। ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸ਼ੈੱਲੀਆਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵੰਪੁਰਣ ਸਥਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਸਥਾਨਕ ਧੁਨਾਂ ਦੇ ਪੁਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਅਛੋਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਦੇ

(੪. ਹਵਾਲਾ, ਮਦਨ, ਪੰਨਾ ਲਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਕਲਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਨਾ ੨੦, ੫. ਮਤੰਗ ਮੂਨੀ, ਬੂਹਦਦੇਸ਼ੀ, (ਸੰਪਾ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ), ਸਲੋਕ ੨੭੯ ੬. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਾਰ (ਭਾਗ ੨) ਸਲੋਕ-੨, ੭. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ (ਭਾਗ ੨), ਪੰਨਾ ੨੨੮. ਦਮੋਦਰ (ਪੰਡਤ), ਸੰਗੀਤ ਦਰਪਣ (ਅਨੂ: ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਗਰਗ), ਪੰਨਾ ੭੩)

ਭਾਸ਼ਾਈ ਭੇਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਇਆ। ਮਤੰਗ ਮੂਨੀ ਨੇ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਭਾਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਵਿਭਿੰਨ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੯ ਪੰਡਤ ਸ਼ਾਰੰਗ ਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਜਤ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(੧) ਗਾਮ ਰਾਗ, (੨) ਉਪਰਾਗ, (੩) ਰਾਗ, (੪) ਭਾਸ਼ਾ, (੫) ਵਿਭਾਸ਼ਾ, (੬) ਅੰਤਰ ਭਾਸ਼ਾ, (੭)ਰਾਗਾਂਗ, (੮) ਭਾਸ਼ਾਂਗ, (੯) ਕ੍ਰਿਆਂਗ, (੧੦) ਉਪਾਂਗ।

ਮੱਧ ਕਾਲ ਵਿਚ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਥਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਰਹੀ ਜਿਸਨੂੰ 'ਰਾਗ ਰਾਗਣੀ ਵਰਗੀਕਰਣ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ; ਇਸ ਅਧੀਨ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਾ, ਇਸਤ੍ਰੀ, ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਧੀਆਂ ਵਰਗੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਡਤ ਦਮੋਦਰ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਮੱਤ, ਹਨੁਮੱਤ, ਰਾਗ ਰਾਣਵ ਮੱਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਭਗਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਸੰਤਾਂ ਭਗਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਲਈ ਰਾਗ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪਿਠਭੂਮੀ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਰਾਗ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੌਂਦਰਯ ਮੂਲਕ ਭਾਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੇ ਭਾਵ ਬੋਧ ਦੀ ਅਪਾਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਗਾਇਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਗ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇੰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪੱਧਰ ੳਤੇ ਪਚਲਨ ਕੀਤਾ।

'ਧਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ੧੦ ਜਾਂ 'ਖਸਮੂ ਕੀ ਬਾਣੀ' ੧੧ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਵਿਕ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਕਾਵਿ ਦੇ ਨਾਦ, ਛੰਦ, ਲੈਅ, ਅਲੰਕਾਰ ਵਰਗੇ ਸੌਂਦਰਯ ਮੁਲਕ ਉਪਰਕਣ ਵਿਦਮਾਨ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਸਵੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ

ar Sekhon

LARGE FLEET OF ABOUT 450 TAXI CABS

DEOL LAW OFFICE

Kulwant Singh Deol

Barrister, Solicitor & Notary Public

2007-20, Kingsbridge Garden Circle Mississauga, ON, L5R 3K7 (North-West Corner of Hwy10 & Hwy403)

Ph: 905-268-0094 Fax: 905-268-0095

Email:deollaw@yahoo.ca

ਹੈ। ਬਾਣੀ ਵਾਂਗੰ ਸੀ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਗ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚਲੇ ਰਾਗ ਪ੍ਰਚਲਨ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ।

ਗਰ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਅਧੀਨ ਰਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਮ ਦਾ ਸੱਚੇ ਮਨ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਗਣ ਗਾਇਨ ਤੋਂ ਹੈ:

(੯. ਬੂਹਦਦੇਸ਼ੀ (ਸੰਪਾ: ਪ੍ਰਭੂ ਲਾਲ ਗਰਗ), ਸਲੋਕ ੩੬੪-੩੬੬, ੧੦. ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ ਤਿੰਨ ਸਗਲੀ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਈ। (ਮਹਲਾ ੪, ਆਦਿ ਗੁੰਥ, ਪੰਨਾ ੬੨੩), ੧੧. ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੇ ਖਸਮੂ ਕੀ ਬਾਣੀ, ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੂ ਵੇ ਲਾਲੋ।। (ਮਹਲਾ ੧, ਆਦਿ ਗੰਥ, ਪੰਨਾ ੭੨੨)

ਇਕਿ ਗਾਵਹਿ ਰਾਗ ਪਰੀਆ ਰਾਗਿ ਨ ਭੀਜਈ। ਇਕਿ ਨਚਿ ਨਚਿ ਪੁਰਹਿ ਤਾਲ ਭਗਤ ਨ ਕੀਜਈ। ੧੨

ਰਾਗ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਫੁਰਮਾਨ ਵੀ ਸਾਡਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਸਖਮਨ ਕੈ ਘਰਿ ਰਾਗ ਸਨਿ ਸੰਨਿ ਮੰਡਲਿ ਲਿਵ ਲਾਇ। ੧੩

ਭਾਵ ਪੂਰਨ ਟਿਕਾਉ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦੇ ਸੂਵਣ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਚਰਣਾਂ ਦੀ ਅਫੁਰ ਅਵਸਥਾ (ਸੁੰਨਿ ਮੰਡਲਿ) ਵਿਚ ਸੂਰਤ ਲਗਾਈ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੇ ਮੰਤਨ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਅੰਕਤ ਗੁਰੂ-ਫੁਰਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਹਿਤ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਦੁਨਿਆਵੀਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਉਚ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ।

ਗਰ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯਕਤ ਰਾਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਰਾਗ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਵ ਸੀ ਗਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਕਣ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਆਵੱਸ਼ਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ 'ਨਿਤਨੇੱਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ' ਦਰਜ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ, ਸ਼ਾਮ ਅਤੇ ਰਾਤ (ਸੋਣ ਸਮੇਂ) ਸਮੇਂ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਜਪੂ' ਜੀ ਦੀਆਂ ੩੮ ਪਉੜੀਆਂ ਹਨ। 'ਰਹਿਰਾਸ' ਨਾਮਕ ਬਾਣੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਠ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ; ਅਧੀਨ 'ਸੋਦਰੂ' ਅਤੇ 'ਸੋ ਪੂਰਖ' ਦੋ ਹਿਸੇ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਮਵਾਰ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਾਗ ਆਸਾ ਅਧੀਨ ਅੰਕਿਤ ਹਨ। 'ਸੋਹਿਲਾਫ਼' ਨਾਮਕ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਰਾਤ ਸਮੇਂ (ਸੌਣ ਸਮੇਂ) ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ' ਅਧੀਨ ਦੁਸਰਾ ਸ਼ਬਦ 'ਰਾਗ ਆਸਾ' ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸ਼ਬਦ 'ਆਰਤੀ' ਹੈ ਜੋ 'ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ' ਅਧੀਨ ਅੰਕਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀਆਂ (੧੨. ਆਦਿ ਗੁੰਥ (ਮਲਾਰ ਕੀ ਵਾਰ, ਪਉੜੀ ੧੭), ਪੰਨਾ ੧੨੮੫, ੧੩. --ਉਹੀ--, ਪਉੜੀ ੨੭, ਪੰਨਾ ੧੨੯੧)

ਬਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਰਾਗ ਆਸਾ, ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ ਅਤੇ ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਅਧੀਨ ਅੰਕਤ ਸ਼ਬਦ ਉਪਲਬੱਧ ਹਨ। ਗਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਪਾਠ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਗਰ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਵੀ ਦਰਜ਼ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਰਾਗਾਤਮਕ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਧਰਮ ਗੁੰਥਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵੇਕਲੀ, ਮੌਲਿਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਰਾਗਾਤਮਕ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਸਰਬ ਪ੍ਰਥਮ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਧੀਨ ੨੦ ਰਾਗਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ੧੭ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ

ਰਾਗ ਦਾ ਨਾਮ	ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ / ਦੱਖਣੀ ਸਰੂਪ	ਪੰਨਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
੧. ਰਾਗੁ ਸਿਰੀ		98
੨. ਰਾਗੁ ਮਾਝ		੯ 8
੩. ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ		૧૫૧
	੧. ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ	૧૫૧
	੨. ਗਉੜੀ ਦਖਣੀ	9 ੫੨
	੩. ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ	948
	੪. ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ	૧૫૬
	ਪ. ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ ਦੀਪਕੀ	942
	੬. ਗਉੜੀ ਪੁਰਬੀ	585
	੭. ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ	92
੪. ਰਾਗੁ ਆਸਾ		₹82
	੧. ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਕਾਫੀ	89 C
ਪ. ਰਾਗੁ ਗੁਜਰੀ		8 ८ ੯
੬. ਰਾਗੁ ਬਿਹਾਗੜਾ		นนุ

FACTORY DIRECT MATTRESS

7895 Tranmere Dr., #220, Mississauga, ON L5S 1V9 (Dixie/Derry)

Tel: 416-609-3020

Fax: 416-609-3025

Get a Good Night's Sleep

Mattress Sets

- Memory Foam Mattress
- Pillow Tops
- Futons
- Euro Tops
- Special Sizes available

HOURS

Mon - Fri 10AM - 6PM Saturday 10:30AM - 6PM Sunday Closed

585 Middlefield Rd. #31 Scarborough, ON M1V 4Y5

Www.osgc.ca

罺 ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਲੱਖ–ਲੱਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ । 🦞

C	9	57

	•	
੭. ਰਾਗੁ ਵਡਹੰਸੁ		44 2
	੧. ਵਡਹੰਸ ਦਖਣੀ	чtо
੮. ਰਾਗੁ ਸੋਰਠਿ		ਪ੯ਪ
੯. ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ		కకం
੧੦. ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ		<i>ว</i> २9
੧੧. ਰਾਗੁ ਸੂਹੀ		クマセ
-	੧. ਸੂਹੀ ਕਾਫੀ	249
੧੨. ਰਾਗੁ ਬਿਲਾਵਲੁ		୬ ੯੫
	੧. ਬਿਲਾਵਲੁ ਦਖਣੀ	₹8₹
੧੩. ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ		tクÉ
	੧. ਰਾਮਕਲੀ ਦਖਣੀ	せつク
੧੪. ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ		せてせ
	੧. ਮਾਰੂ ਦਖਣੀ	9033
	੨. ਮਾਰੂ ਕਾਫੀ	9098
੧੫. ਰਾਗੁ ਤੁਖਾਰੀ		9902
੧੬. ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ		9924
੧੭. ਰਾਗੁ ਬਸੰਤੁ		99Ét
	੧. ਬਸੰਤੁ ਹਿੰਡੋਲ	9929
੧੮. ਰਾਗੁ ਸਾਰੰਗ		99代2
੧੯. ਰਾਗੁ ਮਲਾਰ		୧२५୫
੨੦. ਰਾਗ ਪ੍ਰਭਾਤੀ		9322
	੧. ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਿਭਾਸ	9322
	੨. ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਦਖਣੀ	9383

ਸੀ ਗਰ ਗੁੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਸਬੰਧੀ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 'ਰਾਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅੰਤੇ ਰਾਗ ਰਾਗਣੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਉਪਰ ਔਕਤ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਵੀ 'ਰਾਗਣੀ' ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸਤੂੀ ਵਾਚਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਗਉੜੀ, ਧਨਾਸਰੀ, ਸੂਹੀ, ਰਾਮਕਲੀ ਆਦਿ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਮਾਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਧਕਾਲੀਨ

ਸੰਤ ਭਗਤ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਦਿਆਂ ਉਪਰ ਰਾਗਾਂ ਤੇ ਰਾਗਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਰਾਗਣੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਆਪਣੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮੱਤਾਂ ਕਰਕੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ 'ਰਾਗ ਰਾਗਣੀ ਵਰਗੀਕਰਣ' ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਇਕ ਮਹਤੱਵਪੂਰਣ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ-ਗੁਸਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਪੱਧਤੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਗੋਂ ਇਕ ਨਵੀਨ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੂਚਲਨ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਮੂਖੋਂ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਬਾਕੀ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅੰਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ 'ਰਾਗਾਂਗ ਪੱਧਤੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉੰਦੇਸ਼ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੰਮਾਨ ਰਾਗ ਅੰਗਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਅੱਜ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ। ਇਕ ਮੁਖ ਰਾਗ ਅੱਧੀਨ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਭੈਰਵ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਕਾਨੜ੍ਹਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਮਲਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਤੇ ਤੋੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਦਿ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੰਥਾ ਨੂੰ ਮੁੱਧ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਮੁਖ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਗ-ਪਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। 'ਗਰ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਵਿਚ ਪਯਕਤ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਰਗ ਹਨ।

ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਗ: ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਗ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਗ ਦੀ ਛਾਇਆ ਜਾਂ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰੂਪ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਿੰਗੀ, ਮਾਝ, ਗਉੜੀ, ਆਸਾ, ਗੂਜਰੀ, ਬਿਹਾਗੜਾ, ਵਡਹੰਸੂ, ਸੋਰਠਿ, ਧਨਾਸਰੀ, ਤਿਲੰਗ, ਸੂਹੀ, ਬਿਲਾਵਲ, ਰਾਮਕਲੀ, ਮਾਰੂ, ਤੁਖਾਰੀ, ਭੈਰਉ, ਬਸੰਤ, ਸਾਰੰਗ, ਮਲਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਗ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਰਾਗ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਅੰਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੱਚੇ ਸੀ ਗਰ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦਾ ਵੀ ਇਹੋ ਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਵ ਦਰਜ ਤਤੰਕਰੇ ਵਿਚ ਵੀ ਮਖ ਰਾਗ ਦੇ ਹੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਛਾਇਆਲਗ ਰਾਗ: ਛਾਇਆਲਗ ਰਾਗ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਰਾਗ ਦੀ ਮੁਖ ਜਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਛਾਇਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਗ ਦੀ ਛਾਇਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਬੌਧਿਤ ਰਾਗ ਦਾ ਮੁਖ ਰਾਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਗ ਉਸੌਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤੰ ਵਰਣਿਤ ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਗਾਂ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀ ਉਪਲਬੱਧ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛਾਇਆਲਗ ਰਾਗ ਹਨ ਜਿਵੇਂ : ਗੱਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ, ਗਉੜੀ ਚੇਤੀ, ਗਉੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ, ਗਉੜੀ ਪੂਰਬੀ, ਗਉੜੀ ਦੀਪਕੀ, ਆਸਾ ਕਾਫੀ, ਸੂਹੀ ਕਾਫੀ, ਮਾਰੂ ਕਾਫੀ, ਬਸੰਤ ਹਿੰਡੋਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਿਭਾਸ।

ਸੰਕੀਰਣ ਰਾਗ : ਸੰਕੀਰਣ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮਖ ਜਾਂ ਪਧਾਨ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਗਰ ਨਾਨਕ

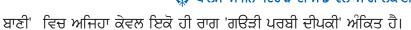

G.H Precision Products Inc.

ISO 9001:2008 Regd.

ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ

ਦੱਖਣੀ ਰਾਗ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵ-ਭੂਮਣ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਗਾਇਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ। 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਗ : ਦੱਖਣੀ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਰਾਗਾਂ ਅਧੀਨ ਹੀ ਅੰਕਿਤ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਗਊੜੀ ਦਖਣੀ, ਵਡਹੰਸ ਦਖਣੀ, ਬਿਲਾਵਲ ਦੁਖਣੀ, ਰਾਮਕਲੀ ਦਖਣੀ, ਮਾਰ ਦਖਣੀ ਅਤੇ ਪੁਭਾਤੀ ਦਖਣੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਾਗ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ

'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਅਧੀਨ ਵਿਭਿੰਨ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਸਨਾਤਨੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ/ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ: ਰਾਗ ਸਿਰੀ – ਪਹਰੇ, ਰਾਗ ਗਊੜੀ – ਛੰਤ, ਰਾਗ ਮਾਝ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ – ਵਾਰ, ਰਾਗ ਆਸਾ – ਵਾਰ, ਰਾਗ ਵਡਹੰਸ – ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ, ਰਾਗ ਸੁਹੀ – ਕੁਚੱਜੀ, ਸੁਚੱਜੀ ਤੇ ਮੰਗਲਮਈ ਸ਼ਬਦ, ਰਾਗ ਮਾਰੂ – ਸੋਹਲੇ, ਅਤੇ ਰਾਗ ਤੁਖਾਰੀ – ਬਾਰਾਮਾਂਹ ਆਦਿ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੀ ਕਾਵਿ/ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਹਨ। 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇਸ ਬਾਣੀ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਵਡੇਰੀ ਮਹਾਨਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਰਾਗ ਅਤੇ ਮੌਸਮ

'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਮੌਸਮੀ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਸੰਤ, ਮਲਾਰ, ਸਾਰੰਗ ਆਦਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਪਾਠ ਤੋਂ ਹੀ ਸਬੰਧਿਤ ਰਾਗ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦਾ ਆਭਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਰਾਗ ਬਸੰਤ:

- ਮਾਹਾ ਮਾਹ ਮੁਮਰਖੀ ਚੜਿਆ ਸਦਾ ਬਸੰਤੂ ੧੪
- ਰਤਿ ਆਈਲੇ ਸਰਸ ਬਸੰਤ ਮਾਹਿ।। ੧੫

(੧੪. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਆਦਿ ਗੁੰਥ, ਪੰਨਾ ੧੧੬੮)

ਰਾਗ ਮਲਾਰ:

– ਕਰਉ ਬਿਨਉ ਗੁਰ ਅਪਨੇ ਪੀਤਮ ਹਰਿ ਵਰੂ ਆਣਿ ਮਿਲਾਵੈ।। ਸੁਣਿ ਘਨ ਘੋਰ ਸੀਤਲੂ ਮਨੂ ਮੋਰਾ ਲਾਲ ਰਤੀ ਗੁਣ ਗਾਵੈ।। ੧੬

– ਸਾਵਣੂ ਆਇਆ ਹੇ ਸਖੀ ਜਲਹਰੂ ਬਰਸਨਹਾਰੂ।। ੧੭

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਅਧੀਨ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਯੋਗ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਿਧ ਨਾਥਾਂ ਅਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿਯ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵੀ ਉਪਲਬੱਧ ਹੈ। ਸਿੱਧ, ਨਾਥਾਂ ਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਰਾਮਗ੍ਰੀ ਜਾਂ ਰਾਮਕ੍ਰੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ੧੮ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਅਧੀਨ 'ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ' ੧੯ ਅਤੇ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਅਧੀਨ ਬਾਕੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਜੋਗ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਬਿੰਬਾਂ, ਪੂਤੀਕਾਂ ਤੇ ਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਰਾਗ-ਧਿਆਨ ਪਰੰਪਰਾ

'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਦੇ ਰਾਗ-ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਰਾਗ-ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ 'ਰਾਗ-ਧਿਆਨ' ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਰਾਗ ਸੋਰਠਿ ਸਬੰਧੀ ਦਾ ਇਹ ਬਾਣੀ ਰਾਗ ਧਿਆਨ ਚਿਤਰਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ।

> ਸੋਰਠਿ ਸਦਾ ਸਹਾਵਣੀ ਜੇ ਸਚਾ ਮਨਿ ਹੋਇ ॥ ਦੰਦੀ ਮੈਲ ਨ ਕਤ ਮਨਿ ਜੀਭੈ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ਸਸਰੈ ਪੇਈਐ ਭੈ ਵਸੀ ਸਤਿਗਰ ਸੇਵਿ ਨਿਸੰਗ ॥ ਪਰਹਰਿ ਕਪੜ ਜੇ ਪਿਰ ਮਿਲੈ ਖਸੀ ਰਾਵੈ ਪਿਰ ਸੰਗਿ॥ ਸਦਾ ਸੀਗਾਰੀ ਨਾਉ ਮਨਿ ਕਦੇ ਨ ਮੈਲੂ ਪਤੰਗੂ ॥ ਦੇਵਰ ਜੇਠ ਮੁਏ ਦੁਖਿ ਸਸੁ ਕਾ ਡਰੁ ਕਿਸੁ ॥ ਜੇ ਪਿਰ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ ਕਰਮ ਮਣੀ ਸਭੂ ਸਚੂ ॥ ੨੦

'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੁਕਤ ਰਾਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਤੱਥ ਪ੍ਰਤਖ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਦਾ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਲਈ ਇਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਸਮਕਾਲੀ ਰਾਗ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਨਵੀਨ ਰਾਗ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(੧੫. --ਉਹੀ--, ਪੰਨਾ ੧੧੬੮, ੧੬. --ਉਹੀ--, ਪੰਨਾ ੧੨੫੪, ੧੭. --ਉਹੀ--, ਪੰਨਾ ੧੨੮੦, ੧੮. ਗੋਰਖ ਬਾਣੀ, (ਸੰਪਾ: ਡਾ. ਪੀਤਾਬਰੱਦਤ ਬੜਥਵਾਲ), ਪੰਨਾ ੮੫ ੧੯. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ, ਪੰਨਾ ੯੩੮, ੨੦. ਆਦਿ ਗੁੰਥ, ਪੰਨਾ ੬੪੨)

ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦੇ ਮਲ ਗਣਾਂ ਤੇ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਨਿਰਖ ਪਰਖ ਦੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਕ ਪਸੰਗ ਵਿਚ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਯੋਗ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਗ ਪਬੰਧ ਵਿਚ ਰਾਗ ਦੇ ਰਸ ਭਾਵ (ਧਿਆਨ) ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਰਸ/ਭਾਵ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਇਕਸਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਥੇ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਬਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ੳਪਜੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਆਭਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਸਮਝ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਾਸਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮੌਲਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਕਰਕੇ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਦਾ ਰਾਗ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹੋਰ ਡੁੰਘੇਰਾ ਅਧਿਐਨ ਇਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਘਾੜਨ^{*} ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਖਣ, ਪਰਖਣ ਤੇ ਸਮਝਣ ਲਈ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਅਤੇ ਇੱਸ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਣੀ' ਦਾ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Your Neighbourhood Health Team

Toronto 1408 Queen Street West 5010 Glen Erin Drive Toronto, ON M6K 1L9 Tel: 416 532 8277

Mississauga Mississauga Ontario L5M 6J3 Tel: 905 905 828 8277

Georgetown 333 Mountainview Road Sout Georgetown Ontario L7G 6E8 Tel: 416 532 8277

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

NOW

CANADA.US.MEXICO

Owner Operators, **Company Drivers** For Reefer Division, Dry Van & Gravel

COMPETITIVE WAGES, DEDICATED LANES, PREPLANNED DISPATCH SINGLE TEAM AND SPLIT SEAT POSITIONS AVAILABLE GUARANTEED HOME TIME, IN HOUSE MAINTENANCE

> Head Office: 34 Perdue Court, Caledon, Ontario, L7C 3M6 Atlantic office: 1856 King Street, P.O. Box 2196, Windsor, NS, B0N 2P0 Western Canada Office: 2866 Lehman Rd., Abbotsford, BC, C4X 2N6

905-840-4300 Ext:102 Fax: 905-840-3303 E-mail: jas@harmangroup.ca

Division of 3398722 Canada Inc.

Jujhar Singh Shoker **President**

shoker@jbtrans.ca

30 Lethbridge Dr., Brampton, ON L6S 6K7 Tel: 905-792-5100 Fax: 905-792-5101

121 City View Drive North of Belfield Road, East side of Highway 27 647-547-8188

Seating for more than 500+ guests!

Crematorium inside our building!

www.osgc.ca

MULTANI GROUP, BRANTFORD

OUR EXPERTISE

LAND DEVELOPMENT - PROJECT MANAGEMENT AND PROPERTY MANAGEMENMT.

TARION REGISTRERED BUILDERS SINCE 1987 - WE ARE BUILDING CUSTOM HOMES, APARTMENT BUILDINGS AND COMMERCIAL BUILDINGS FOR OUR CLIENTS.

Contact:

DALIP MULTANI PRESIDENT Call 519-865-3644

CALL US FOR YOUR PROPERTY DEVELOPEMNT NEEDS. WE ALSO PROVIDE COMPLETE SERVICES FOR SITE DEVELOPMENT. WE SPECIALIZE IN CUSTOM HOME **BUILDING IN BRANTFORD AND** BRANT COUNTY AREA.

Multani Group-Unit 38-111 Sherwood Dr Brantford Ontario- N3T 6J1 Phone: office: 519-759-3636 - Project Manager Ajay Kaushik: 519-759-5600 Fax: 519-759-4456 • Email: multanicustomhomes@yahoo.ca www.multanigroup.com • www.multanihomes.ca

Vaisakhi Celebration Greetings 2019

My team and I would like to extend our warmest and sincere wishes to the Sikh community and everyone else celebrating Vaisakhi and for the vibrant Sikh Vaisakhi Parade - Nagar Kirtan.

It was on Vaisakhi Day, in the year 1699 that the Tenth Guru, Guru Gobind Singh Ji founded Khalsa Panth and gave Unique identity to Sikhs at Anandpur Sahib in Punjab, India. It is celebrated every year on April 13th, all over the world. Families and Friends get together and go to Gurudwara and participate in the Nagar Kirtan. The Panj Piare normally lead to the procession of the Nagar Kirtan and hold prayers for world Peace.

Vaisakhi Festival is also celebrated as Thanksgiving Day by farmers and as the Sikh's

May the cheerful festival of Vaisakhi usher in good times and happiness that we all so rightly deserve.

Have a wonderful Vaisakhi!

Ramesh Sangha - 905-790-9211

PHATRA LAW OFFICE

HARJINDERPAL SINGH PHATRA

BARRISTER & SOLICITOR

TEL: 416-743-6565 FAX: 416-743-6566

www.phatralaw.ca admin@phatralaw.ca

19 WOODBINE DOWNS BLVD. # 106, ETOBICOKE, ON M9W 6N5 (NORTH WEST CORNER of HWY. 27 & FINCH AVE.)

Business Law | Personal Injury | Real Estate Law | Immigration Law | Civil Litigation | Family Law | Wills & Estate

980 Drew Road, Unit 228 lississauga, ON - L4T 0A7 hone: 905-405-0199 Email: Info@ Nanda.Ca

70

tappy Visakhi

Punjabi Community Health Services (PCHS) was found in 1990, incorporated as a Non-Profit organisation in 1995 and became charitable in 2010. PCHS provides culturally and linguistically appropriate services in the following programs:

- Mental Health and Addictions
- Geriatric Services
- Settlement Services
- Children-Youth, Family and Parenting Services

Phone: 906 677 0889 | info@pchs4u.com | www.pchs4u.com

- TIRE INSTALLATION
- WHOLESALE TIRES
- 24 HOURS ROADSIDE ASSISTANCE
- TRUCK & TRAILER WASH
- OIL CHANGE
- ALIGNMENT
- **BRAKE ADJUSTMENT**
- **MECHANICAL WORK**
- NITROGEN INFLATION
 - TRUCK EMISSION

TIRES

We stock all major truck tire brands including:

MICHELIN BFGOODRICH YOKOHAMA CONTINENTAL BRIDGESTONE AEOLUS ROADLUX GOODYEAR GENERAL

CONTACT US

HAMILTON LOCATION

565 PARKDALE AVE.N HAMILTON, ON L8H 5Y9 Phone: 905-312-5555 Fax: 905-312-6666 hamilton@populartire.com

MISSISSAUGA LOCATION

1137 LORIMAR DR. **MISSISSAUGA, ON L5S 1M5** Phone: 905-672-6565 Fax: 905-672-3982 info@populartire.com

MEMBER OF

TORONTO LOCATION **225 CLAIREPORT CRES** ETOBICOKE, ON M9W 6P7 Phone:416-679-1765 Fax: 416-679-1865 toronto@populartire.com

Realty Inc., Brokerage

"Royal People Deserve Royal Services"

GROW WITH US

EXCEPTIONAL SERVICE

AFFORDABLE COSTS

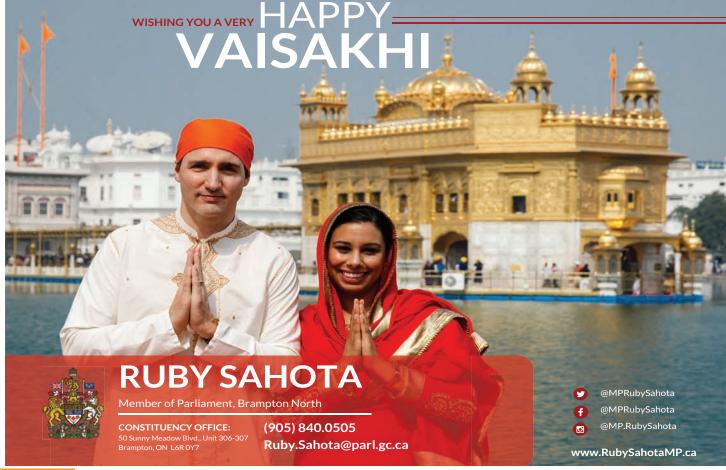
12 LOCATIONS & 27 BOARDS/ASSOCIATIONS IN ONTARIO

HEAD OFFICE: 170 STEELWELL ROAD #200, BRAMPTON L6T 5T3

TORONTO MISSISSAUGA BRAMPTON MILTON STONEYCREEK NIAGARA FALLS KITCHENER SUDBURY OTTAWA OTTAWA COLDWATER (ORLÉANS) (STITTSVILLE)

905-793-1111 1-844-793-1010 613-709-

Join @ ROYALSTARREALTY.com www.ROYALSTARREALTY.com

A Product of

RBC Royal Bank®

Your new home doesn't come with mortgage advice. I do.

Sukhwant Thethi Mortgage Specialist

Tel: 905-866-6666 Toll Free: 1-855-221-6666 e-mail: sukhwant.thethi@rbc.com

Custom Mortgage Solutions for different situations:

► Equity Mortgages ► Non- Residents ▶Investment Properties ➤ Self Employed Clients New Home Constrution New Immigrants to Canada

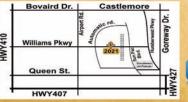
SIKH VIRASAT

- ਨਿਰੋਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਗੁਟਕੇ ਅਤੇ ਸਟੀਕ
- ਗਰ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਿਤਾਬਾਂ
- ਧਾਰਮਿਕ ਸੀ.ਡੀਜ਼.
- ਹਰਮੋਨਿਅਮ, ਤਬਲਾ ਗਰਬਾਣ
- व्यान
- ਦਸਤਾਰਾਂ
- ਗਤਕੇ ਦਾ ਸਮਾਨ
- ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਚੰਦੋਆ ਸਾਹਿਬ
- ਸਰਬ-ਲੋਹ ਤੇ ਸਟੀਲ ਦੇ ਭਾਂਡੇ
- ਧਾਰਮਿਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

- Gutka Sahib & Gurbani Translation
- . Sikh History & Religious Books
- Religious CDs/DVDs
- Musical Instruments
- Custom Clothing
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ Turbans
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ Sikh Artifacts
- Rumala Sahib ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ
- Utensils
- · Photos and many more items

2021 Williams Pkwy East, Unit 13 Brampton ON L6S 5P4

905-789-SIKH (7454

Email: info@sikhvirasat.ca www.SikhVirasat.ca

OEM Certified Collision Centre

Call the Experts:

(905) 874-9878

Daljit Singh Gaidhu

www.skydomeauto.ca http://skydomeauto.goldbook.ca

TIRES

4 Locations To Serve You! Head Office: 905-874-9878

SKYDOME AUTO & BODY CENTRE 308 Rutherford Rd. Brampton, ON L6W 3K7 Office: 905-874-9878 | Fax: 905-874-9747 skydome auto@hotmail.com

SKYDOME EMISSION & ALIGNMENT CENTRE 210 RUTHERFORD RD SOUTH OFFICE: 9054509878 FAX:-905-450-9808.

SKYDOMETRUCK CENTRE 30 STAFFORD DR BRAMPTON OFFICE: 905-460-1414 FAX: 905-460-9451

SKYDOME AUTO SALES 30 STAFFORD DR BRAMTPON, ON, L6W 1L4 DILJIT: 416-305-9878

PARMINDER JOHAL

145 Clarence St., Unit# 21 Brampton, ON L6W 1T2

Email: superbtruckline@live.ca

Ph: 416-930-4776

Fax: 905-230-7205

Cell: 416-881-7201

Canada Location

8897, The Gore Rd. Unit 30, **Brampton ON, L6T 3Y7** 905-796-6112

515 Ray Lawson Blvd, **Brampton, ON L6Y 3T8** 905-450-3400

Karol Baug Plaza 1098 Petar Robertson Blvd., **Brampton, L6R 3A5** 905-230-2136

NO INTEREST FINANCING, NO ADMIN FEE OAC

VISIT ONE OF OUR 6 LOCATIONS OR VISIT TELETIME.CA

Mississauga 3125 Wolfedale Road, (Mavis and Dundas) Mississauga, ON L5C 1W1 Tel: (905) 273-5550

Markham 9909 Markham Rd, Unit #13 (South of Major Mac Dr) Markham, ON L6E 0B7 Tel: (905) 472-5270

Brampton 280 Rutherford Road S, (North of Steels, West of Hwy 410) Brampton, ON L6W 3K7 Tel: (905) 455-1666

51 Mountainash Road Unit #5 (Bovaird West of Airport Rd) Brampton, ON L6R 1W4 Tel: (905) 799-9901

Springdale

Etobicoke 1770 Albion Road Unit #46-47 (East of Hwy 27) Etobicoke, ON M9V 1C3 Tel: (416) 743-9633

Kitchener 65 Gateway Park Drive (North of Hwy 401) Kitchener, ON N2P 2J9 OPENING SOON

* under the same conditions

Proud to support our community.

We're committed to helping out where we can, and proud to support initiatives that make a difference in the community.

BillBachraclu®

FinancialAdvisor BachraInsuranceAgencyLtd 112-18 CrownSteelDr| Markham 905-415-8000 www.cooperators.ca/Bachra-Insurance

Home Auto Life Investments Group Business Farm Travel

Not all products available in all provinces

C&C

We don't just advise you on Insurance We walk the journey with you.

Supervisa/Visitor/Travel Insurance (flexible Options) Mortgage/Term Insurance Life Insurance Policies (10,15 & 20 pay) Critical illness Insurance (get your money back if you stay healthy) Money back disability Policies Funeral Insurance starting from \$27/month

Jatinderbir S. Bajwa

647-928-4990 8

1 800-511-1636

Financial Advisor 🔀 info@usfinsurance.com 🌐 www.bestinsurancegta.com

25-831 Bovaird Dr. W Brampton

Jasraman Grewal, R.I.B.O, LLQP Account Service Representative

- jgrewal@youngsinsurance.ca
- +1 (905) 820-6939 x2237
 - +1 (800) 565-8552 x2237
- m +1 (905) 820-0345

Cell: 519-835-1480

2345 Argentia Road, Suite 103 Mississauga, ON L5N 8K4 www.youngsinsurance.ca

- @youngsinsurance
- youngsinsurancebrokers
- m youngs-insurance-brokers-inc

Divinder Grewal

Multi Unit Owner Subway Franchise President Auto-Reflections Car wash

Office: 519-824-1117 Cell: 519-827-5714 Fax: 1-866-692-9209

Email: divindergrewal@hotmail.com

705 Southgate Drive **Guelph Ontario** N1G4S2

LIVE

CRASH COURSE in

FLIPPING HOUSES FOR INSTANT PROFIT Seminar & Training

You will learn "how to"

- Buy Canadian real estate deals pennies on a dollar
- Forgivable down payment assistance
- Flip houses with no money down
- Increase the value of your house at no cost
- Eye witness **LIVE** training
- Ask for the **PROOF** & **RESULTS** Reserve your seat now at

www.Flipping4Profit.ca

416.409.7300 Call or Text

Empowering Canadian Real Estate Investing since 1993 Toronto-Ottawa-Montreal-Winnipeg-Calgary-Edmonton-Vancouver

al Experts How to buy Properties Pennies on a Dollar fo Get your Ticket now at www.Flipping4Profit.ca

Specializing in Car & Truck Tires at Wholesale Prices Truck Tires 11R22.5 Only \$199 Car Tires Only \$49

Garages & Dealers can register at www.tirewholesale.ca for wholesale dealer pricing

SUNNY AD

Serving • Brampton • Bramalea • Heart Lake • Springdale Area **Corporate Accounts Welcome**

FLAT RATE Airport & Out of town

TOLL FREE 1-800-457-8910 VISA

905-453-6666

Action Auto & Collision Centre Specializes in: **COLLISION Custom Paint**

Jassi

actionautocollision@hotmail.com

905.673.9494 | 416.746.6699

2677 Drew Rd., Mississauga, ON L4T 3X1

Baldev Singh Tiwana

Tel: 905-454-9243 Cell: 647-273-0101 159 Wilkinson Road, #1-2 Brampton, Ontario L6T 5A7

www.amcokitchencabinets.com

Birthday Cakes * Wedding Cakes * Special Occasions * Cookies & Pastries

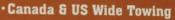

905-564-2663

info@aonecakes.com www.aonecakes.com 1075 LORIMAR DRIVE Unit 1-5, Mississauga ON, L5S 1N2

24/7 Service **Available**

- · Hazmat Material & Oil Spill Cleanup
- · Air Cushion Recovery
- · Float & Flatbed
- · Tilt & Load

Off: 905.463.5555 Fax: 905.696.7582 az.towing@yahoo.com www.azheavytowing.com

HARVINDER BABRA BARRISTER, SOLICITOR & NOTARY PUBLIC

647-500-1129 905-565-6010

905-565-6020

askharvinderlawyer@gmail.com harvinderbabra@yahoo.com

1332 Khalsa Drive, Unit # 22 Mississauga, ON L5S 0A2

Bachitter S Sahota &

ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ

ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ELECTRIC CO.

Div. Of Meena Enterprises Inc.

Surjit S. Sehmi

B.Sc., B. Engg. (Elect.) Project Manager

Cell: 416-677-3852 Off: 905-415-2378 Fax: 905-415-2308

Email: ssehmi@bestelectric.ca

Web: www.bestelectric.ca

195 Clayton Drive, Unit #1 Markham, Ontario **L3R 7P3**

BUY SELL INVEST in REAL ESTATE

CENTURY 21. PRESIDENT

www.BuySellyourHome.ca Off: 905.488.2100 Ext. 335

Social Event Corporate Even

905.458.8888 info@chandnihall.com www.chandnihall.com

acity 1600 Person 3895 McNicoll Ave Toronto Scarborough ON M1X 1E7

Capacity 850 Person 125 Chrysler Drive Brampton On L65 6L1

acity 600/350 Person

5 Gateway Blvd. Brampton On L6T 4X2 905,790,8883

Capacity 160 Person 335 Dearhurst Drive Brampton ON L6T 5K3 905,789.8182

Sales • Service • Repair

COMPUTER WINDOW

Security Cameras, Alarm Systems (Sales & Installation) **Networking Laptop Repairs**

Manbir S Sandhu 416-558-9540

2565 Steeles Ave E Unit#13 Brampton,ON L6T4L6

Tel: 905-799-9540 Tel: 905-799-3550

55 Mountain Ash Rd. Unit 17 Brampton, ON, L6R 1W4

Fax: 905-799-4715 Fax: 905-799-4715

www.computerwindow.ca info@computerwindow.ca

We wishes you Happy Baisakhi

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ

ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਦੇਸੀ ਚਾਹ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਹੁਣ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ

6800 Rexwood Road, Mississauga, ON. L4V 1L8

Cimran **Transport**

ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ

ਖਾਲਸੇ ਦੇ

ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ

FACTORY PRICES! BUY DIRECT & SAVE!

SPRING SPECIAL

SERVICES

- > Entry Doors
- > Patio Doors
- > Garage Doors
- > Storm Doors
- > Porch Enclosures

Visit our showroom or Call for a Free Estimate

6-674-6550 416-995-29 Visit our showroom: 2424 Finch Ave W., Unit #4, Toronto, ON M9M 2E3 • info@dwbybanga.ca

ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ

ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਹੰਝਣ

ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Quality Machine shop jobs to work with the hardest exotic metals & plastics, Aluminum &

GN GEAR & MACHINE MFG. LTD.

Manufacturers of Complete Line of Bubble making Machines & Winders.

Bubble Moulds, Conveyor Roller, Shafts & Sprockets, Nip Rollers, Rubbler Rollers, Slitter Rollers, Perforator Brush Rollers, Teflon Rollers, Heat Roller-with Teflon coating...& more.

1331 Matheson Blvd East Mississauga, ON L4W 1R1 www.gngearandmachine.ca T: 905.670.4401 Ext 100 F: 905.670.1605 C: 647.226.4401 gshunjan1950@gmail.com

Manufacturers of Plastic Parts BALPLAS

Global Plas Inc. 300 Spinnaker Way Concord, Ontario Canada, L4K 4W1

Cell: 416-456-2887

Tel: 905-760-2800 Ext 225

Fax: 905-760-2808 www.globalplas.ca

Quality Policy

"The Constant Pursuit of Perfection"

To build exceptional customer Relationships through Superior Engineering, Cost, Quality, Training Customer Service and Delivery.

TS 16949 REGISTERED

Bal Hunian bhunjan@globalplas.ca

Harkirat Khangura

Off:905.840.3000

TAX IS THE BIGGEST EXPENSE IN LIFE - SAVE IT..!

Plan Your Taxes For Maximum Refund

You Make Money. They Tax You. You Save Money. They Tax You.

You Spend Money. They Tax You. You Die. They Still Tax You.

- Corporate Tax (E-FILE)
- Small Business- Self-employed Personal Income Tax (E-FILE)
- Preparation of Financial Statements Obtain Bank Financing
- Assistance with CRA & WSIB Audits Preparing & Presenting Business Plans

· Compilation - Notice to Reader Engagem

- Due Diligence for Buying a busines
- · Purchase or new setup franchise busine
- Assistance in Sales & Acquisition of Busine
- Working Capital & Cash Flow Management

5 Brisdale Drive, Suite 203 Brampton Brisdale Plaza (Corner of Bovaird Dr. & Brisdale Dr.)

www.Harkiratcpa.com E-mail: Harkiratcpa@gmail.com

J.R. Sportswear Textiles Inc.

DIDAR S. BANWAIT

PRESIDENT

1339 KHALSA DRIVE, MISSISSAUGA, ONTARIO L5S 1W6 TELEPHONE: (905) 564-6126 • FAX: (905) 564-6129

Resham(Ray) Sidhu

J.R. Textiles Inc. The Fabric People

1339 KHALSA DRIVE, MISSISSAUGA, ONTARIO L5S 1W6 TELEPHONE: 905-564-6126 • FAX: 905-564-6129 TOLL FREE: 1-800-263-6062 • CELL: 416-728-0017

Website: www.jrtextile.com

RESHAM (RAY) SIDHU V.P. & GENERAL MANAGER

Khalid Usman Ward 7 Councillor

T: 905-479-7748 M: 647-297-0211 F: 905-479-7763

kusman@markham.ca www.markham.ca

City of Markham

Anthony Roman Centre 101 Town Centre Boulevard, Markham, ON L3R 9W3 Canada

From Caledon **Mayor Allan Thompson Members of Council**

Happy Vaisakhi

T D APPLIANCES

Household Appliances & Parts

Refrigerators | Washer & Dryers | Stoves

Baljinder S Tutt Manminder S Shergill Malkit Singh Deol Rajinder S Tutt

351 Parkhurst SQ., Unit # 8 1200 Derry Rd. E, Unit # 14 Mississauga ON L5T 0B3 **Brampton ON L6T 0C2**

905-792-0030

MOHAN WELLNESS CLINIC

- * Back and Neck Pain
- * Shoulder and Knee Pain
- * Headaches and Migraines
- * Motor Vehicle Accident
- * Active Rehabilitation
- * Custom made Orthotics
- * Stress Related Conditions
- * Sports Injuries
- * Pregnancy

Dr. J. MOHAN D.H.M.S., M.D., R.M.T. (Registered Massage Therapist)

- PHYSIO THERAPY
- CHIROPRACTOR
- HOMEOPATHY
- MASSAGE THERAPY
- SOFT TISSUE TREATMENT

Covered by Extended Health **Insurance and Accident Policy**

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:

General Maintenance Engine & Cooling Electrical

Tires & Wheels Minor Auto-Body Repairs

5200 Finch Ave., Suite 205 at Middlefield, Scarborough, Ontario.

INSURANCE

ARE YOU PAYING TOO MUCH

MAXIMIZE YOUR DISCOUNT

- Winter Tire Discount Hybrid Vehicle Discount
- Emergency Braking Discount

- Claims Free Savings
- Conviction Free Discount

COLLECT AIR MILES

OPEN 24 HOURS **7 DAYS A WEEK** A/C REFILL & REPAIR **NEW** TIRES ON SALE

EMISSIONS TEST & REPAIR

প) Ontario

Gurvir Tamber www.veerpreet.com 905-673-1239

6559 Airport Road, Mississauga, ON L4V 1E5

416-224-2800

INSURANCETIGER.CA

More Power, Better Mileage, Clean Injectors

Longer Lasting, Quieter Engine, Reduced Repairs

Longer Lasting Transmission

Protection For Manual Gear & Differentials

Nitrochem Lubricants Inc. PH: 905-564-9900, Web: www.nitro9.ca

Direct: 647-295-6144 Head Office: 905-364-0727 Branch Office: 905-201-0727 Email: pgill@royalcanadianrealty.com

Pushpinder Gill Broker of Record

www.gtapropertiesforsale.ca www.royalcanadianrealty.com

TRUCK CENTRE LTD.

FULL MECHANICAL & ENGINE REPAIR SAFETY INSPECTION STATION LICENCED EMISSIONS TEST FACILITY

OPEN 24 HR/7 DAYS A WEEK

GURMUKH S.SOHI(GARY)

TEL: 905 451-8115 TOLL FREE: 1877-379-7434

FAX: 905 455-2677

110 RUTHERFORD RD. S. BRAMPTON, ON, L6W 3J5

Brampton 2260 Boyaird Dr. Unit 106

Brampton, ON, L6R 3JS 905-789-9901

Etobicoke

2658 Islington Ave. Etobicoke, ON, M9V 2X5

416-748-7108

Rana Bariar Enterprises Ltd.

Commercial & Residential

FRAMING • ELECTRICAL PLUMBING • DRYWALL TILE • KITCHEN LAMINATE • HARDWOOD **SIDE ENTRANCE • PATIO** SIDE WALK • WASHROOMS

Rana 647.271.4176 Lovepreet 647.702.1116

WE HELP YOU START, GROW AND SUCCEED

ਮਿਲ ਰਹੇ ਘੱਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੱਕੋ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਡਾਲ<u>ਰ ਬਚਾਓ!</u>

- HOME CONSOLIDATION HOME EQUITY
- LOANS HOME RENOVATION
- WANT TO GET OUT OF CREDIT CARD DEBT

MORTAGAGE SUITABLE FOR EVERY NEED!

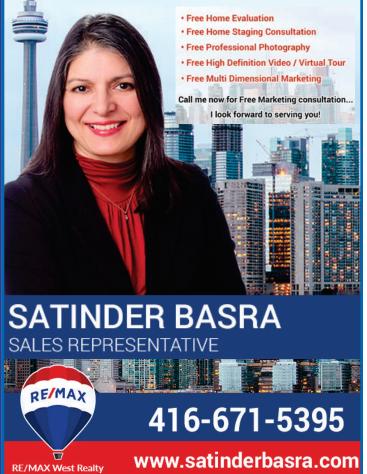
1st & 2nd Mortgage Available **ALL IN ONE LOW MONTHLY PAYMENT**

ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਥਾੱਕ ਚਾੱਕੇ ਹੋ? ਆਪਣਾ ਕਰਜ਼ਾਂ **ਚੁ**ਕਾਅ III ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ 'ਨਾਂਹ'. ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ 'ਹਾਂ'

Increase Your Cash Flow by up to 50%*

Jaspal Singh Gahunia # M08006400 (416) 677-0047

Give us call at (416) 677-0047 today to see what we can do for you or alternatively visit us at 19 Woodbine Downs Blvd, Unit 201, Etobicoke, ÓN, M9M 6N5

We're Hiring Agents.

CANADA'S REAL-ESTATE COMPANY. Call Today - 905.672.1234

INDEPENDENTLY OWNED & OPERATED

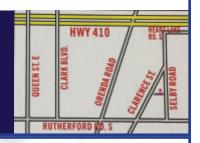
ਵਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੇ ਸ਼ਯਨਾ ਦਿੱਚਾੜ੍ਹੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਾਪਈ

FAX:905-457-3103

rajrsbauto@yahoo.com

24 SELBY ROAD, **BRAMPTON L6W 3L7**

- Residential Real Estate
- Commercial Real Estate
- Civil Litigation/Small Claims
- Superior Court of Justice
- RECO/TREB Matters
- Criminal Matters
- Personal Injury
- Wills/Power of Attorney/Notary

Sandeep Randhawa - LL.B.

Email: sandeep@srlegal.ca

Phone: 905-564-1311

11-6980 Maritz Drive, Mississauga, Ontario

RESIDENTIAL . COMMERCIAL . INVESTMENT

ਵੱਲੋਂ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦੇ

ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈ

Free Estimates - Quality Work - Great Service - Senior Discounts

"You dream it, we make it for you"

SKYLINE RENOVATIONS & CONSTRUCTION

Specialized in...

- · Veterinary Hospital
- Pharmacy
- Dental Office
- · Doctor's Office
- · Laser Clinic
- · Spa & Salon
- · Coffee Shop
- Restaurant

Specialized in...

- Custom Kitchen / Washroom
- Legal Basement Apartment
- Finished Basement
- Structural Changes to Open the Space
- Remodeling Rundown Properties

All Architectural & Engineering Drawings

STARLINE PAINTING LTD.

- Residential

7 Days A Week HARJIT DHANOA

416.230.4000 • 647.409.1092

www.STARLINEPAINTING.com

TWO LOCATIONS TO SERVE YOU

6 MARCONI COURT BOLTON, ON L7E 1H3 TEL: 905-951-9394

BRAMPTON, ON L6T 5T1 TEL: 905-790-0560 FAX: 905-790-3702

EMAIL:CUSTOMERSERVICESTEPHENSFURNITURE@HOTMAIL.COM | WWW.STEPHENSFURNITURELTD.COM

Unit # 11-7956 Torbram Rd, Brampton Cell: 416.918.7200 | Office: 905.494.0660 www.stoneandtilesrus.com

WELCOME TO SHINGAR BANQUET HALL

SERVICES

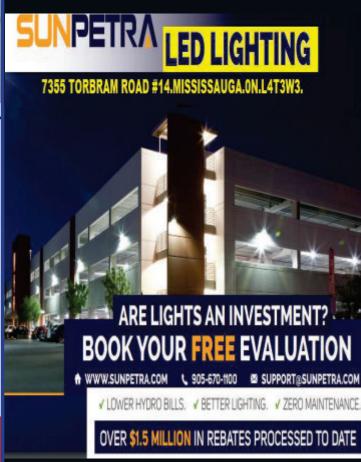

Inderjit Bhinder 647.998.3607

LOCATION

2084 Steeles Ave E Brampton, ON L6T 5A6 905-790-3607 Fax: 905-790-7088 Email: inquiry@shingarbanguethall.com www.shingarbanguethall.com

Buying/Selling/Investing

Surinder Juneja

For fast and effective results in all your Real Estate needs and to get a free, no obligation, professional Home Market Evaluation, Please Call:

905-447-7653

Hallmark First Group Realty Ltd., Brokerage Independently owned and operated

Off: 905-831-3300, Toll-Free: 1-866-539-3300 1154 Kingston Rd Pickering ON, L1V 1B4

GET ADDITIONAL 10 % off

WITH THIS ADVT

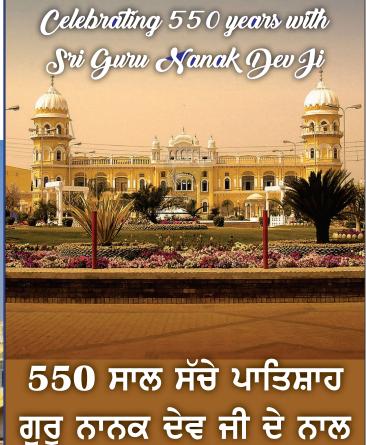

SRA Trucking

VISIT OUR SHOWROOM

905-453-1400

Highen Standards Agents ... Highen Results!

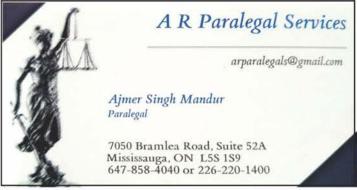
Amarjeet Bhatia

Sales Representative

Cell: 416-831-7038 Bus: 416-298-8880 Fax: 905-712-9886

E-mail: amarbhatia@live.ca

ANMOLTRANSPORT

Anmol Co.

416-616-5821

anmolcorp@live.com

HARPAL SINGH Sales & Dispatch

- Excavation
- Sewers
- Water Mains
- Sand & Gravel
- Dump Truck Service
- Asphalt

6 Samson Court **Brampton ON** L6Y 3M4

Avtar Auto Service

Wheel Alignments & Tires AVTAR AUTO SERVICE.CA

Tel: 416-742-4252 Fax: 416-742-4432

1266 Martin Grove Rd. Toronto, On M9W 4X3 (Entrance at Rear)

AVTAR MINHAS CELL: (416) 722-4974

Specializing In:

- · Wheel alignments for European, Asian & **Domestic Cars**
- Emission Test
- Breaks
- Oil Change
- Mufflers
- Tires
- Tune Ups
- Shocks & Struts
- Air Conditioning Service Limousines
- Safety Certificate

BEST DEALS FLO

Gurinder Singh (Gary)

Tel: 416.292.6248 Cell: 416.258.3591 Fax: 416.292.6246 Residential Commercial Carpet

Hardwood & Laminate

130 Dynamic Drive, Unit #21 Scarborough, ON M1V 5C9 www.bestdealsflooring.ca

balrajbains1313@gmail.com

2250 Markham Road, Unit 3 Toronto, ON M1B 2W4 Bus: 416-298-8383 • Fax: 416-298-8303

Balraj Singh Bains Sales Representative

Narinder Singh (Raj)

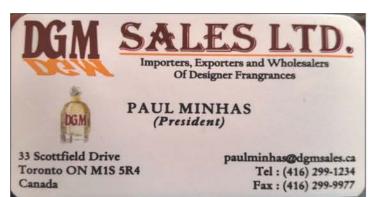
905-494-0894 905-793-2990

253 Summerlea Road, Unit #10. Brampton, On L6T 5A8 narinder.raj@clarevillekitchens.ca www.clarevillekitchens.ca

Dr. Navroop Singh, MD, ABFM

Highlands Health Network

140 Rolling Hills Drive Upper Level Orangeville, Ontario L9W 4X8

Tel: 519-941-7575

Fax: 519-941-7060

GILL AUTO COLLISION & USED CAR SALES

Specializing in .

- Hi End Collision Repair
 Major & Minor Damage
- Complete Paint Jobs or Just Touchups
- Fiberglass Modifications & Fabrications on all
- * Domestic & Import

12 Dawes Road Toronto, ON M4C 5A7

We Deal With All Insurance Companies

GILL

Tel 416-698-9892 Fax 416-698-9499 cell 416-434-8900

E-mail gillauto@hotmail com

Wood Craft Inc. Manufacturer of Quality Wood Moulding

KULDEEP BRAR

www.GNDwoodcraft.com info@gndwoodcraft.com

380 Finchdene Sq. #22 Scarborough, ON M1X 1C9 Tel: 416-291-8498 Fax: 416-291-3192

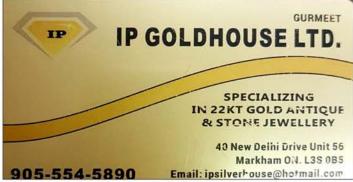

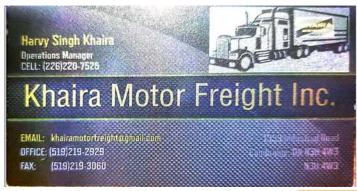

John W. Izard Financial Advisor

Suite 200 - 3 Robert Speck Parkway Mississauga ON L4Z 2G5 Bus: (905) 896-9060 Cell: (416) 540-4728

Fax: (905) 366-0990

john.izard@manulifesecurities.ca

Manulife Securities Incorporated

www.manulifesecurities.ca

MSD Motors

Wholesale & Retail

• SERVICE

Quality Used Cars, Vans, Trucks Vehicle Appraisal, Financing & Warranty Available

- DETAILING

Aman Dhaliwal

Direct: 416-725-4009

Ph.: 416-741-8880 • Fax: 416-741-3365 • sales@msdmotors.ca

www.MSDMotors.ca

109 Rexdale Blvd. Toronto. ON M9W 1P1

JASVIR BAHRA FCCA(UK), RPA
REGISTERED PROFESSIONAL ACCOUNTANT
PADGETT BUSINESS SERVICES
506-2250 BOVAIRD DR EAST, BRAMPTON L6R 0W3
P: 905.595.2861 | F: 905.595.0375 | pbs.hp@bellnet.ca
www.padgettadvisor.ca

4418 Kingston Road, West Hill, Ontario M1E 2N4

Tel: 416-286-4338 Cell: 416-846-5190 Cell: 416-258-3360

647.338.4575 F: 1.888.429.0067

E: smartway987@gmail.com

Kuldip Sharma Senior Marketing Director

Office: 647.800.8382 Ext 104 Mobile: 647.866.3119 905.565.5564 ksharma560llc@wfgmail.ca https://kuldipsharma.wfgopportunity.com/

2-428 Gibraltar Dr Mississauga, ON L5T 2N9

- > 24/7 Roadside Assisstance
- Annual Safety
- > Clutch Job
- All Kind Engine Repairs
- General Repair
- Tire Services
- > Emission Test
- Fleet Maintenance

ESSPEE RENOVATI

Sonu: 647.294.3533 E: 2943533@gmail.com

Custom New Homes Builder Residential & Commercial Renovation Call for Free Estimate

CHARTERED PROFESSIONA ACCOUNTANT ONTARIO

Sanjay Verma

SANJAY VERMA PROFESSIONAL CORPORATION Accountant & Business Advisors

> www.vermacga.com sanjay@vermacga.com

Tel: 905-790-8885 Fax: 905-790-6063

2575 Steeles Ave. East, Unit #4, Brampton, ON, L6T 5T1

Jagtar (Jag) Dosanjh

2492 CEDAR CREEK RD BUILDING C AYR, ONTARIO

brothertruckrepair@gmail.c

Bus: (519) 569-77 Cell: (519) 503-38 Fax: (519) 569-77

Call Today for an Appointment:

Dr. S. DHILLON & ASSOCIATES

900 Ray Lawson Blvd., Suite #4 Brampton, Ontario invisalign Preferred Provider For 2013 W

■ ⊆ Ray Lawson Blvd 😤

Associate Dr. Navneet K Dhaliwal (Lady Dentist) Dr Jodhka (Implant & Wisdom Tooth Extraction) Dr. Sumi Mahajan (General Dentist)

ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਨਾ ਦਿਹਾੜੇ ਦੇ ਦਾਨੀ ਸਜਨਾ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ

OUR SINCERE THANKS TO ALL OUR CONTRIBUTORS TO KHALSA DAY CELEBRATIONS

1	2455952 ONT. Inc. Family	647-875-6331	51	Paramjit Singh Bhatti	519-623-3395
2	Ajit Singh Bawa & Family	416-258-2167	52	Paramjit Singh Atwal	905-428-1631
3	AM2G Transport Inc.	647-963-6465	53	Paramjit Singh Bains & Family	647-458-1888
4	Amarjit Singh Cheema	519-504-1565	54	Paramjit Singh Dhillon	416-500-1124
5	Amarjit Singh Sandhu	416-662-421	55	Prabhjot Singh & Family	647-8805563
6	Anup Singh Brar	416-712-1507	56	Rajdeep Singh Ghangas	519-778-7810
7	Balbir Singh & Family	905-471-4924	57	Ram S Dhanota & Family	905-794-3031
8	Balbir Singh & Family	905-831-9094	58	Randhir Singh Parmar	519-880-5270
9	Baljinder Singh Sangha	519-240-6304	59	Ranjit S Sandhu & Family	416-520-7499
10	Balwinder Singh Sidhu	519-577-9161	60	Resham Sadra	519-711-5660
11	Bhupinder Singh Ubbi & Family	416-726-7388	61	Sanjit Kaur Rehal	905-794-3031
12	Bikramjit Singh & Family	416-671-6571	62	Sarabjit \singh & Family	416-277-2787
13	Chattar Singh Ahuja	519-502-091	63	Satnam Transport Comp.	416-471-1183
14	D B Y Inc.	416-875-9837	64	Sohan Singh Bansal	
15	Davinder Singh	647-203-1775	65	Sukhbir S Parmar & Family	416-709-7003
16	Designate Balance Co. Ltd	416-873-4507	66	Sukhwinder Singh Chahal	519-651-7273
17	Dhanwant Singh Sidhu	519-897-3919	67	Surinder S Juneja & family	905-447-7653
18	Gurmeet S / Amarjit S Geord	647-990-3836	68	Surinder Singh Chaggar	519-886-6723
19	Gurmit Singh Nagra-Family	416-471-6432	69	Surinderjit Singh Dehal	905-209-7494
20	Gurmit Singh Saroya	226-972-1556	70	Tajbir Singh Heer	519-591-4337
21	Gurpreet Singh Kohli	905-201-7717	71	Updeshpal Singh Randhawa	226-600-9948
22	Hardev Singh Samra & Family	416-8734507	72	Manjit Singh Nijjar	416-282-6406
23	Hari Singh Jhaj	905-671-2159	73	lakhjit Singh Nijjar	905-458-8186
24	Harinder S Bassi & Family	416-293-5209	74	Manvinder Singh Nijjar	905-458-8186
25	Harinder Singh Rana	226-507-6843	75	Indejit SIngh Nijjar	905-472-1348
26	Harjinder S Bamrah & Family	905-479-6747	76	Avtar Singh Dhillon	905-846-4935
27	Harminder Sunny & Family	416-277-1815	77	Jagjit S Bhullar	416-659-8166
28	Harnek Singh Nijjar	519-572-4868	78	Gurinder S Bhullar	416-452-2011
29	Harsharan Singh & Family	416-922-3257	79	Gurdial S Bal	416-242-8166
30	Harvir Singh Sidhu	519-591-3402	80	Ajit S Atwal	416-242-7819
31	Jagdeep Singh	416-890-5874	81	Kawaljit S Gill	416-831-3415
32	Jarnail Singh Chhokar	519-771-7173	82	Kuldip S Lachhar	416-721-3748
33	Jasbir Singh Cheema-Family	647-973-5554	83	Harbans S Jandali	416-804-1999
34	Jasbir Singh Jaswal & Family	416-716-4793	84	Harjinder S Thind	647-406-7715
35	Jasbir Singh Kohli & Family	905-201-7717	85	Kulwant S Mattu	416-529-0101
36	Jasbir Singh Nijjar	519-504-9159	86	Onkar Singh Grewal	416-910-2124
37	Jatha Bibian Gurdwara Scar.	416-299-4800	87	Navjit Singh	416-558-0146
38	Jatinder S Gohal & Family	607-897-7900			
39	Karamjit S Bamrah & Family	416-871-6211			
40	Kuldip Singh Bachher	519-500-6265		Sincere thanks	to all
41	Lajwant Singh Ghuman	647-382-1431			
42	Lakhandeep S Takhar & Family	416-293-5209	the	e individuals and	families
43	Mangat Singh Sehmbi & Family	647-206-3245		individuals and	
44	Mohan Singh Basraon	519-577-9825	wh	ose names are n	ot listed
45	Mohinder Kaur Phull	416-917-2484	~~ 11		
46	Mukhtiar Singh Khandola	519-224-3402	41111V-1111 111-11 11-11		nerous
47	Narinder S Sagoo & Family	416-298-9119	above for their generous		
48	Narinderpal S Bal-Family	519-588-2413		donations	
49	Navjit Singh			donations	
50	Dall Dadriral Or Camiler	005 265 0026			

50

Pall Badwal & Family

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਰਾਇਆ।

ਅੱਜ ਤੋਂ ੫੫੦ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਇ ਭੋਇਂ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ ਵਿੱਖੇ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜਿਕਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਬਾਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 'ਸੂਣੀ ਪੂਕਾਰਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਠਾਇਆ'। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਰਾਹੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਮਦ ਧਰਤੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਕ ਰੂਪ (metaphoric) ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਮ੍ਹੇਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪੱਤਾ ਚਲੇਗਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਕਿਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਘੋਖ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚਲੇਗਾ ਕਿ 'ਸ਼ਦਰ ਕਿ ਲੀਏ ਹਿੰਦਸਤਾਨ ਗਮ ਖਾਨਾ ਥਾ'। ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵੰਡ ਮਤਬਿਕ ਸਮਾਜ ਦਾ ਉਹ ਤਬਕਾ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬੋਝ ਢੋਂਹਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੱਟਣ, ਲੱਟਣ ਆਦਿ ਦੇ ਬਾਵਜਦ ਰੋਣ ਤੱਕ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਪਰਛਾਂਵੇਂ ਪੈਣ ਨਾਲ ਚੀਜਾਂ ਤੇ ਵੇਹੜੇ ਭਿੱਟ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਉਜਰ (ਮੇਹਨਤ) ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਜਿਉਣਾ, ਨਾ ਜਿਉਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਦਤੱਰ ਸੀ। ਉਸ ਅਦਣੀ, ਲਤਾੜੀ, ਪੀੜੀ ਅਤੇ ਹਰ ਹੱਕ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸਰਬਲੰਦ ਆਵਾਜ ਬਣਿਆ ਗਰ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਫਲ ਪਇਆ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦੇ ਤਵਾਰੀਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਾਣਦਿਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣਾ ਸੰਗ ਦੇਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਉਹ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਡੂੰਮ ਕਹਿ ਭੰਡਿਆ, ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇਤਨੀ ਸੰਗੀਤਕ ਕਲਾ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਮਰਦਾਨੇ ਤੇ ਉਸ ਜਿਹੇ ਲੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਖਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਤੋਲਿਆ। ਇਹ ਗੁੰਕੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਇਆ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਬਣਾ 'ਭਾਈ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਰਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਅਮਰ ਨਾਮ ਜੁੜਿਆ ਉਹ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਕੁ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪੂ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ।

ਇਸ ਭਾਰਤੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹਮਲਾਵਰ ਜਰਵਾਣੇ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਲੂਟਦੇ, ਗੂਲਾਮ ਬਣਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਅਫਗਾਣਾ, ਅਰਬਾਂ, ਤੁਰਕਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗੋਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਜਾ ਵੇਚਦੇ। ਜੋ ਹਮਲਾਵਰ ਚੜਕੇ ਆਉਂਦੇ ਉਹ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਹੁੰਦੇ। ਜੋ ਵਹਿਸ਼ੀ ਜਾਨਵਰੀ ਭੋਗ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਜਮਾਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਓਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਾਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਖਿਤੇ ਦੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸ਼ਤ੍ਰਾਂ ਨੇ ਹਜਾਰਾਂ ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਸਾਨੀ ਜੂਨ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੈਸ ਬਾਰੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ 'ਢੋਰ ਗਵਾਰ ਸ਼ੂਦਰ ਪਸ਼ੂ ਨਾਰੀ, ਇਹ ਸੱਭ ਤਾੜਣ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰੀ', 'ਇਸਤਰੀ ਪੈਰ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਹੈ', 'ਇਸਤਰੀ ਅਕਲ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ' ਅਤੇ 'ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਰਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੀ ਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ'। ਜਿਸ ਦੀ ਹੋਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੱਕ ਦੀ ਮਾਲਿਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਗਣ ਕੌਹਿ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਡੈਣ ਰੂਪ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਰਕਾਂ ਦਾ ਭਾਗੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਤੀ ਆਸਰੇ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵਿਕਰਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਗੁਜਰ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੀ ਹੀ ਪਤੀ ਦੀ ਚਿੱਖਾ ਨਾਲ ਜਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਐਸੀ ਹੋਣੀ ਦੀ ਮਾਲਿਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਰਵਾਣੇ ਚੱਕ ਲਿਜਾਣ, ਮੰਡੀਆਂ ਪਸ਼ ਬਣਾ ਵਿਕਣ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਸੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤੋਂ ਆਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਦਰਤ ਸਿਰਜਕ ਜੋਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਦਾ ਅਲਾਪਣ ਵੀ ਸੁਣਦਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਣ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਧਿਰ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਤੇ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਆਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਨਾਲ ਸਾਂਝ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਰਿਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦੀ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਭੈਣ ਨਾਨਕੀ ਦੇ ਗਿਰਾਂਅ ਜਾਕੇ ਰਹਿਣਾ, ਭੈਣ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਨਾ, ਪੇਕੇ ਅਤੇ ਸਹੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਰੂਤਬੇ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ ਮਾਨਣਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗਮੀ ਵਾਕ ਉਚਰਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੂ ਜੰਮਿਹ ਰਾਜਾਨ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗ ਕਰਨਾ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੀ ਉਹ ਧਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਨੇ ਸਣ ਗਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਪਠਾਇਆ।

ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਹ ਧਿਰ ਜੋ ਸੱਚ ਦੀ ਢੰਡਾਉ ਸੀ। ਜੋ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਤਰਣ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਸੀ। ਪਰ ਧਰਮ ਨਿਰੋਲ ਪਖੰਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਚਕਾ ਸੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਵਾਏ ਲੱਟ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਧਰਮ ਦੀ ਸੱਚੀ ਭੱਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ, ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਜੀ ਜਾਂ ਬਾਬਾ ਬੁਢਾ ਸਰੀਖੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਬੂਲ ਹੋਈ। ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਨਿਵਾਜਿਸ਼ ਦਾ ਇਲਾਹੀ ਸੋਮਾ ਗਰ ਨਾਨਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਰੀਖੀਆਂ ਰਹਾਂ ਨੂੰ ਆ ਨਿਵਾਜਦਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਕਬਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਗਲੀਆ ਰਾਜਸੀ ਜਗੀਰਦਾਰੀ ਨਿਜਾਮ ਅਤੇ ਕੁੜ ਮਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚੱਕੀ ਨੂਮਾਂ ਪੂੜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਸਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਦੀ ਪੂਕਾਰ ਅਰਦਾਸ ਬਣ ਗਜਰੀ। ਇਸ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਸਦਕਾ ਗਰ ਨਾਨਕ ਦੀ ਆਮਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮਕਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੱਕ ਸੱਚ ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਰਾਹ ਦੇ ਰਾਹਗੀਰ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਜੁਵਾਬੀ ਆਵਾਜ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ੫੫੦ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਪੂਰਬ ਮਨ੍ਹਾਂ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਣ ਨਾਲ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੀਏ। ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ 'ਬਾਣੀ' ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਮੰਡਲ ਉਕੇਰਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਹੈ ਨਿਬੜੀਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਾਦਿਆਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ ਨੂੰ ਠਾਰਿਆ ਓਹੀ ਅਸੂਲ ਸਾਡੇ ਸਭਣਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਣ ਬਣਨ। ਇਸ ਦਿੱਲੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਕਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਦੀ ਸੱਚੀ ਰਹਿਮੱਤ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੋਚ' ਕੁਲ ਜਗਤ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਏ ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ।

> ਦਾਸ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ

ONTARIO SIKHS AND GURDWARA COUNCIL

Financial Statement for Nagar Kirtan -2018

DESCRIPTION		INCOME	EXPENSES	וטס	STANDING
		122 002 00		_	2 222 22
Sponsors	\$	123,803.00		\$	2,800.00
Gurdwara's Contributions	\$	14,000.00			
Gurdwara's & Individual Membership	\$	8,200.00			
Golak	\$	63,383.00			
Front Desk Collection	\$	11,084.00			
Jacket Sales	\$	2,525.00			
Westbury Audio Systems			\$ 5,010.00		
City Hall, Audio, Security & Stage			\$ 15,751.00		
C.M.E. Hall Rental			\$ 22,388.00		
Event Insurance (Co-Operative Insurance)			\$ 4,104.00		
Canada Pride Printing			\$ 14,125.00		
Olympic Dust Control			\$ 2,086.00		
Toronto Police Services			\$ 4,532.00		
Show -Tech Power & Lighting			\$ 4,260.00		
Designing of Magzine			\$ 2,936.00		
OPS, Event Rental Drapes			\$ 5,164.00		
Higgins Rental (Tables & Chairs)			\$ 3,188.00		
Marshall Jackets -140			\$ 5,537.00		
3 TV Cameras, Production & Labour			\$ 16,319.00		
Legacy Services (Foam Cutlary)			\$ 2,857.00		
Goodman Communication			\$ 4,802.00		
3 Tent Rental			\$ 2,712.00		
Sparklean, (Pressure Wash City Hall)			\$ 4,689.00		
Toronto Paramedic Services			\$ 4,271.00		
G.F.L. (Garbage Pick Up)			\$ 4,197.00		
Palki Decoration etc.			\$ 3,303.00		
Material For Turban Float			\$ 1,811.00		
Mats For City Hall & CNE			\$ 5,000.00		
Graphic Sheet for Turban Float			\$ 2,481.00		
4 Micro Panels Rental (Amrit Sanchar Float)			\$ 2,695.00		
Portable Toilets	1		\$ 3,076.00		
Lasar Engraving			\$ 1,063.00		
Local Media			\$ 6,025.00		
Siddan Traffic Control			\$ 7,219.00		
Attridge Transport			\$ 14,283.00		
Misc. Expense			\$ 1,907.00		
TOTALS	\$	222,995.00	\$ 177,791.00	\$	2,800.00

***DONATION TO HOCKEY PLAYERS-BUS TRAGEDY Saskatchewan

\$31,000

***DONATION TO TORONTO TRAGEDY AT YONGE STREET

\$21,000

***PARLIAMENT OF WORLD RELIGIONS

\$28,864

FOR MORE INFO CONTACT RANJIT SINGH SANDHU - 416-520-7499

Parliament of World Religions - Nov. 2018

Since the late 1800's groups of various faiths have gathered to hold dialogues so that they could find commonalities, understandings and mutual goals amongst each other. Eventually taking the title of Council for a Parliament of the World's Religions, the interfaith group established its headquarters in 1988 in Chicago, Michigan, United States of America. Thus, giving great significance to all who participated because they learned from each other about their religions. The value of this interfaith group, its vision, is that they eventually came to know more about Sikhism, specifically from Sikh participants. In 2015, the Parliament of the World's Religions held a conference in Salt Lake City, Utah, United States of America. It was in Salt Lake City that Sikhs welcomed the conference participants to experience what it would be like to have Langar in a Gudwara.

In 2018, for the first time in Canada, the Parliament of the World's Religions marked its 125 anniversary by holding its seventh global conference in Toronto. The conference was scheduled from November 1st to 7th at the facility of Toronto Convention Centre .A committee for the Parliament of the World's Religions approached Ontario Sikhs &.Gurdwara Council (O.S.G.C.) with the request to provide Langar for the duration of the full days of the conference. On behalf of all Sikh Sangat in North America O.S.G.C. accepted. Knowing that the Langar, is central to the teachings of equality in Sikhism.

On the opening night Chairperson of O.S.G.C. (S.Gobinder Singh Randhawa) welcomed all the participants. Hence, from November 2nd to the 6thLangar was prepared every morning in local Gurudwaras and some at local facility kitchen and served by Sevadars from all Gurdwaras & different clubs to approximately 3000participants between 11:00 am and 5:00 pm. every day. There were over 8000 participants and from approximately 81 countries who attended. The idea of providing food to a large group for free left participants in awe, inspired.

The level of amazement was addressed by Sevadars who took the opportunity to speak about Sikhism. Interactions began at the entrance of the designated hall. Sevadars welcomed the participants, while other Sevadars guided participants to the area allocated for shoes, and shared the importance of why the shoes were to be removed. Then participants were walked over or directed to the area where other Sevadars explained, provided and put on a head scarf, to cover their heads and being directed to the area for washing their hands before proceeding to Langar area. Throughout the participant's journey in the Langar hall, the concept of Langar, how it was established by Guru Nanak Devji in bring people together so that the feeling of equality in sharing of food amongst all, was a part of many conversations. The fact that participants with disabilities, on scooters, were served left many participants joyous.

Verbal, written messages from participants reflected their experience and interactions with Sevadars. They felt that the Sevadars spoke with a lot of enthusiasm but more so with humility. Throughout the duration of serving Langar, Sevadars exemplified the meaning of 'self-less service.' This too inspired many participants. It is worthy to share that many of the participants felt that they too could participate in preparing, contributing to any Gurudwaras' langar hall because they understood, were in agreement with the significance of Langar.

Following are some comments from the delegates of Parliament of World Religions from different countries and religious leaders.

Parliament of World Religions, Nov. 2018

- 1) May all the world learn hospitality from our Sikh brothers &sisters . -- David Rosen **
- 2) 3) 4) 5) 6) Thank you for your generous hospitality, Greeting from New Fondland&Labador-- Marian Pardy **
- Amazing service a community of heart full people .Thank you . This made my day -- MayonanRiya
- Thank you. It is wonderful that you are willing to take on such a huge task . *
- Deep gratitude for all the nourishment ----- within & without. Peace &Love .-- Monika M Sheburne, VT **
- Thank you so much for your Love! Wonderful food and people, I love you Guys -- Maggie Ma **
- It is so amazing. You people follow your Guru so faithfully. I am impressed really . -- Sr. Sabina
- 7) 8) Thank you for the Divine & Delicious service . So grateful to be fed spiritually and physically . -- Rev. Steph **
- 9) Thank you for expressing your Faith in such a nourishing Way. -- C.McDonold
- 10) God bless your community and the wonderful culture you inspire . -- YasminMenon **
- Thank you for continuing Guru Nanak's legacy .Waheguru bless you all .With love& respect. 11) Balwant Singh USA *
- 12) What a joyous expression of open heartedness , generosity and hospitality .Thank you. -- Hyeda
- 13) Thanks for extending Love to mankind! / Thank you for your generosity. Amazing people, amazing food.
- 14) Thank you for this living teaching of generosity! May your kindness return to you in blessings with great abundance. ((Hermione)**
- 15) Thank you so much for your hospitality. I appreciate this part of your faith & it inspires me to develop this area of my faith. I appreciate you & wish you all the grace & love I could possibly share! -- Dennis Land **
- 16) Always amazing to have everybody sitting on the floor, united as little humans brings just sharing food love for that eternal gratitude . **
- 17) Your generosity means so much to me and make me so happy. Thank you -Sara Sweeney*
- 18) There are not enough ways to express my gratitude to you for providing Langar. Absolutely delicious. Haley Shepard*
- 19) Words are not enough to express my feelings of gratitude . Thank you . -- Lora Bruce *
- 20) Food & shelter Sikh Temple provide for free 24/7 worldwide, solution to all social problems. Ching Lo **
- 21) Blessings of gratitude for good food, wonderful service and the chance to share a meal with someone I would not have otherwise met!! -Steve Magnard.
- 22) Most generous & courteous community of the World - The Sikhs . Thank you for a wonderful reception & great hosts. Guloo & Marzban . J.
- 23) Thank you so much for this wonderful food & teaching me about your religion & culture! The food is always amazing and every time I leave with my stomach full and energy revived. Thank You!! -- Lulu Chen - DUBLIN **
- 24) The spirit of Langar makes my heart sing. Thank you for helping me to understand a little about

- service to the people. Thank for what you do & who you are. Thank you for bringing us together in this way . We are blessed. Jean Berman Thank you so much for such a beautiful display love and hospitality, the environment and food you have created is truly a blessing! Thank you!! -- Andreanna Bowers ** 25)
- 26) Deep gratitude for the love that you share so liberally ! God bless you . -- Sister Claudette LaVerdiere ,Maryknoll **
- 27) What a blessing this is to be fed by your gracious community . - Rev. Jane Ellen Nickell **
- Thank you for teaching us so much about giving without expecting anything in return . Sat Sri Akal . Melanie UK ** 28)
- 29) Let all Gurus bless all so that all can be free from hunger citizen of the World !Sarai S **

Ontario Sikhs and Gurdwara Council

Committee Year 2017-19

Gobinder Singh Randhawa Chairman

Gurjant Singh Vice Chairman

Inderdeep Singh Sidhu Secretary

Dr. Parminder Singh Asst. Secretary

Ranjit Singh Sandhu Treasurer

Dalip Singh Multani Asst. Treasurer

Harbans Singh Janndali

Major Singh

Balwinder Singh Sidhu

Harpal Singh

Tajinder Kaur Makh

Advisor Committee

Balkaranjit Singh Gill

Bhupinder S Ubbi

Jagdev Singh Mankoo

Inderjit S. Jagraon

Kuldeep Singh Lachhar

Kultar Singh Gill

Gurinderjit Singh Bhullar

Co-op Members

Ajit Singh Bawa

Jasjit Singh Bhullar

Manjit Singh Nijjar

Sarabjit Singh

Amrik Singh Deol

Co-ordinators

Manjit Singh Parmar

Sukhminder Singh Sahota Jarnail Singh Chhokar

Sarjinder Singh Bains

Narinder SIngh

Shamsher Singh Sidhu

Sanjit Kaur Rehal

Selection Board

Gurmeet S Nagra, Kuldip S. Bachher, Kuldip S. Lachhar, Inderjit S. Jagraon, Sherdaljit S. Dhillon

History

Ontario Sikhs and Gurdwara Council (OSGC) is a non-political representative body of individual Sikhs and Gurdwaras in the province of Ontario. OSGC is an organization whose aspirations are to provide religious and social leadership, to raise awareness of Sikh philosophy, principles and its heritage. OSGC also strives to promote Sikh values and its benefits that Sikhs bring to the communities they live in. OSGC has been in the

forefront of providing humanitarian aid in unison with other Canadian and international agencies whenever there has been a call for help. OSGC is a non-profit organization, registered in the Province of Ontario in 2001.

Over its relatively short period of existence, OSGC has provided a strong leadership to the community, acted as a liaison between the Sikh community and other ethnic and mainstream communities. In addition to organizing the third largest parade in Toronto, OSGC has also taken lead to be in the forefront to provide humanitarian aid around the world. OSGC has acted in accord with other Canadian and international agencies to further its reach and has established "Guru Nanak Relief Fund" solely for this purpose. Some of the highlights of their work is as follows,

- OSGC collected nearly \$ 215,000 within almost a week to help victims of Tsunami in 2004. OSGC presented this money to Canadian Red Cross at Queen's Park on Jan 10, 2005.
- Contributed \$ 25,000 for the victims of the natural calamity struck in Andaman & Nicobar Island.
- Helped earthquake victims in Pakistan (Azad Kashmir area) and Jammu & Kashmir. The help facilitated included setting up free kitchen (Langar for six months), provision of tents, groceries, medicines and utensils, totaling approx \$ 151,000, which also included cash payments (about \$ 55,000) to the victims in the most affected area of Jammu & Kashmir (Poonch & Baramula).
- Provided financial support to fight a turban related case in the Ontario Human Rights Commission. Provided funds (approx. \$ 70,000).
- Also supported Sikh's for Justice in their pursuit of demanding justice for the victims of 1984 Sikh genocide.
- OSGC has also helped victim of Haiti earthquake in unison with other aid agencies by providing canned food and 500 crutches for the injured.
- 2015 also saw the natural calamity in the Kashmir state of the Indian sub-continent funds collected were directly distributed to the affected people by the team from Toronto.
- In 2016 saw the worst natural disaster that Canada had ever seen, the fires in Fort McMurray and OSGC and other Sikh institutions collected \$406,000 towards the rehab of the residents of Fort McMurray.
- OSGC always plays a leadership role to form a partnership with organizations that help the collective good of the society whenever opportunities are presented to it. In year 2017 OSGC partnered with the Hospital for Sick Kids an donated \$87,515.00.
- Year 2018 saw the tragic events that unfolded on the streets of Toronto IE: the terrorist Van attack on Yonge St and the Tragedy that befell the Humboldt Broncos Hockey Team. The Sikh community and OSGC were very touched by those incidents and collectively donated \$21,000 to Mayor John Tory's City of Toronto Fund and Donated \$31,000 to the Humboldt Broncos Foundation.

OSGC member Gurdwara's are providing an active support and guidance to the 1000's of International students of the Indian origin that are coming for studies at the Ontario universities and colleges. We worked with various social organizations in bringing the message of Sikhism through the multi faith groups, contributing to the school and university endeavor's taken up by Sikh students. Emphasis is placed through member Gurdwaras to enhance the participation of our youth in sports and recreation to promote a healthy life style. Spiritual, religious and sikh history studies are promoted through weekend Punjabi schools and camps throughout the summer and winter holidays.

In future, OSGC will continue to endeavor to fulfill its objectives and make positive changes in people's lives, within its reach, whenever and wherever needed.

OSGC appreciate and thanks to the Media for their Support

Sarabjit Singh Arora GurSimrat S Grewal (OMNITV) 5AAB TV Amarjit Sangha (ATN TV) Jaswinder Singh Marjara (Can India) Avtar Rakhra, Meenu (Sangeet Radio) Sudhir Anand /Binoy Thomas (Weekly Voice) Balraj Deol (Khabarnama) Jaspal Shetra (South Asian Observer) Yudhvir Jaswal (Mid Week, South Asian Pulse) Major Singh Nagra ,Deepinder Loomba (Rawal TV) Sunil Rao (South Asian Focus) Rajinder Saini (Parvasi, Newspaper, Radio) Tony Marwaha Geetan Naal Preetan) (Rogers TV) Jake Dhir Sukhdev Singh Gill (Aaj Di Awaaj) Ravi Panday (Hindi Abroad) Ravinder Pannu (SurSagar TV) (Sanjha Punjab TV and Radio) Bob Dusanjh Raj Ghuman (Phulkari) (Punjab Di Goonj , Intezar TV) Jasbir Singh, Manohar S Bal (Voice of Sikhs) Kuldeep Deepak Renu Mehta (Times of India) Darshan Singh (Ajit Weekly) (Panj Pani) Kanwaljit Singh Kanwal (Samay) Jaspal Shetra Sukhbir Sidhu (Yahoo Radio) Jagraj Khosa (Mehak Radio) Jagdish Grewal (Punjabi Post, Khabarsar) Jaswinder Khosa (Mehfil) Sukhminder Singh Hansra (Punjabi Daily) **Devinder Bains** (Apna Punjab) Dr Balwinder Singh (Sargam Radio) (Nachda Punjab) Amar Padda Amar Singh Bhullar (Hamdard) Balwinder Singh (Nirvair) (Rangla Punjab TV and Radio) Dilbagh Chawla Baljinder Tamber (Virasat)

Gobinder S Randhawa	416.857.5196
Gurjant Singh	519.572.3855
Inderdeep Singh Sidhu	416.835.6355
Ranjit S Sandhu	416.520.7499
Dalip Singh Multani	519.753.2626
Kultar Singh Gill	416.676.8820
Manjit Singh Parmar	416.524.7330
Bhupinder Singh Ubbi	416.726.7388
	Gurjant Singh Inderdeep Singh Sidhu Ranjit S Sandhu Dalip Singh Multani Kultar Singh Gill Manjit Singh Parmar

For Bus Information 416-873-4507 Members and Supporting Gurdwaras

Ф	Golden Triangle Sikh Assoc. Kitchner	519-634-5681
Ф	Guelph Sikh Society, Guelph	519-822-1112
Ф	Gurdwara Dasmesh Darbar, Brampton	905-794-4664
Ф	Gursikh Sabha Canada, Scarborough	416-299-4800
Ф	Guru Nanak Mission Centre, Brampton	905-799-2682
Ф	Gur Sikh Sangat, Hamilton	905-525-5725
Ф	Halton Sikh Cultural Assoc.,Oakville	905-469-1313
Ф	London Sikh Society, London	519-452-3373
Ф	Ontario Khalsa Darbar, Mississauga	905-670-3311
Ф	Ramgarhia Association, Stoney Creek	905-578-9938
Ф	Ramgarhia Sikh Society, North York	416-748-9442
Ф	Rexdale Singh Sabha, Etobicoke	416-746-2511
Ф	Sikh Association of Brandford	519-756-9585
Ф	Sikh Cultural Society, Windsor	519-735-6938
Ф	Sikh Heritage Centre, Brampton	905-789-5955
Ф	Sikh Spiritual Centre, Rexdale	416-746-6666
Ф	Sikh Society Hamilton-Wentworth (Hamilton)	905-561-2806

Ontario Sikhs & Gurdwara Council

in some p and to ex-

A Non-Profit, Social, Cultural and Religious umbrella Body of Sikhs and Gurdwaras Celebrating 320th Year of Revelation of Khalsa (1699 - 2019)

w www.osgc.ca

е

info@osgc.ca

Photographs Provided by Supinder S Dhaliwal and Ajayvir S Dhaliwal

Co-ordinator: Bhupinder Singh Ubbi (bsubbi@hotmail.com)

Asst. Co-ordinators: Manjit Singh Parmar, Mangat Singh Sehmbi

Material Editing Board: Bhupinder S Ubbi

